

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

2.815,000 korona.

Budapest, július 16.

Ennyi töméntelen pénzbe kerül az államnak az, hogy a Nemzeti Színház azalatt, amíg új palotáját fölépítik, a főváros tulajdonában levő Népszínházban otthont találjon. Immár előttünk fekszik a népszínházi bizottsággal kötött szerződés hiteles szövege. E szerződés szerint a Nemzeti Színház tíz esztendő alatt bérösszegben s egyéb járandóságokban fizet a fővárosnak összesen nyolczszáznolczvankétezer koronát. Mader és Bálint ugyanez idő alatt végkielégítés, évjáradék és más haszonélvezetek címén összesen egymilliókilencszázharminczháromezer koronát kapnak. Ez a két összeg együtt közel hárommillió korona, tíz évre elosztva és pontos számban kifejezve, esztendőnként kétszáznyolczvanegyezeröttszáz korona.

Megéri-e az államnak a Népszínház bérlete ezt a pénzt? Számvetésben gyenge ember is utána számolhat, hogy aligha éri meg. Ezért a pénzt vagy kevéssel többért az állam építhetett volna tetszése szerinti helyen egy ideiglenes színházat, amelyik használat után áruba bocsátva visszahozta volna a beléféktetett tőkét.

Vagy ha éppen a Népszínházra fáj a Nemzeti Színház igazgatóságának a foga, ma egy esztendeje a Mader szerencsétlen próbálkozása előtt megszerezhetette volna a színházat a mai árnak egyharmadéért. Tavaly azonban, amikor hasonló tervek fölmerültek, ez az igazgatóság úgy találta, hogy a Nemzeti Színház kitélepítése nem sürgős, a Népszínház színpada pedig, a hangot nyelő öblös nézőterével nem alkalmas drámai előadásokra. Azóta a Nemzeti Színházban úgy látszik fölötte megnőtt a tűzveszedelem, a Népszínház pedig alkalmas lett drámai darabok előadására, mert a direktorium, minden más lehetőséget elvetve, el sem tud képzelni más megoldási módot, mint azt, hogy a hajléktalan müintézet éppen az Erzsébet-körut sarkára költözzék. Örül Mader, aki hála ennek a fordulatnak, immár minden gondját elvetette s tíz esztendeig busás évjáradékot élvez. Örül Bálint, aki visszakapta minden veszendő pénzét, sőt nemcsak visszakapta, hanem busás haszonnal meg is gyarapította. Ha a kultuszkományszatban az volt a cél, hogy ennek a két urnak örömet szerezzenek, azt sikerült elérniök. De a Mader öröme, vagy a Bálint Dezső öröme vajjon mi-féle viszonylatban áll a magyar kultúrával s ezért a sikerért érdemes-e fizettetni a nemzettel kétfélemilliónyolczszáztizenötézer koronát?

Meghódított ország szokott úgy sarcozt fizetni hűbér urának, mint ahogy most Magyarország adózik a Népszin-

ház volt urainak. A meghódított ország azonban tudja, hogy miért fizet. De mi, de mi szegények, miért hordjuk a tributumot Mader Raoulnak és Bálint Dezsőnek?

Azt hisszük, hogy ennek a szerencsétlen bérletnek az ügye akkor tette meg az első lépést a megvalósulás felé, amikor gróf Apponyi Albert kultuszminister kinyilatkoztatta, hogy a mai Nemzeti Színházban pedig nem enged többé játszani, mert a lelkiismerete nem viseli el azért a felelősséget, hogy estéről-estére abba a tűzveszélyes egércsapdába csalogassák a publikumot. Ezekben a szavakban már előre vetette árnyékát a Mader-Bálint-konzorcium szerencsésje, mert hiszen Apponyi ezeket a szavakat most tavasszal mondta, a Nemzeti Színháznak ősszel játszani kellett, négy hónap alatt fizikai lehetetlenség volt új, ideiglenes színházat emelni. Amiből az következik, hogyha csak a Nemzeti Színházat nem akarták egy bizonyos időre beszüntetni, a meglevő színházak között kellett válogatni. Már pedig melyikre eshetett volna inkább a választás a sok közül, mint arra az ugynevezett müintézetre, mely amugy is halódott?

Most már késő rekriminálni a megtörténtek felett. Késő okoskodni rajta, hogy mi okból lett annyira kényes az Apponyi lelkiismerete? A Nemzeti Színház ma nem tűzveszélyesebb, mint volt tíz évvel ennek előtte. Apponyi elődjei a legfelsőbb felügyeletben meg is egyeztek valahogy a lelkiismeretükkel s vi-

A csendes utczában.

írta: Peterdi Sándor.

(Utánozmás tilos.)

Néhány nap alatt hogy megváltozott minden! Igen, látom, itt a tavasz! Milyen szép lehet a rét tarka virágaival, balsamos levegőjével, kacagó, derült egével és a hancurozó gyermekhaddal. Mi más ott a tavasz beköszöntése! Újra megjő szava a kis patakknak, kergetőznek a kis madárkák és az emberek tekintete nem tud betelni. Miben gyönyörködjenek? Hová nézzenek? Az égre, a földre, az emberekre?

A fővárosban kissé másként fest a dolog, de azért látom, hogy itt a tavasz. A kőfalak melegebbek, az utcák porosabbak, a levegő sűrűbb. De az ég a fővárosban is kék, a napsugár a városban is ragyog — és az emberek boldogan suttojják: itt a tavasz.

Az első melegebb nap öröme nagyot séltáltam a városban, a ligetben, aztán betértem az én csendes kis utczámba. Oda a nap se süt be, ott még az eget se látni. Meredek kőfalak bámulnak egymásra. És ime, az én utczámba is tavasz költözött! ahogy befordultam, észrevettem: Irma ablakában piros szegfűk vannak. Egész csokorra való.

Óhó, mit jelent ez — gondolom magamban. — Valami történt Irmuskával.

Irma gyönyörű termetű, érdekes arcú fiatal leány volt. Az egész ház, az egész utca ismerte és szerette a szép, szerény leányt. Mindig az

ablaknál ült és varrt. Ebből élt. De a fárasztó munkával még dacolt ifjusága; arca rózsás, kedélye vidám maradt. És meg volt elégedve sorsával. Ha a házbeliek vagy ismerősök elmentek az ablaka alatt, de hogy is mulasztották volna el felköszönni hozzá.

— Jó reggelt Irmuska? Hogy van?

Hullámos szőke hajától befogott mosolygós arca egy perczre megjelent az ablakban.

— Köszönöm szives kérdését, jól.

Aztán dolgozott serényen tovább.

A férfiak is udvariasan, figyelmesen köszöntötték. Irma kedvesen fogadta üdvözlésüket, talán néhány szót váltott is, de tovább nem törődött velük. Ez volt az egész. Majd egy éve laktam vele szemben, de mást nem láttam. Soha senki se látogatta meg és ő is csak akkor járt az utcán, ha munkát vitt vagy hozott.

És ma Irma ablakában gyönyörű virágcsokor pompázott. Piros szegfűből. Nem rég kaphatta, mert most tette pohárba. Arcát beletemette a virágok közé, czirógatta, simogatta őket és úgy szivta magába részegítő illatukat. Vagy talán meg is csókolta őket? Ezt már nem láttam.

— Jó napot Irma kisasszony — köszöntem át hozzá.

— Jó napot! Már hazajött? Dolgozni fog?

A csendes kis utca esténként hamar kihalt, sötét lett; de két ablakban mindig sokáig volt világosság: az Irmáéban és az enyémben.

— Oh nem! ma nem dolgozom... ma nincs kedvem... Ez tavaszi hangulat... Irma vidáman nézett reám.

— Hohó! Piros szegfű-csokor? Ei! ei! — és tréfásan megényeztettem.

— Igen! — nevetett Irma, — kaptam.

És elpirult. Pirosabb lett, mint a szegfű.

— Lám-lám, — gondoltam magamban, — Irmának valaki virágot küldött. Valion kicsoda?

És amíg a szobámban tettem-vettem, lopva átnéztem Irmához. Az asztalnál ült és szorgalmasan öltögetett. Előtte a szegfűcsokor állott; a leány munka közben gyengéden nézett a virágokra.

— Még megérem, hogy itt valami regény kezdődik, — gondoltam magamban.

És — úgy látszott — nem csalódtam.

Másnap, hogy délben hazatértem lakásomra, Irma ablakában már két csokor piros szegfű pompázott. A mai még nagyobb volt, mint a tegnapi.

— Óhó! A regény második fejezete! Igazán örvendek! Szegény leány már megérdemelné, hogy egyhangu életébe kis derű lopódzék! De vajlon ki a lovag?

A szegfű-csokor ezentúl minden nap megérkezett; Irma ablakában már egész kis kertre való vérszínű szegfű diszlett. hirdette az embereknek, hogy tavasz van a természetben és tavasz lopódzott be egy fiatal leánynak a szívébe.

Most még nagyobb érdeklődéssel figyeltem Irmát; de vigyáztam, nehogy észrevegye, hogy rejtegettem titkát valaki ellesi. Életében különben nagyon kevés változás állott be; éppen úgy dolgozott, mint eddig; de néha-néha a fürge ujjaikkal megállottak és a leány tekintete a levegőbe

selték a felelősséget. Még egy-két évig aligha gyarapodott volna sulyban elviselhetetlenül ez a felelősség; ezalatt talán lehetett volna találni valamely megoldási módot s nem lett volna szükséges, hogy Mader és Bálint urakat abba a helyzetbe hozzák, hogy ők diktálják a feltételeket.

Ha ez az ország gazdag volna, ha a kultusz-budget kimeríthetetlen összegekkel rendelkezne, azt mondanák, jó, nem országos tragédia, hogy közpénzen megörvendeztették Bálint és Mader urakat. De az ország szegény, a kultusz-budget sovány s erre a soványságra, erre a szegénységre hivatkozás történik mindannyiszor, valahányszor valamelyik kulturális faktor fordul igényeivel az államhoz. Nem régeből maga Apponyi hivatkozott erre a szegénységre akkor, a midőn a tanítók és tanárok fizetésrendezéséről volt szó. Azóta gazdagság lett a szegénységből s Apponyinak oly igen bőviben van pénze, hogy a kultura nevében örök időre fölségíthet egy bukott színházdirektort s a kulisszák közé be-merészkedett bankcsemétét?

Budapest, július 16.

A román nemzetiségiek akciója. A nemzetiségiek csoportja a nyári szünet megkezdése előtt értekezletet tartott, melyben elhatározta, hogy az aratómunkák befejezte után hozzá fog a szervezéshez. Az értekezleten leginkább a román képviselők voltak jelen, kik megállapodtak abban, hogy beszámoló beszédekkel és más népgyűlésekkel megkezdik az akciót. Erre nézve lapjuk, a „Poporul Roman”, a következő kommunikát közli: A román nép képviselői, — úgy, amint azt elhatározták, — ki fognak menni a nép közé, hogy beszámoljanak eddig végzett munkájukról és hogy kikérjék a nép beleegyezését arra, hogy a harcot az eddiginél erősebb eszközökkel vigyék és végül, hogy meggyőződést szerezzenek arra nézve, hogy bírják-e az egész román nép támogatását a jövőben folytatandó komoly küzdelemhez.

A szász képviselők pártállása. Egy könyomatos azt jelentette, hogy a szász kerületi bizottságok Nagyszébenben legközelebb értekezletet fognak tartani, amelyen a szász képviselők politikai pártállás-

suk megváltoztatására vonatkozólag határozni fognak. Ezzel a hírrel szemben a Budapesti Tudósítónak Nagyszébenből illetékes helyéről jelentik, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz, minthogy ilyen értekezlet nincs tervbe véve és a szász képviselők pártállásának megváltoztatására egyáltalán senki sem gondol.

Politikai hangulatok.

I. Magyarok külföldön.

Részben a tanulmányutakról szóló fejtegetésünk folytatása gyanánt, részben új aktualitások miatt foglalkoznunk kell ama helyzettel, melyet a magyarság reprezentálására hivatottak a külföldön elfoglalnak. Köznapi, tudott tény, hogy magyar mivoltának hirdetése az idegenbe jutónak többnyire nagyon nehéz. Külképviselők hiányosságai, ha más oldalról nem, hát a delegációkban immár másfél évtized óta felhangzó panaszokból ismeretesek. A paritás feltüntetése terén minden esztendőben ígérnek valamit, de csak minden öt esztendőben tesznek oly csekélységet, hogy az a következő öt esztendő alatt elkophasson és akkor megint helyreállítható ugyanazt a státusquót vívmány gyanánt, aminek a megszerzése már egyszer így elkönnyvetett. A magyar államiság tehát a külföldön még mindig háttérbe van szorítva és még mindig nagy számmal vannak metropolisok, ahol németül kell tudnia a magyar embernek, ha hivatalos dolgait el akarja intézni. És az is általában tudott dolog, hogy a magyarok külföldön anélkül is legtöbbször németül beszélnek. Inkább németül, mintsem francziául, avagy angolul, amely nyelvekkel a világon mindenütt könnyebben boldogulhatnak, mint a némettel. Ennél fogva már e szokás miatt is a magyart beosztályozzák a németül beszélő osztrákokat képviselő szervezetekbe. Viszont tréfásan hangzó igazság, de igazság, hogy hangosan magyarul a külföldön olyanok beszélnek, akik idehaza a saját körükben a német nyelvvél élnek. S ezek azért szeretnének hivalkodni magyar mivoltukkal, mert viszont a mulató világban a magyar embernek nagy gavallér híre van és minden második ilyen magyar ember mágnásnak számítatik. De professzorok, mérnökök, birtokosok, tőkepénzesek a „csak németül” szokása mellett maradnak,

mintha az egész világ német lenne. A germán terjeszkedés segítségükre van. A német hódító politika a külföldi idegenforgalomban is érvényesül és ha ez az osztrákot el is nyeli, okvetlen mégis az osztrákba olvasztva kapja be a magyart, mert Ausztriának legalább hivatalos szervezetei vannak. Máskülönb azonban konstataálni kell, hogy a helyzet megváltoztatása érdekében az agitáció egy pillanatra se szünetel. A magyar lapokban állandóan olvashatunk intő és figyelmeztető cikkeket és nincs hálásabb feladat, mint az, ha valaki a külföldön egyesületi vagy tudományos gyűléseken, kereskedelmi, avagy jogász-összejöveteleken a magyarországi viszonyokról helyes és szimpatikus előadást tart, avagy hasonló szellemben külföldi lapba cikket ír, nyomban valamennyi hazai lap reprodukálja, amit mondott és irt s a dicséreték özönében részesül. Eredményt lehetne várni attól is, ha a főrangú körökbe bejáratosak, ama társaságokban, amelyekben külföldön is otthonosak, hasonló akciókra gondolnának. Ha tennének valamit arra, hogy a látogatásokat a külföldi arisztokrácia Magyarországon viszonzza és ha ilyenkor alkalmat nyujtanának nemcsak az előkelő világ életmódjának, hanem az ország közintézményeinek és közjogi helyzetének a megismerésére is. E célból az arisztokráciának természetesebben több összejövetelt kellene rendeznie Budapesten, mint Bécsben és nem volna szabad helyben hagyni azt a szokást, hogy a budapesti mulatságok csak mint Bécsből dirigált kirándulások szerepeljenek. Majd előnének akkor a diplomáciai testület tagjai is, ha a magyar arisztokrácia az ismeretkötést másképpen nem akceptálná, csak úgy, ha Budapesten jelentkeznek.

Egyébként a magyaroknak külföldön való szereplésénél hivatkozhatunk ujabban előnyökre is. Így például a sportversenyeken a magyar csapatok győzelmei valósággal hódításszámba mennek. Ami áldozatot erre fordítunk, az mind visszatérül erkölcsi eredményekben. Ifjaink győzelmesen veszik fel a versenyt a leghíresebb angolokkal is, ha nagy utat kell is megtenni érette és viszont a külföldi sportegyletek sorra megismerkednek Magyarországgal sokkal gyorsabban és pontosabban, mint a külképviselő és kereskedelem hivatalos tényezői. Nem lehet tehát

mélyedt. Mit látott? miéle képeket festett eléje a képzelet, hogy szeme ilyenkor felragyogott, arca mosolygott? Majd hirtelen összereszt, lopva körülnézett, nem látta-e senki. aztán édesen felkaczagott, dalolni kezdett halkán, elmélázva, mint esthajnalokor a madárka. ha álomba ringatja önmagát — és dolgozott tovább.

Napok multak; a szegfű-csokrok szaporodtak, de a lovag még mindig késett. Már türelmetlenkedni kezdtem.

— Miért nem jön az ügyetlen, a gyáva! — boszankodtam, valami félénk diákoeska lehet... Pedig ha tudná, amit én tudok...

Valamelyik délután kocsiszörgés verte fel a mi csendes utcánk nyugalmát.

Kinéztem az ablakon. A szemközti ház kapuja előtt állt meg. Választékosan öltözött fiatal ember ugrott ki belőle. Körülnézett és becsmerlőleg vizsgálta a szerény utcát. Észrevettem arcán a lenéző, kicsinylő mosolyt és bánatot.

— Ha nem tetszik, minek jöttél ide? — dühöngtem magamban. Ki hívott? Mit keresel itt? Ugy is látom rajtad, hogy nem közénk való vagy! Kiállhatatlan ficsur.

Ismét körülnézett — és Irma ablakaiban észrevette a szegfűket. Megelégedetten mosolygott és öntelten biccentett fejével.

Csak nem? — gondoltam. Ez volna...

A kocsiszörgést Irmuska is meghallotta. Szegfűi között lopva kinézett és amint a fiatal embert meglátta, halkán felsikoltott, aztán bíborpiros lett és a következő pillanatban már sürgött-forgott a kis szobában és sietve rakogatott, rendezgetett.

— Tehát mégis... ejnye, ejnye! ez a fráter nem tetszik nekem!

Visszavonultam és szobám mélyéből figyeltem a történéseket. Ideges, türelmetlen voltam, mintha csak engem illelt volna a látogatás.

Néhány perc múlva a fiatal ember belépett Irma szobájába. Kezet csókolt a leánynak és gyönyörű szegfűcsokrot nyujtott át neki.

Azután leültek és beszélgetni kezdtek. Az az csak a látogató beszélt. Egész otthonosan érezte magát; arcán elbizakodott mosoly ült, szemei folyton a leány arcán, természetén kalandoztak.

— Ha én ezt az embert galléron kaphatnám és kilökhethetném, sokért nem adnám! — gondoltam magamban és idegesen vártam, mi fog történni.

Irma zavartan hallgatta látogatója beszédjét; szemeit lesütötte és csak néha-néha pillantott reá lopva, titokban...

Most a fiatal ember közelebb tolt a székét és szenvedélyesebben kezdett beszélni. Aztán megfogta Irma kezét és egész a leányhoz hajolt, most egy percreg gondolkodni látszott, majd merészen, kihívóan a leányra nézett és mondott neki valamit. A leány felugrott a székről és mintha kísérte állana előtte, rémült tekintettel meredt a látogatóra. Arca sápadt volt, egész testében remegett. A fiatal ember is felállt és a leány felé közeledett.

— Távozzék innen! — hallottam Irma felszólító hangját. — Rögtön távozzék!

A fiatal ember tétovázott. Irma az ajtóhoz rohant, felrántotta.

— Menjen... azonnal... vagy segítségért kiáltok...

A látogató nyugodtan vette kalapját, felhuzta keztyűit, köszönt és távozott. Alig hogy kilépett a szobából, Irma leroskadt az asztalra és keservesen zokogni kezdett.

— Tudtam... előre tudtam, hogy nem jó vége lesz! — dühöngtem. — Mindjárt nem tetszett nekem ez a ficsur! Csak könnyű kalandot keresett...

Az ablakhoz siettem. Irma látogatója éppen akkor ért az utcára. A kapunál még egy percre megállt, aztán vállat vont, beült a kocsijába és elhajatott.

— Szegény leány...

Szívem sajnáltam Irmuskát, aki még mindig az asztalra borulva zokogott.

Lopva elmentem hazulról. Talán Irma nem látott... és nem akartam, hogy restelje magát előttem. Csak késő este tértem haza. Irmuska ablaka le volt függönyözve; de a szobájában még égett a lámpa.

Másnap reggel első tekintetem a leány ablakaira esett. Tárva-nyitva állottak. A szoba üres volt és a tót házmesterné söpörgetett benne. A szemétkben ott feküdtek a piros szegfű-csokrok is...

A tavasz eltűnt Irma ablakaiból. eltűnt az utcából. Nem látuk többé Irmát és nem hallottuk kedves dalolását; a csendes kis utca ezennel még csendesebb lett.

kicsinyelni ezeket a kirándulásokat és a velük járó sikereket. Valamennyi egy-egy hódítást jelent. Mert ők magyar zászlóval mennek és a magyarságnak dicsőségét hirdetik. Másfelől éppen ezért óvatosan ügyelnünk kell egyéb kirándulásokra és ellenőriznünk kell, vajon a vállalkozások méltók-e rá, hogy a magyarság képviselő gyanánt jelenjenek meg. Van elég rosszakarónk a külföldön, ahol kompromittálni igyekeznek bennünket. Van elég, aki a magyarországi eseményekből minduntalan rágalmazó konzekvenziákat hirdet, avagy legalább is kigunyol, tehát semmi szükség nincs rá, hogy mi magunk tényleges anyagot szolgáltatassunk hozzá. Világos továbbá, hogy a mostani helyzetünkben eléggé gondot fordítunk a külföld jó véleményének a megszerzésére, amikor a hozzánk érkezőket mindig szívesen fogadjuk s velük a magyar vendégszeretetet éreztetjük. Ha ezenkívül minden magyar, aki a külföldön jár, csak két feladatot vállalna magára, igen sokat lendítené a dolgokon. Egyik feladat az lenne, hogy valahány külföldivel megismerkedik, mindegyiket világosítsa fel Magyarország közösi helyzetéről, gazdasági és természeti javairól. A másik, hogy ami hasznos intézményt, alkotást, szokást lát, ami nálunk meghonosítva előnyünkre válnék, vegyen fáradságot magának és tanulmányozza alaposan, hogy visszatérve itthon hasznosíthassa.

II. Cserépdarabok.

Egyik napon az egyik könyvmatos azzal ijeszti a magyar világot, hogy a szászok mozognak és külön „nemzetiségileg” szervezkednek. A másik napon a másik könyvmatos kijelenti, hogy szó sincs róla, mert a szászok nem csinálnak semmit, nem mozognak és nem szervezkednek, hanem maradnak úgy, amint voltak és amint vannak. Most légy okos Domokos.

Pedig az ellentmondás csak látszólagos. Kévséjteljével pontosan el lehet igazodni rajta.

Egyszerűen csak annyit kell konstatálni, hogy a szászok állandóan ébren vannak. Ők nem fognak dobbal verebet. Ők nem csinálnak mozgalmakat, úgy hogy mozgalmaknak lehessen nevezni cselekedetüket. Ők nem szervezkednek és pedig azért nem, mert állandóan szervezkedve vannak. Nem kell programot csinálniuk, mert van programjuk. Mozgalmuk, szervezkedésük, programjuk azonban valóban az ma is, ami volt, vagyis, ha kihirdetik róluk, hogy semmit se csinálnak, az csak annyit jelent, hogy ugyanazt csinálják, amit eddig, nevezetesen megszerzett előnyeikből semmit sem engednek és a szászok külön kedvezményeit állandóan féltékenyen őrzik. Ez az, hogy ébren vannak.

Ha azonban valaki arra szólítaná fel a szászt, hogy a magyar államiság kiépítéséhez bizonyos önfeláldozással s eddigi elzárkózottságából kilépve, járuljon hozzá és akkor kérdezné tőle:

— Ébren vagy szász?

Hát ezt a feleletet kapná:

— Aluszom!

Egy új kifejezés került forgalomba az angol külpolitikai akció folytán, mely a maczedón helyzetre vonatkozik. Ez a „repülő hadoszlop”, mely a bandák megfékezésére volna alakítandó. Ez a „repülő hadoszlop” megjelenne mindenütt zavarni a rablóbandákat, a felkelőket és lázongókat.

Honnan jutott ez az elnevezés a komoly angol javaslatba, melyet Edvárd király helyeselt és szentesített?

Budapesten a kérdésre tréfás visszaemlékezéssel adnak feleletet. Edvárd király világiát

elő angol gavallér volt trónörökös korában, amikor gyakori kirándulásokat rendezett a Keletre, de csak Budapesten át. Rendszeresen minálunk oly jól érezte magát, hogy itt rekedt. Akkoriban a vidámságok tanyái iránt is érdeklődött és Budapesten két sajtósági intézménnyel ismerkedett meg: a hölgyzászlóalj és a repülő orfeummal. A hölgyzászlóalj azt magyarázta, hogy egy csapat fess nővel s egy katonabandával mindenféle keleti lázadást le lehet verni. A repülő orfeum pedig mintha ennek kiegészítője lenne, hol egyik állomáson, hol a másikon jelentet meg a rendőrség engedélye mellett.

Ha tehát operette-forradalmak ezek a maczedónfelkelések, akkor Edvárd király jól választotta az elintézésükre hivatott intézmény nevét, amikor „repülő hadoszlop”-nak nevezte.

S azt mondják, hogyha egyéb esetleg nem is történik, annyi eredmény okvetlen lesz, hogy a repülő hadoszlop jól fog mulatni.

Wekerle és Sztérényi Petrozsényban.

Vajdahunyad, július 16.

Wekerle Sándor miniszterelnök és Sztérényi József államtitkár, kik az állam által megvásárolt szénletelek megtekintésére szerdán délután Petrozsényba utaztak, csütörtök reggel Lupényba érkeztek. Kisérőikkel voltak a pénzügyminisztérium részéről Mally Sándor miniszteri tanácsos, Andreics János főbányatanácsos, a kereskedelmi minisztérium részéről Lázár Lajos műszaki főtanácsos, Pulszky Garibaldi, Széchy Károly vasúti és hajózási főfelügyelő, a máv. igazgatóságától Lukács Lipót mérnök, az üzletvezetőségétől Sztankovics Miklós aradi üzletvezető, Demtal Adolf pályafentartási főnök, Balás Árpád forgalmi főnök, Spiegler Sándor osztálymérnök, Seitz Sándor, Sárközy Tivadar fűtőházi főnökök, továbbá báró Bornemissza Lipót főispán, Barcsay Andor és Aitay Aladár országgyűlési képviselő.

A miniszterelnököt Lupényban Janza Vazul petrozsényi főszolgabíró és Kassian Sándor lupényi jegyző fogadták. A miniszterelnök és kísérete behatóan megismerkedtek az urikány-zsilvölgyi társaság kocszgyárát Kuley Elemér és Kriskó Bohus igazgatók vezetésével. Reggel 9 órakor különvonaton Petrozsényba mentek vissza, ahol a bányatisztviselők tisztelegtek Wekerle Sándor miniszterelnök-nél, Kosztella János bányagazgató vezetésével. Innen a társaság a bányatisztviselők kalauzolásával melett hosszú kocsisorban a kincstári telepek megismerésére indult. Sorra járták valamennyi telepet és úgy a miniszterelnök, mint az államtitkár a leg részletesebben elreferáltatták maguknak mindama munkálatokat, melyeket a bányák művezetéseivel kapcsolatosan végeznek. Élénken érdeklődtek a munkáviszonyok iránt, megtekintették a munkástelepeket és úgy Wekerle Sándor miniszterelnök, mint Sztérényi József államtitkár különösen a közegészségügyi intézkedések pontos betartására felhívták az igazgatóság figyelmét. A telepek részletes megismerése után a miniszterelnök és államtitkár kíséretükkel a salgótarjáni köszénbánya petrozsényi műveit tekintették meg.

A társulat igazgatósága nevében ifj. Chiarin igazgatósági tag a petrozsényi tisztviselői kar élén Róth Flóris, a központi bányagazgató és Heinrich Viktor bányagondnok fogadták és kalauzolták az előkelő vendégeket. A társulat, amely jelenleg a zsilvölgyben 9 és fél millió métermázsza szén termel, nagyarányú beruházásokkal, új mélyaknákkal és munkásházák létesítésével, évi 15 millió métermázsza fogja emelni termelését. A miniszterelnök és államtitkár behatóan érdeklődtek az investíciók állása iránt, alaposan megismerkedtek a társulat nyugati rakodóját, az évi 9 millió métermázsza szén feldolgozására szolgáló osztályozó művet, az újonnan bevezetett akkumulátoros mozdonyokat és erőátviteli telepet.

Délután két órakor különvonaton Piskin át Vajdahunyadra utaztak. Az állomáson Danila

György polgármester fogadta a vendégeket, akik megtekintették az állami vasgyárat. Schalat József főbányatanácsos üdvözölte a tisztikar élén a miniszterelnököt és az államtitkárt. Az üdvözlés után Schalat főbányatanácsos vezetésével megtekintették a gyárat.

Az éjjelt Vajdahunyadon töltik, holnap, pénteken reggel pedig Gyulára mennek ki, ahol megtekintik a vasbányákat, onnan pedig visszautaznak Budapestre.

Budapest, július 16.

A horvát bán a knini merényletről. Amióta báró Rauch Pál horvát bán utazásáról hazatért, a zágrábi lapok szenvedélyes hangon foglalkoznak az utazás alatt történt eseményekkel. A híresztelésekre a horvát bán ma a következőket mondta egy újságíró előtt:

— Utazásom eredményével teljesen meg vagyok elégedve, mert belőlük látom, hogy a lakosság többsége nemcsak hogy nem pártolja, sőt inkább határozottan ellenszegül azoknak az irányoknak, amelyeket a horvát-szerb koalíció képvisel. Erre mutat az is, hogy az izgatók büntetendő lázítása a legtöbb esetben hajótörést szenvedett. Nem igaz az az állítás, hogy életemet veszély fenyegette. A Noviban és Kninben történetektől eltérően, mindenütt a legszívesebben fogadtak s az említett helyeken is inkább merényletnek tekinthető az, ami történt, mint tüntetésnek. És nekem lesz utam és módom, hogy az izgatók erkölcselen cselekedeteinek útját álljam. Más kérdés az, hogy hogyan fogok orvoslást találni azokért a gyalázatos támadásokért, amelyek osztrák területen értek. Annyit mondhatok, hogy az osztrák hatóságok tehetetlenek voltak a knini botrányban szemben. Voltak, akik a hatóságok tehetetlenségében bizonyos szándékosságot láttak. Én természetesen levélben és távirati úton is azonnal értesítettem a magyar kormányt a knini eseményekről. De meg vagyok győződve, hogy a merényletet az osztrák kormány nem hagyja magán száradni. Ezt már a nemzetközi courtoise is megkívánja. Utitervem bőven meg volt írva a horvát és dalmát lapokban, tudomást szerezhettek volna tehát róla a hatóságok is és mégsem tették. Ez azt eredményezte, hogy igen sok helyen különös gondolatok támadhattak is — támadtak is. De az utolsó szót ejtsék ki az illetékes faktorok.

KÜLFÖLD.

Osztrák képviselőház. Az automobiltulajdonosok felelősségére vonatkozó törvény elfogadása után több mentelmi ügyet tárgyal a ház. Azután a házszabálybizottságnak a Chiari-féle, az alelnökök számára szaporítására vonatkozó jelentését veszik tárgyalás alá. Steinwender előadó a házszabályok alapos reformjának szükségét hangoztatja, ami a tárgyalások gyorsabb menete érdekében igen kívánatos volna. Stojan a kisebbség véleményéről tett jelentést. Az alelnökök számát nem négyre, hanem ötre kell emelni. Schrafl képviselő a házszabály fennálló helyzetéről pótját sürgeti. A házszabályokat úgy kell kezelni, hogy mindenesetre érvényesüljön a parlamentárismus elve. Chiari képviselő kiemeli, hogy a régóta sürgősnek ismert házszabályreform ne sértse az egyes pártok vagy képviselők szabadságát, hanem biztosítsa annak technikai lehetőségét, hogy a tanácskozásiak rendben folytathassanak és rosszakaratu zavaroknak szegie útját. Azt javasolja, hogy a bizottság utasíttassék, terjeszzen mielőbb javaslatot a házszabályreform ügyében a ház elé. A cseh-radikálisok hozsantartó tiltakozása közben Sillinger képviselő javaslata ügyében indult vitát befejezik. Korosec vezérszónok szerint a szlovén képviselők, mint egy kicsiny nép képviselői, ügyelni fognak arra, hogy a házszabályok mindenkor védjék a kis pártokat. Azt óhajtja, hogy a kisebb pártok is képviseltessenek az elnökségben. Adler vezérszónok (pro) kifejti, hogy a szociáldemokraták állást foglalnak úgy a bizottság többségének, mint kisebbségének javaslata mellett. Mi — ugymond — támogatunk minden házszabályreformot, amely bennünket és a házat a nagy koalíciók túlerőjével szemben megvéd. Másrészt azonban az is szükséges, hogy egyesek vakmerősége ellen védekezhessünk. Szónok végül kijelenti, hogy pártja óvatosan fogja vizsgálni a bizottság javaslatait. (Helyeslés a szociáldemokratáknál.) Choc, Hain és Conci képviselők helyreigazító felszólalásai után Steinwender előadó tartja zárszavát, mire a ház

Stojan kisebbségi javaslatát fogadja el. Elfogadják továbbá Nitsche határozati javaslatát, amely a rendezők számának szaopritását, Chiári javaslatát, mely a házszabályok módosítását és Iro javaslatát, amely a szólásszabadság védelmét javasolja. A ház ezután megkezdte az állami szolgák helyzetének feljavítására vonatkozó javaslat tárgyalását. Legközelebbi ülés holnap délelőtt tíz órakor.

Az ülés végén Derschatta vasutügyl miniszter Lang és Doblhofer képviselőknek az eddig kötött fuvartarifák felmondására vonatkozó interpellációra válaszolt. A miniszter kijelentette, hogy az északi és nyugati külföldi forgalomban a kötött fuvartarifák már 1908. január 1-től kezdődőleg felmondattak és hogy az erre vonatkozó átszámítási munkálatok haladéktalanul megindultak, annyira, hogy például a fontosabb árak tarifái ügyében e munkálatok már be is vannak fejezve.

A román miniszterelnök Bécsben. Sturdza román miniszterelnök ma reggel elutazott Bukarestből és pénteken érkezik meg Bécsbe. A miniszterelnök pénteken fog találkozni báró Achrenthal külügyminiszterrel. A találkozás fontosságát az is bizonyítja, hogy Sturdza miniszterelnökkel együtt Schönburg herceg bukaresti osztrák-magyar követ is Bécsbe érkezett. A miniszterelnök még a nyár folyamán Bülow kancellárral is találkozni fog.

A szerb kormányválság. A válság ma végre kedvező fordulatot vett. Több napi tanácskozás után az óradikálisok választmánya elhatározta, hogy támogatja Milovanovics misszióját. Azt hiszik, hogy a válság ezzel kikerült a kritikus stádiumból. E határozat hozatalára lényegesen hozzájárult az a körülmény, hogy a válság további halasztgatása a költségvetésnek kellő időben való elintézését igen problematikusá tette volna és hogy a közvélemény előtt osztatlan bizalomnak örvendő Milovanovics kísérletének meggyőződése igen kedvezőtlen hatást tett volna. Az óradikálisok klub-bizottságának határozata után a válság megoldása a következőképpen várható: A Milovanovics-féle óradikális kormány a költségvetésnek az apanage kivételével és a monarchiával kötött kereskedelmi szerződés elintézése után három ifju-radikális belépésével rekonstruálják. Ezután megtartják az új választásokat. Az óradikálisok klub-bizottsága felhatalmazta Milovanovicsot arra nézve, hogy a nacionalisták által kifogásolt Morava-mandátum ügyében ezzel a párttal tárgyalásokba bocsátkozzék. A meg egyezés e kérdésben valószínűleg olyképen jö majd létre, hogy a mandátum tárgyában parlamenti vizsgáló-bizottság fog dönteni. Ez esetben a király megerősítene a Milovanovics-kormányt. Ha a meg egyezés nem jönne létre, úgy Milovanovics lemond a kormányalakításra adott királyi megbízatásról.

A prágai szláv kongresszus. A pánszláv konferencia mai ülésén dr. Kramarz a szláv újságírás szervezéséről tett jelentést. Szűkebb bizottság kiküldetését javasolja ez ügyben, amely 2 orosz, 2 lengyel, 4 cseh és 1—1 bolgár, szerb, horvát és szlovén tagból állana és amelynek az volna a feladata, hogy minden nagyobb szláv centrumban kulturális egyesületet alakítson és az újságírás és a központi szervezet alakításával foglalkozzék. Kívánatosnak tartja, ha külön távirati iroda alakíthatnák. A konferencia ezután a szláv bank felállításának kérdését vitte tárgyalás alá. Dr. Preiss előadó utalt arra, hogy e bankot számos nemcsak nemzeti, hanem gazdasági ok is kívánatosná tenné.

A kongresszisták tiszteletére este a város banket rendezett, amelyen Krassowski (orosz) öfelségére mondott pohárköszöntőt, dr. Kramarsch Milkós czárért tette. Ezenkívül a többi képviselt államok uralkodóira is pohárköszöntőt mondtak.

A macedóniai reformok. Bécsből jelentik, hogy az osztrák-magyar és a német kormány megegyeztek arra nézve, hogy a Macedóniára vonatkozó angol javaslattal szemben együttesen foglalnak állást és az eszmecseré megtörténte után szolidárisan fognak eljárni. Angliának a macedóniai repülő-hadoszlop szervezésére vonatkozó jegyzékét különben Berlinből már Konstantinápolyba küldték a nagykövetnek, azzal az utasítással, hogy Anglia javaslatát a portánál csak az esetben támogassa, ha a többi hatalmak is hozzájárulnak ahhoz, hogy a bandák elleni harcra Hilmi basa parancsnoksága alatt tizezer török katonából álló hadoszlopot szervezzenek. Péter-

vári diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az angol javaslat ellen, miután az a szultán szuverenitását nem érinti, aligha fognak bármiféle kifogást is támasztani. A javaslathoz előreláthatólag Ausztria-Magyarország és Olaszország is hozzá fog járulni. Az angol javaslatot csak annak a konstantinápolyi nagykövetség értekezletén való megvitatása és Isvolski és Achrenthal találkozója után fogják a porta elé terjeszteni. Hivatalos statisztikai adatok szerint márczius, április és május havában Macedónia területén 441 merénylet történt, köztük 353 gyilkosság. A múlt év hasonló időszakában 520 merényletet követtek el. Egy másik portajelentés szerint folyó év május havában Macedóniában 9 bandaharc volt, még pedig 5 bolgár, 2 görög és 2 szerb bandákkal. E harcokban a bandák 9 halottat és 5 foglyot, a csapatok két halottat és két sebesültet veszítettek.

A Vossische Zeitungnak táviratozza bécsi tudósítója: Az angol jegyzék a macedóniai reformok tárgyában azért van különválasztva az orosz javaslattól, mert Anglia és Oroszország elsősorban a macedóniai banda-üzelmeknek akar véget vetni, mielőtt a mélyreható reformok megvalósításához látna. Az angol kormány ezért őszszel a berlini szignatárius hatalmaknak azt az ajánlatot fogja tenni, hogy Athénben, Belgrádban és Szófiában közös egyetértéssel tegyenek lépéseket a bandák kiirtására, de különösen erőlesen lépjenek fel Belgrádban, ahol az angol kormány, úgy szólván nincs képviselve.

A portugál királyi család előlege. Nagy feltűnést kelt, hogy Amália özvegy királyné Dél-Spanyolországba utazott anyjához, a párisi grófnéhoz. Nem valószínű, hogy az özvegy királyné üdülés céljából utazott volna Andaluziába, mert torokgyulladásnak az ottani éghajlat egyenesen ártalmas. Általános az a vélemény, hogy az özvegy királyné fel van bűszülve, amiért a királyi családnak juttatott előlegekről szóló okmányokat nyilvánosságra hozták. A királyné el van keseredve. Az új fordulat felette veszedelmes a dinasztiaira nézve. A királyi kincstár vonakodik megtéríteni az előlegeket, az özvegy királyné pedig azzal vádolja az előbbi kormányokat, hogy a kérdéses összegek legnagyobb részét nem Carlos királynak, hanem másoknak utaltványozta. Az előlegekbe most utólag be akarják számítani a fogadtatások, utazások, ünnepies reprezentációk és a királyi kastélyok tatarozási költségeit is öt millióval, holott ez az összeg nem lehetett előleg.

Az új-török mozgalom. Jóllehet, az új-törökök tegnap és ma várakozó álláspontra helyezkedtek, a tények arról tesznek tanúságot, hogy a mozgalom terjed s hogy a párt erélyesen készülődik. Ez egyszerűen figyelmeztetés is a portára nézve, hogy csakis komoly, beható és békés tárgyalások útján érheti el a békés megoldást. Hadi pasa tábornok, a török birodalom legképzettebb katonai kapacitásainak egyike, egy vezérkari őrnaggyal s egy alvezredessel üszkübi állomáshelyét elhagyva, a fölkelőkhez csatlakozott. E száraz tény teljes világításba helyezi a mozgalmat, melynek vezetői nem kalandorok, nem csöcseléknepségből, hanem a török birodalom legintelligensebb, legképzettebb katonai és polgári elemeiből állanak. Hadi pasa átpártolására a kormány szintén sakkhuzással válaszolt. A tegnap Monasztirba távozott Ozmán pasa mellé Sükrü pasa tábornokot, a III. hadtest tüzérségi parancsnokát rendelte ki. Sükrü pasa ma reggel Monasztirba utazott. Magánjelentések szerint az ifju-török lázadók teljesen hatalmukba kerítették Resnát és Ochridát. Ochridában a katonai örvényszék tagjai is csatlakoztak a zendülőkhöz. A Resnába küldött katonaság passzive viselkedik. A Yildizben a macedóniai mozgalom miatt való aggodalom háttérbe szorult az ifju-törökök zendülése következtében. A tisztikar körében valóságos üldözés támadt a kémek ellen. Egy tiszt tegnapelőtt a Sadidick pasa nevű gőzhajón agyonlőtt egy embert és mikor letartóztatták, azt mondta, hogy áldozatát személyesen nem ismeri ugyan, de a szultán kémét sejtette benne. A fiatalabb tiszteket tömegesen tartóztatják le.

Ozman pasa táviratban jelentette a szultánnak, hogy Ranában 100 lázdót foglyul ejtett és 150 zendülőt a hegyek közé kergetett.

Orosz-japán barátkozás. A japán császár tegnap Malevszky orosz nagykövetet ünnepies kihallgatáson fogadta. A nagykövet átnyújtotta megbízólevelét és kijelentette, hogy az orosz czár a Japánországgal való jó viszonyt főtartani és fejleszteni kívánja. A mikádó válaszában ama meggyőződését

fejezte ki, hogy a két ország barátsága szorosabbra fog fűződni. A nagykövetet ezután a császárné fogadta kihallgatáson.

Marokkó. A Sauja törzs ötszáz előkelő tagja a törzsnek a francziák iránt táplált barátsága és bizalma bebizonyítására önként idejött és résztvett a csapatszemlén, amelyet a nemzeti ünnep alkalmából rendeztek. A küldöttség a diszmenetben az algeriai benschülött lovasok csapata után való helyet foglalta el.

A német kábeltársaság kazablankai jelentése szerint Abdul Azisz 11-én elindult Rabatból. A háremet előbb Kazablankába küldötte. Kazablankát meg akarja kerülni, hogy francia segítségél az Umer Robia-törzs területét elérje. Eddig bizonytalan, hogy a francziák onnan tovább is elkísérik-e?

A perzsa forradalom. Tebrizből jelentik, hogy a város furcsa látványt nyújt. Az egyik városrészben zenekarok játszanak s a forradalmárok rendben átadják fegyverüket, a másik városrészben két ágyúból folytonosan bombáznak. Rezim kán parancsára fegyveres rendőrök mind a két városrészt körülzárták s a karavánok és utasok nem tudnak a városba bejutni. Két angol újságíró hasztalanul kéri, hogy Tebrizbe bocsássák. Tebriznek volt kormányzója európainak öltözködve, Csulfából Kaukázusba menekült; az új kormányzó háromszáz katonával csak ma indult el állomására. A „Times” tudósítója tegnapi kelettel a következőket jelenti Tebrizből: Ma meglátogattam Rezim kánt főhadiszállásán. Az ő megjelenése legjobb biztosítéka a kormánycsapatok sikerének. A fő kormányzó azt mondta, hogy délig időt engedett arra, hogy mind a két városrészt átadják a forradalmároknak; ha ezt nem tennék meg, azonnal megkezdik az ostromot. Eddig nem történt meg az átadás s ekkor harmincegy ágyúból negyvennyolc lövést tettek. De kétségesnek látszik, vajjon Rezim kán csapatai az energikus parancsokat ugyanolyan energiával végre fogják-e hajtani. A forradalmároknál erkölcsi gyöngeség jelei mutatkoznak; vezérek ma a sahnak táviratot küldöttek, amelyben kijelentik, hogy a forradalmárok sohasem támadták meg a sahtekintélyt, hanem csak azokat az erőszakos és felelősség nélkül való embereket, akik a népet sanyargatták. Lehetetlen megmondani, hogy a mostani helyzet hogyan fog végződni, csak az bizonyos, hogy Tebrisz, amelynek kétszáz ezer lakosa van, gazdaságilag teljesen tönkre fog menni.

Teheránból jelentik, hogy azok, akik az angol követségre menekültek volt, tegnap eltávoztak onnan, minthogy ígéretet kaptak arra, hogy nem lesz bántódásuk.

Amerika' léghajó flottája. A „Daily Telegraph” jelenti New-Yorkból, hogy a hadügyminiszter évi jelentésében egymillió dollár azonnali megszavazását fogja kérni a kongresszustól, katonai léghajók építésére. Léghajóállomásokat Bostonban, New-Yorkban Nordfolknban, Charlestownban, Mobileben és San Diegoban szándékoznak építeni. Azt hiszik, hogy a kongresszus, amely 1906-ban nem szavazta meg a erre a célra kért 250.000 dolláros hitelt, most Zepelin gróf sikereire való tekintettel, meg fogja ezt szavazni.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Tolna vármegye köztörvényhatósága ma tartotta gróf Apponyi Géza főispán elnöklésével nyári rendes közgyűlést. A közgyűlés elhatározta, hogy felül a kormányhoz a takarmánykivétel megszüntetése valamint a Szerbiából való marhabehozatal megakadályozása tárgyában. Határozatba ment továbbá hogy a tűzvész által elpusztult Módocea község részére a megye községeiben könyöradamányt gyűjtet. A törvényhatósági bizottság ezután 132 szavazattal 4 ellenében kimondotta, hogy a simontornyai járás székhelye továbbra is Gyöngyösön maradjon, ahol a község 60.000 koronás épületet emeltet a főszolgabírói hivatal részére. A megüresedett paksi szolgabírói állásra egyhangulag Döry Jenő tiszteletbeli aljegyzőt választották meg.

Baján az Ambrozovics főispán elnökle alatt tartott rendkívüli törvényhatósági közgyűlés ma negyven ezer koronát szavazott meg a városi közkórház felszerelése céljaira. A közgyűlési teremben ünnepélyesen elhelyezték Türr tábornoknak, a város szülöttjének arczképét, melyet Failluti Domokos olasz festőművész készített és ajándékozott a városnak. A közgyűlés átiratban köszönte meg az

ajándékot. A közgyűlést megelőzőleg a közigazgatási bizottság tartott ülést, amelyen a főorvos a kedvezőtlen közegészségügyi viszonyokról, különösen a tüdővész tömeges pusztításáról tett jelentést.

Somogy megye állandó bizottsága egyhangúlag elfogadta a Kacskovits Lajos alispán által a cigányok kóborlásának megállítására alkotott szabályrendeletet. A szabályrendelet értelmében a cigányoknak nem szabad lovat tartaniuk.

A nyomorult duma.

☉

A harmadik orosz дума pihenőre tért, akár csak a nyugati államok parlamentjei.

Mi itten el se tudjuk képzelni, mi volt a дума az orosz szemében. Hiszen nálunk épp úgy, mint a többi európai államban, határozott dekadenciában van a parlamentarizmus. Mi már nem hiszünk a parlament mindenhatóságában s nagyon jól tudjuk, hogy egy országgyűlési képviselő nem gyakorolhat nagyobb befolyást a viszonyokra, mint akár a hadastyánegylet tiszteletbeli főjegyzője. Az oroszok azonban úgy néztek a dumára, mint valami földöntúli hatalomra. Megtörtént, hogy az első дума egyik képviselője levelet kapott választóitól, mely levélben arra kérték, hasson közre, hogy az ő vidéküket csapdosó száraz szelek máfelé takarodjanak. Valóságos kis-istennek hitték a дума-képviselőt.

Ez a ragyogó presztizs elhomályosult kissé, mikor az első dumát szétkergették. Még inkább meggyöngült, mikor a második дума is — melynek a hangját még mindig lármásnak ítélte a császár — az elődje sorsára jutott. A harmadik dumát rettenetesen megszükitett választói rendszer szülte. A forradalmi elemet kisöpörték belőle; úgy, hogy nem maradt más, mint egy nagyon óvatos, egészségére nagyon kényes, életére roppant féltékeny, szavait pedánsul mérlegelő testület. Szabadabb gondolkodású emberek arcába szökik a vér annak láttára, mennyire óvakodott a harmadik дума attól, hogy szembekerüljön a csárizmussal.

Egyetlen erősebb föllépése az új hadiflotta hitelének megtagadása volt. Valamilyen tisztelet gerjedt akkor irányában; dicsérték szívósságát, kitartását és okos körültekintését. Néhány nap előtt azonban egy közlékeny belügyminiszteri hivatalnok kikotytyantotta, hogy a дума ellenzékieskedése mögött az orosz kormány és az orosz császár állott. A csárizmus érdeke volt, hogy a harmadik дума intranzigens legyen és a harmadik дума intranzigens volt. Ez a teleplezés végképpen megfosztja ezt a törvényhozó (?) testületet minden nimbuszától. Oroszországban el is nevezték a nyomorult dumának.

Most, hogy befejezte tanácskozásait, számon kérik tőle, hogy mit művelt, mit tett a birodalom és az orosz nép érdekében. Oroszország legrettenetesebb csapása a bürokratizmus. Mit tett a „nyomorult“ e baj — nem megszűntetésére! — de legalább zsebrák voltak anyhitésére? Semmit sem. Ez a kérdés a kényesek közé tartozik és azért nem mert hozzája nyulni.

A bürokratizmus ma szemtelenebb, mint valaha. Az első két дума harsogó hangja megfélemlítette némileg a zsarolást iparszerűleg üző hivatal-sereget. Mérsékelté fulánkiát abban a tudatban, hátha a дума kerekedik felül. De mióta ettől nem kell tartania, étvágya hihetetlenül megnövekedett és ma a nép jobban nyögi jármát, mint valaha.

Az önkényeskedés valósággal tombol ma is Oroszországban. Egy rendőrhivatalnok benyithat oda, ahová akar; elfoghat bárkit, börtön lakójává tehet bármennyi időre akárkit, földönfutóvá tehet családokat, meggyalázhat szüzeket, családanyákat megkorbácsolhat — büntetlenül.

Ez csak a norma. Hogy a rendkívüli bíróságok mit művelnek; hogy a forradalmárokkal és hozzátartozóikkal hogyan bánnak, hogy a csári család biztonságának érdekében hány ekzsisztenciát feszítenek meg: könnyen elképzelhető, ha tudjuk, hogy a baksist megtagadót egyszerűen Szibériába száműzik.

A „nyomorult“ дума mindezzel nem törődött; ő szorgalmasan választotta a bizottságokat és az albizottságokat s üdvözölte a czárt születésnapja alkalmából. Csak a félhivatalos „Novoja Vremja“ van munkájával megelégedve. Dicséri hazafiasságát, okos gondolkodását, s arra buzdítja, hogy csak maradjon meg a mostani uton, mert csak így érdemelheti meg a császár bizodalját.

Minden jel arra mutat, hogy a harmadik дума megmarad azon az uton, Oroszország legjobbjai pedig az alatt börtönökben, kazamatákban, ólombányákban szenvednek, vagy a kózák-kutyák elől menekülve, az erdő rengetegeiben buidosnak.

Sötét bűnök.

— Az Eulenburg-pör tárgyalása. —

Budapest, július 16.

A mai napon Eulenburg herceg pörében folytatták a tárgyalást. A vádlott állapotában tegnap este könnyű javulás állott be, mindazonáltal csak ma délelőtt vihették át a Charité-kórház tanácstermébe, ahol a tárgyalást tartják. Eulenburg herceg rettenetes színben van. Arcza egészen szürke, szeméit lehungya, úgy fekszik az ágyon, amely mellett védők ülnek.

A törvényszék és az esküdtek zöld asztal körül foglalnak helyet. Ma az elnök egy törvényszéki lapudósító munkatársának megengedte, hogy jelen legyen a tárgyaláson, melynek a nyivánosságát ezzel helyreállították. Több lapudósítót azonban a helyszíre miatt nem lehetett bebocsátani. A terem levegője fojtó és nyomasztó; minden félórában ki kell nyitni az ablakokat, hogy szellőztessenek. A tárgyalás a tanuk felhívásával kezdődik, mire felemelkedik Wronker igazságügyi tanácsos és közli, hogy levelet kapott Münchenből, mely levél Riedl tanúnak a szavahihetőségét megingatja. A levelet Ritter Márton müncheni borkereskedő írta. A levélirő érdeklődik Riedl vallomása iránt, mert őt annak idején Riedl vallomása alapján erkölcsi kihágás miatt háromheti elzárásra ítélték, de a másodfoku bíróság fölmentette azzal, hogy Riedl nem érdemel hitelt. Be kellene tovább idézni, — mondja Wronker — Lang vendéglőst is, akit Riedl egy ízben szintén vádolt.

Wronker: Indítványozom a két tanu beidézését.

Isenbill főügyész: Van önnek Ernstre vonatkozólag is valami indítványa?

Wronker: E perczen nincs.

Isenbill főügyész: Természetesen nagyon fontos, hogy ezek az emberek beidéztessenek. Nekem is több indítványom van a bizonyításra vonatkozólag és így a tárgyalás még nagyon hosszú lesz. Az iratokat is be kell szerezni. — A törvényszék elhatározza, hogy a két tanu beidézi.

Ezután Steyrer főorvost hallgatják ki Eulenburg herceg egészségi állapotára vonatkozólag.

Steyrer konstatálja, hogy a herceg állapota valamivel jobbra fordult. Láza 36.4 fokra csökkent és ennek megfelelőleg érverése is megnyugodott. A lábak dagadt állapota azonban nem változott lényegesen. A vizenyő úgy látszik kezd visszaféldni. A trombosera vonatkozó diagnózist azonban fenn kell tartani. A beteg erőbeli állapota nem javult. Erős fejfájása van.

Az elnök: Van-e bármily csekély kételye is arra nézve, hogy a vádlott szellemileg képes a tárgyalás menetét követni?

Steyrer főorvos: A herceggel való mai beszélgetésem alkalmával semmi olyant nem tapasztaltam, ami szellemi tekintetben aggályosnak tűn-

hetnék fel, de ha a tárgyalás hosszabb tartamu, esetleg hirtelen nagy fáradtság állhat be.

Az elnök: Lehetséges volna-e a vádlottat belátható időn belül Moabitba szállítani? Itt ugyanis nagyon nehéz lesz befejezni a tárgyalást. Így pl. nincs helyiség, ahová az esküdtek tanácskozás végett visszavonulhatnak.

Steyrer: A Charité igazgatója kész erre a célra a saját szobáját átengedni.

A főügyész: Lehetséges volna a Moabitbe való átszállítás holnap?

Steyrer: Ezt nagyon is kétlem.

A főügyész: Hát akkor talán holnapután.

Steyrer: Napokkal előre semmit sem mondhatok.

A főügyész: A vádlott ma különösen bágyadtnak látszik.

Steyrer: A herceg erélye rendkívüli, úgy, hogy ő maga a fáradtságot nem érzi. Mindenesetre ajánlanom kell, hogy ma ne sokáig fárasszunk.

A mai tárgyalás folyamán kihallgatták a Harden-Städele-per két esküdjtét is, akik Riedl és Ernst szavahihetőségéről kívánnak tanuvallomást tenni. Eisenschnek lakatos és Kleininger főfelügyelő kijelentik, hogy mind a ketten teljesen szavahihető embereknek tetszettek előttük. A tanuk kihallgatása után Isenbiel főügyész ezzel a kérdéssel fordul a vádlotthoz:

— Abban az esetben, ha a Städele-pörben önnek alkalma lett volna Ernst és Riedl tanukkal szembeállani, kérdezem, akkor is esküt mert volna rá tenni, hogy Ernst és Riedl tanukkal semmi dolga sem volt?

Eulenburg herceg: Igen. Minden bizonynyal.

A főügyész: De hiszen akkor el kellett volna arra készülnie lennie, hogy Ernstet nyomban letartóztatják.

Eulenburg herceg: Azt igazán nagyon sajnáltam volna, mert Ernstet mindig kedveltem, de az igazságnak elsősorban kellett volna eleget tennem.

Az elnök: Mi oka lehetett volna Ernstnek a hamis tanúzásra és a hamis esküre?

Eulenburg herceg: Erre a kérdésre már többször megfeleltem. Valóban pszichológiai rejtély előttem.

Az elnök: Képzeltetetlen, hogy valaki olyan elvetemedett legyen, hogy csak azért tesz hamis tanúságot, hogy jóltevéjét, akinek oly sokat köszönhet, bemártsa és elveszítse. Ön elmondotta, hogy milyen jó tulajdonságai vannak, egész a rajongásig tudta szeretni barátait és mindig kész volt értük áldozatokra. Ön akkor tiszta, mint az angyal, Ernst ellenben az ördögnél is feketébb.

Eulenburg herceg: Igazán nem vagyok angyal és amikor erre a két jó tulajdonságomra hivatkoztam, távolról sem akartam dicsekedni. E két jó tulajdonságomat azonban ördögi módon akarják ellenem kihasználni: minden embert meggyanusítanak, aki velem valaha érintkezett és jótetteim mögött aljasságokat iparkodnak látni. Ilyen tapasztalatok után igazán arra a gondolatra kell jutni mindenkinek, hogy ne mutasson senki iránt barátságot, legyen inkább önző testestől-lelkestől. A hibáim? Már hogy ne volnának hibáim? Én is gyarló ember vagyok, mint akárki más, nekem is vannak hibáim, mint más embernek, sőt bizonyára sok hibám van. De csak jó tulajdonságaimról beszéltem. Ernstet mindig derék ficzkónak tartottam. Tanuvallomását magamnak pszichológiailag nem tudom megmagyarázni. Bizonyára addig beszéltek belé, amíg így vallott. Tudom róla, hogy könnyen hevülő, gyorsan elveszti a fejét, isten tudja, mi történt vele. Mikor aztán megtette vallomását, nyilván azt hitte, hogy meg kell maradnia mellette.

Elnök: Ön sok jót tett Ernsttel. Több barátságos hangu levelet írt neki, amelyeket megtaláltak nála.

Eulenburg herceg: Kölcsonöket adtam neki, amelyekre nem szolgált rá és éveken át sok előnyben részesült családomtól. Mikor aztán engem Bécsbe helyeztek át, elgondoltam, hogy ha nem jövök vissza Starnbergbe, az a szegény ember sokat fog veszíteni, pedig családja van, egy pupos nyomorék fia és sok pénz kell a megélhetésre.

Isenbiel főügyész (Winger müncheni főfelügyelőhöz, a Städele-pör bírójához): Ha ön a her-

czeget így hallotta volna beszélni a müncheni tárgyaláson, kinek hitt volna, neki-e vagy Ernstnek?

Wininger tanu: Erre nem tudok felelni.

Isenbiel főügyész: Azok után, amiket most hallott, kétekedik-e Ernst akkori vallomásának igazságában?

Wininger: Erről sem tudok magamnak ítéletet alkotni. Reám Ernst vallomása olyan benyomást tett, hogy igaz volt, amit mondott.

A tárgyalás további során különösen érdekes volt, mikor az elnök Kistler udvari tanácsosra terelte a kihallgatást. Így szólt a vádlottnak:

— Ön mindig jóságosan gondoskodott barátairól. Kistler urat 1887-ben ismerte meg, amikor ő egyszerű közlegény volt a hadseregben s ön fardtságot vett magának, hogy Kistler egyenesen ő felségének a császárnak meleg figyelmébe ajánlja. Nem coda aztán, ha Kistler Wildenbruch követségi tanácsosnál kapott alkalmazást a müncheni porosz követségen. Kistler udvari tanácsosnál a bírósági házkutatás alkalmával megtalálták azt a levelet, amelyet ön a császár ő felségéhez intézett az ő érdekében s amelyben ugyszólván utolsó kívánsága gyanánt kéri ő felsége kegyességét Kistler számára. Ez a levél, amely egyenesen ő felségéhez a császárhoz van czimezve és az aláírása „Eulenburg Fülöp herceg”, 1888. augusztus 31-éről kelt. Arra kéri ön a levélben ő felségét a császárt, hogy legyen továbbra is olyan kegyes az ön gyermekei irányában, amilyen volt eddig és még egy utolsó kívánságául azt fejezi ki, ő felsége gondoljon nagy kegyelmében egy fiatal emberre, aki megkezdett karrierjét félbeszakította, hogy az uralkodónak szentelje szolgálatait, most sanyaru viszonyok közé jutott és bizonyára érdemesnek mutatkoznék ő felsége nagy kegyességére. A fiatalember tehetséges zenész, művésziesen rajzol, kitűnően sztenografál, feltétlenül megbízható, lelkiismeretes és hűséges, tehát érdemes a felséges ur kegyére.

Kistler volt ez a fiatalember. Mindenesetre szép vonás — jegyezte meg az elnök — ha valaki családja érdekében ő felségéhez fordul. De feltűnik ebben a levélben, hogy az ön családjáról csak néhány szó van benne, egyébként mindig csak Kistlerrel ír a felségnek. Mivel magyarazza ezt?

Eulenburg herceg részletesen elbeszéli, hogy Kistler rendkívül megkedvelte és szolgálatába szegődött. Eleinte azzal bízta meg, hogy a müncheni követségen rendezze a könyvtárat s ezzel neki sok munkát takarított meg. Ő látta el családi levelezését, később magántitkára lett s mint ilyen zeneiskolába járt, majd zene- és rajztanítója volt az ő gyermekeinek. Kistler kitűnően irt kórákat — folytatta a vádlott — zeneszerzeményeimet kéziratból másolta le s minden tekintetben méltónak bizonyult hűségével és szeretetreméltóságával minden jótéteményemre. Biztos állását adta fel, hogy szolgálatomba léphessen. Gondoskodni kívántam róla egész életére s ezért fordultam az ő érdekében ő felségéhez a császárhoz, aki akkor jószívvel volt hozzám. Levelet irtam ő felségének. Ha abban keveset beszéltem gyermekeimről, az érthető, hisz a felséges ur ismerte gyermekeimet, Kistler ellenben nem.

Az elnök újabb kérdésére, hogy miért volt ez a levél Kistler birtokában, a vádlott azt felelte, hogy halála esetére Kistler bízta meg hagyatékának rendezésével, az volt az utasítása, hogy azonnal Liebenbergbe menjen s reá bízta legfőbb titkait, tehát a császárhoz intézett levelét is. Ami azt illeti, hogy leveleiben ő tegezte Kistler, annak az a magyarazata, hogy egész családja megszerette a mindenki tegezte őt.

Elnök: Volt-e önnek Kistlerrel erkölcsstelen viszonya?

Eulenburg herceg: Soha! Soha életemben!

Elnök: Csodálatosnak kell tartanom, hogy Kistler önt egyszerűen Fülöpnek szólította. Miért?

Eulenburg herceg erre a kérdésre nem válaszol.

Egy órára járt az idő. A herceg nagyon kimerült s erre való tekintettel az elnök a tárgyalást fésbeszakította. Holnap délelőtt feltizenegy órakor folytatják az eljárást. Az első tanu Mayer müncheni országos törvényszéki igazgató lesz, aki a Hardenpörben a tárgyalást vezette és holnap kerül a sor Hein vegyészre is, a müncheni vegyesbírósg harmadik tagjára.

Lónyayék.

Budapest, július 16.

Multkor írott „Az eladósodott Lónyay-pár” című vezércikkünkre vonatkozólag a következő rektifikáló sorokat kaptuk:

Tekintetes szerkesztő ur!

Az „Egyetértés”-nek folyó évi július hó 14-iki 168. számában „Az eladósodott Lónyay pár” cím alatt vezércikk jelent meg, melyre vonatkozólag a következő helyreigazítást kérem közölni:

Mint gróf Lónyay Elemér ur és neje, szül. Stefánia belga kir. hercegnő ő felsége uradalmának igazgatója megbízóim vagyoni és vagyoni jogi viszonyairól tökéletesen tájékozva vagyok s a valósághoz hiven ki kell jelentenem, hogy mindaz, amit egyes lapok megbízóim vagyoni viszonyainak rendezetlen voltáról világga bocsátottak, nem egyéb kószahíreszteléseknél, melyek közös forrásból látszanak eredni és bizonyos tendenciát szolgálnak.

Az a körülmény, hogy valaki akár gróf, akár kir. hercegnő, valakivel perben áll, még nem bizonyítéka vagyoni romlásának, nem pedig különösen akkor, amidőn a pernek oka nem a fizetésektelenség, hanem jogos érdek megvédése alaptalan követelésekkel szemben.

Királyi vagy arisztokrata családból való származásnak csak nem lehet a következménye jogtalan követelésekkel szemben a könnyelmű perbeli passzivitás.

Magas megbízóimat, „csipkét, selymet áruló, avagy készpénzt kölcsönző izmaeliták” állítólagos adóságok nem fizetése, vagy állítólag engedélyezett határidők be nem tartása miatt eddig nem perelték, pedig erről nekem, mint magas megbízóim teljhatalmu megbízottjának tudnom kellene.

Késznek nyilatkozom a tekintetes szerkesztő ur, előtt, ha úgy kívánja, okmányilag igazolni, hogy megbízóim ellen csupán két per van folyamatban és pedig az egyik egy volt bérlőnek keresete óvadékanak kiadása iránt, melynek kiadását megbízóim azért tagadták meg, mert a gazdasági épületek állapota körül vita támadt. Ezen ügyben most rendelte el a bizonyítási eljárást a győri kir. törvényszék, maga az óvadék pedig a per eldőlőig bírói letétbe van helyezve.

A másik folyamatban lévő pert egy volt alkalmazott 1000 korona állítólag neki járó bére iránt tette folyamatba. A magyaróvári kir. járásbírósg előtt azonban első fokon elvesztette s fellebbezése folytán ez ügy is a győri kir. törvényszékhez került, ahol azonban eddig elintéztést nem nyert.

Több per megbízóim ellenében folyamatban nincs, az ellenkező állításokat valótlanoknak kell deklarálnom.

Megbízóim fizetési kötelezettségeiknek eddig minden tekintetben eleget tettek, nem szorultak és nem is szorulnak semmiféle gyanus, vagy gyanutlan hitelműveletekre, vagy pedig a lapok sajnálkozására. Ezt is saját tapasztalatom gyanánt állíthatom, mert a különböző fizetéseket tényleg én eszközölöm.

Az oroszvári uradalom állítólagos eladásáról szárnyra kelt hírek szintén, a látszat szerint ugyanazon gyanus forrásból táplálkozó valótlanágok.

Nemcsak, hogy megbízóim nem gondolnak az oroszvári uradalom eladására, hanem ellenkezőleg azt állandóan újabb vételekkel gyarapították és gyarapítják, amire vonatkozólag szintén hajlandó vagyok a tekintetes szerkesztő urnak okmányos bizonyítékokat előfektetni, abban a reményben, hogy a megtámadottat is megillető lojalitás jogosultságát lesz szives elismerni s eme objektive helyreigazító és felvilágosító levelemet becses lapjának ugyancsak feltűnő helyén egész terjedelmében közölni.

Szives előkezenységét előre köszönve maradok Oroszvár, 1908. évi július 15.

kiváló tisztelettel

Seenger Árpád
igazgató.

Seenger Árpád igazgató ur helyreigazító sorainak szives készsége adunk helyet, csak annak a megjegyzésére szoritkozunk, hogy azok a ténybeli állítások, amelyeknek alapján kérdéses cikkünk megirtuk, az egész sajtót bejár-

ták. Örülünk, hogy a hozzánk küldött helyreigazításból alkalmunk van minden kétséget kizárólag megállapítani azt, hogy a kósz hírek tévedéseknek bizonyultak s a Lónyay-pár anyagi helyzete semmiféle aggodalomra sem ad okot.

A Népszínház átadása.

Budapest, július 16.

A Népszínház-bizottság ma átadta a Népszínházat a kultuszminiszternek. S ezzel végleg elintézték a szerencsétlen ügyet, melynél botrányosabbat nem sokat ismerünk. A közvélemény jogosan elvárta volna a kultuszminisztertől, hogy nevét ne adja oda olyan kétes üzlethez, mely annyi mende-mondára ad alkalmat. Hogy Apponyi Albert miniszter mégis megkötötte Máderékka l az üzletet, bizonyítja azt, amit már az „Egyetértés” ismételtlen megemlített, hogy itt kizárólag Mádernek állampénzen való segélyezéséről van szó! És ez nagyon szomoruan illusztrálja közállapotainkat. Több oldalról tettek javaslatokat a miniszternek, melyek a Nemzeti színház kérdését sokkal jobban és sokkal olcsóbban oldották volna meg. De az urak fenn a kultuszminisztériumban csökönnyösen kötötték magukat ahhoz, hogy egy elsőrangú színházat megsemmisítsenek és hogy Máder Rezső felsegélyezésére három milliót prédáljanak el az állampolgárok filléreiből. Mennyi kulturális érdeket lehetett volna ezzel a pénzzel szolgálni! Ugy látszik azonban, hogy minálunk csak akkor nincs pénz, amikor közérdekről van szó, de mindjárt marékka szórják azt, ha bizonyos érdekeket kell kielégíteni.

Mi ismételtlen rámutattunk azokra a hátrányokra, melyek ennek az üzletnek megkötéséből erednek, de megirtuk azt is, hogy egy cseppet sem bízunk abban, hogy ezt a tervet elejtik. Ismertük ennek az üzletnek a kuforrását és tudtuk, hogy ennek meg kell valósulnia, bármibe kerüljön is. Így is történt és ma már végrehajtották a legbotrányosabb kulturmerényletet.

Ma délben ugyanis megkötötték a kormány és a székesfőváros között a Népszínház átadásáról szóló szerződést. Ennél az aktusnál a kormány részéről megjelent: dr. Csathó Kálmán kultuszminiszteri titkár, a szinügyek referense, dr. Hets Ödön ügyvéd, az állami színházak jogtanácsosa, Tóth Imre, a Nemzeti Színház főrendezője és az Operaház gazdasági főnöke. A város részéről jelen voltak: Bárczy István polgármester, Borbás Ödön tisztii ügyész, Heitai Ferencz és Márkus Miksa népszínházi bizottsági tagok, Máder és Bálint igazgatók. Pontban tizenkét órakor vonult be ez a bizottság a polgármester szobájába, ahol egy a kormány, mint a székesfőváros részéről az üzlet végérvényesen perfektuálódott. A mai nappal tehát öt évre a kormány tulajdonába ment át a Népszínház.

A bérlési szerződés nagyjában ezt tartalmazza:

A budapesti magyar népszínházi bizottságnak bérbe adja, a budapesti Nemzeti Színház igazgatósága, képviselve Tóth Imre főrendező és Chmielevsky Andre gazdasági főnök által, pedig bérbe veszi a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyásától feltételezeten

a) a Budapest, VIII. kerületben a Rákóczi-uton, Népszínház, Rökk Szilárd-utczában s József-köruton fekvő, a főváros pesti részének 7816. betéti számu ivén 5731/b hrsz. alatt bejegyzett Magyar Népszínházat,

b) a Budapest, VIII. ker., Csokonai-utczában levő a főváros pesti részének 13385. betéti számu ivén 5733/b hrsz. alatt bejegyzett gazdasági épületet, a benne levő gép- és kazánházzal, továbbá

c) a Népszínház szinpadján levő vasból készült előfüggönynek hirdetésekre való használati jogát,

d) a népszínházi alapítvány tulajdonát képező díszletek és felszerelések használati jogát,

e) a népszínházi alapítvány részére már megszerzett darabok előadási jogát, valamint a darabok szövegének és zenéjük összes anyagának haszonvétele 1908. (ezerkilencszáznoloz) évi július hó 1. (elsejétől) 1917. (ezerkilencszáztizenhét) évi szeptember hó 30. (harminczadik) napjának éjjeli 12 órájáig terjedő időre a következő fejezetekben kikötött bérösszegekért és feltételek mellett, mely időn belül a bérlési szerződés csak az ügyfelek előzetes köl-

csönös beleegyezésével lesz átruházható, vagy megszüntethető.

A bérleti idő ezen tartamán belül is azonnal megszűnik a jelen bérleti szerződés, ha a színház a bérleti idő tartama alatt leég, avagy más módon megsemmisül, avagy használhatatlanná válik. Bérlet a bérleti szerződésnek a most említett okokból bekövetkező megszűnése eseteiben semminemű kárpótlás vagy követelés nem illeti meg.

A Népszínház épülete a bérlőnek a népszínházi alapítvány tulajdonát képező felszereléssel, berendezéssel, butorokkal, díszletekkel és hozzátartozókkal, a Csokonai-utcai ház felszerelésével, gőzkazánjaival s gépezeteivel együtt adatik át leltár mellett, mely két példányban kiállítván, szerződő felek által aláírandók. Bérlő a leltár aláírásával elismeri az ezen pontban említett s leltározott minden tárgynak a leltárban körülírt állapotban történt átvételét.

A Nemzeti Színház a népszínházi alap tulajdonát képező ingókat csak használatul vevén át leltár szerint, azoknak a bérlet megszűntével ugyanazon leltár szerinti visszaadására magát kötelezi; az idők folytán beállt rongálásokért és kopásokért szavatosságot nem vállal, ellenben a netán hiányzó tárgyak leltár szerinti becsárának megtérítésére magát kötelezi.

Máder Rezső által időközben szerzett díszletek és egyéb felszerelések szintén az alapítvány tulajdonát képezvén, azok bérlő által szintén a leltárban átvételnek akként, mint az alapítvány régebbi díszletei.

A népszínházi alapot tulajdonjogilag illető darabok, sugó-könyvekkel, partitúráikkal, ének- és zene-hangjegyekkel, annélkül, hogy bérbeadó ezek teljességeért vagy állapotáért felelősséget vállalna, bérlőnek szintén leltár mellett adatnak át. Bérlő a színházat egyedül színházi célokra és előadásokra használhatja.

A Nemzeti Színház igazgatósága kijelenti, hogy azon idő alatt, amíg a Népszínház az ő bérletében van, a magyar népies színművek ápolására különös gondot fog fordítani.

Azon darabok sugókönyvét, partitúráját, ének- és zenehangjegyet, melyek már a népszínházi alap tulajdonává váltak, a népszínházi bizottmány a jelen bérleti szerződés tartamára bérlőnek használat végett átengedi. Bérlő köteles azokat a bérlet lejártá napján a népszínházi bizottmánynak jó és használható állapotban visszaadni. A darabok előadási jogának e pontban megállapított átadásában nem foglaltatnak bent a szerzők és a kiadók részére szerződésileg kikötött díjak és százalékok, melyek a mindenkor bérlő által fizetendők.

Miután a jelenlegi bérlő a Népszínházban forgószínpadot és reklámhirdetésekre szolgáló eszközöket létesített, az előbbeni állapotnak saját költségén leendő visszaállítási kötelezettség terhe mellett Máder Rezső ezen kötelezettségét a Nemzeti Színház, mint bérlő magára vállalja és kötelezi magát arra, hogy a bérlet visszabocsátása alkalmával az eredeti állapotot a székesfőváros mérnöki hivatalának kívánóságához képest, saját költségén helyre fogja állítani, amennyiben a visszaállítást annak idején bérbeadó népszínházi bizottmány kívánja, ezen esetben a forgószínpaddal, mint sajátjával rendelkezik, ha a bizottmány a forgószínpadot átvenni óhajtja, ez esetben azt az ügyfelek megegyezésével kellő kártalanítás ellenében megteheti.

XIV. A nyugdíjkölesönök iránti intézkedés. A népszínházi nyugdíjintézet által a népszínházi alkalmazottak részére 1906. évi október hó elsejétől kezdődőleg 1908. évi július 1-ig nyújtott kölcsönökre vonatkozólag megállapítatik, hogy ezen kölcsönösszegeknek még hátralékban lévő egész részét a nyugdíjintézet javára a kölcsönt élvező alkalmazottaknak nyújtandó végkielégítési összegből a Nemzeti Színház igazgatósága levonja és a nyugdíjintézet javára a székesfővárosi központi pénztárba beszállítja.

Az évi bért a bérleti idő tartamára hatvan ezer koronában állapították meg.

Az évi 60.000 korona bérösszegeket köteles bérlő évnegyenként előlegesen négy egyenlő részletben minden év január, április, július és október hónap első napján, az első évnegyedre eső részletet pedig a jelen szerződés miniszteri jóváhagyásától számított 15

napon belül a székesfővárosi központi pénztárba befizetni.

Az évi 60.000 korona bérösszegezen felül köteles a bérlő a beszerzendő díszletek tulajdonjogának kárpótlása címén díszletek beszerzésére szolgáló külön alap céljaira évenkénti 10.000 koronát fizetni, azonkívül a budapesti népszínházi nyugdíjintézet alapja javára az egész bérleti idő alatt évenként 28.000 koronával hozzájárulni és ezen összesen 38.000 korona is negyedéves előleges részletekben lesz a székesfőváros központi pénztárba befizetendő. A végérvényesen megállapított szerződést ma délután aláírták. Fentartották azonban a miniszter jóváhagyását. Gróf Apponyi Albert ma délből elutazott (?) s az aláírt szerződést a jóváhagyó záradék aláírása végett még ma elküldték a miniszternek.

Máder—Bálint végkielégítése 700.000 korona; évjárdéka kilencz évre á 30.000 kor., 270.000 korona, két páholya kilencz évre 18.000 korona; a ruhatár és czukrázat kilencz évre 45.000 korona. Ehhez hozzájárul a tagok végkielégítése, úgy, hogy a Népszínház bérléte összesen 2,815.000 koronába kerül az államnak.

Azt hisszük, ehhez nem kell bővebb kommentárt fűzni. Ily szerződést még nem igen kötött miniszter. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy hogyan fognak boldogulni a Nemzeti Színház művészei a Népszínház óriási nézőterével, mert hiszen az már megállapított dolog, hogy intímabb drámai előadásokra a Népszínház teljesen használhatatlan.

A Népszínház személyzetének Apponyi miniszter megígérte, hogy gondoskodni fog jogos igényeik teljesítéséről. Hogy ez a gondoskodás miképp történt, arról szolgáljon a következő eset:

A Népszínház volt személyzetének ma kellett volna megkapnia a pénzét. A kifizetésnél azonban differenciák támadtak és a személyzet fölkerekedett és elment a polgármesterhez. A küldöttséget Rózsavölgyi Gyula alpolgármester fogadta.

A népszínházi alkalmazottak nevében Székely Gyula és Kaposi Andor adta elő a panaszukat, hogy Máder Rezső, a Népszínház eddigi bérlője akként nyilatkozott, hogy ha ad is a színház kötelékéből elbocsátottaknak végkielégítést, a július, augusztus és szeptember hónapokra nem adja meg a fizetésüket, noha — az alkalmazottak állítása szerint — ez évre kötelezve van. A küldöttségnek különösen hölgytagjai keltek ki erőteljes közbeszólásokkal Mádernek az eljárása ellen. A küldöttség szószólói kérték az alpolgármestert, hogy tegyen valamit az érdekükben, mert így nagy nyomornak néznek elébe.

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester kijelentette, hogy a főváros hatósága a legnagyobb készséggel tenne eleget ennek az óhajtatásnak, ámde ez — a színház bérlőjével kötött szerződés alapján — nincsen hatalmában. Ajánlotta a küldöttségnek, hogy a kérelmükkel egyenest gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszterhez forduljanak, aki bizonyára méltányolni fogja az óhajtatásukat és lehetőleg teljesíti is.

A küldöttség csüggedten távozott a polgármestertől, mert mindenki tudta, hogy a miniszter elutazott a fővárosból.

Igy gondoskodott a közoktatásügyi miniszter a Népszínház színészeiről.

A színház személyzete különben, ugy a művészi, mint a műszaki személyzet holnap délelőtt tíz órakor a Népszínházban teljes számban gyűlésre jön össze, hogy a további teendőkről tanácskozzanak. A gyűlésről monstre-deputációban mennek a kultuszminisztériumba és a népszínházi bizottsághoz, hogy ügyük méltányos elintézését kieszközzölk.

EGYHÁZAK.

— (Evangelikusok közgyűlése.) A tiszai ágostai evangelikus egyházkerület ma délelőtt tartotta közgyűlését Zelenka Pál püspök és Szentiványi Gábor orsz. képviselő, kerületi felügyelő elnöklésével. A püspöki jelentés kapcsán több felszólalás hangzott el az ingyenes népoktatásról szóló törvény ellen. Szentiványi Árpád és Hevessy Bertalan felügyelők erőlyesen védelmezték a kormány intenczióit.

Több politikai vonatkozású felszólalás hangzott el Geduly főjegyző határozati javaslatánál, aki az 1848:XX. t.-cz. életbeléptetése körül felmerült sérelmek elintézésére tett indítványt. Szentiványi Árpád Apponyi miniszter kultuszpolitikájának helyes volta mellett érvelt. — A közgyűlés tagjai ma délután megkoszorúzták a Czenk csucsán levő milleniumi emlékszobrot és Honterus szobrát. A közgyűlést holnap délelőtt folytatják.

A csaló bankárok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 16.

Csak néhány nap előtt leplezte le a rendőrség a fővárosban tartózkodó, de kiterjedt külföldi összeköttetésekkel bíró zugbankárokat és ma már annyi adat áll a hatóság rendelkezésére, hogy éppen elegendő az összes zugbankárok kiirtására és példás megbüntetésére. A csaló bankárok ügyében tegnap hozta meg az ügyészi indítványra vonatkozó végzést Szlavék Ferencz vizsgálóbíró, aki a családokat tisztán az alaki jog szempontjából bírálta el. Véleménye szerint ebben az ügyben büntető eljárásnak helye nem lehet. A végzést többek közt így okolja meg:

A vizsgálóbíró elutasítja az ügyészi indítványt, mert a pör tárgyává tett összes esetekben csak azt derítette ki, hogy a terheltek lapjaik és ügynökeik útján a sértetteket tőzsdei játékra csábították. Ez pedig magában véve még sem csalás, legfeljebb alkotó eleme a csalásnak. A panasz szerint a gyanúsítottak a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett árfolyamokat tetszés szerint felszöktették és leszállították. Arra, hogy a gyanúsítottak erre még csak képesek is lettek volna, eddig semmiféle bizonyíték fel nem merült. A Roquette-esetben gyanúsítottak bizonyították, hogy a brassói celluloid-papírokat a Hermes-banktól vásárolták, így az „in sich" játék sincs igazolva. A Hoffmann-féle esetben pedig a letétben levő kötlevel azt bizonyítja, hogy az ezer darab bécsi villamos részvényre a kötés tényleg megtörtént. De igazolva van az is, hogy sértett csak öt év mulva emelt panaszt s amíg öt tizezer korona kárról beszél, jogi képviselője ötvennyolcezer korona kárt jelent be. E szerint a panasz megbízhatatlan is.

Ezután felemlíti a végzés, hogy Schwarcz Gézáné, aki hallgatási díj fejében ezeröttszáz koronát fogadott el a cégétől, nem tekinthető megbízhatónak és kifogásolja, hogy a rendőrség nem teljesítette a vizsgálóbíró utasítását. A jogtalan vagyonszerzés sincs bizonyítva. Az „in sich" játékot megengedi a kereskedelmi törvény az esetben, ha a megbízott megfelelő vagyonnal rendelkezik. Már pedig sértettek maguk állítják, hogy a gyanúsítottak gazdag emberek.

A vizsgálóbíró végzését az ügyészség felfolyamodta a vádtanácshoz, amely Füzes-séry bíró elnöklelte és Csader bíró referációjára alapján a következőképp döntött:

A vádtanács a felfolyamodást a bp. 379. §. 4-ik bekezdése alapján elutasítja.

Indokok: A nyomozás eddigi adatai nyomatékossá gyanút szolgáltatnak ugyan arra, hogy gyanúsítottak lapjaik és ügynökeik útján a tőzsdei ügyletekből származó vagyoni előnyök tekintetében sértetteket megtévesztve, őket tőzsdei ügyletek kötésére rábirták. Nem szolgáltatott azonban a nyomozat részben sem alapos gyanút, hogy gyanúsítottak azért birták volna sértetteket tőzsdei ügyletek kötésére, hogy az általuk adott födözetet mesterségesen előidézett árfolyam-differenciát maguknak megszerezzék. Minthogy a csalás egyik leglényegesebb alkotó eleme a csalási szándék, ennek fennforgására nézve pedig az utóbb érintett körülményre nézve, ezidő szerint alapos gyanu nincs s minthogy büncselekmény alapos gyanuja nélkül lefoglalás el nem rendelhető, ennél fogva az ügyészség felfolyamodását elutasítani kellett.

A megvádolt bankárok között alig van egy is, aki üzletét folytathatná. A Neumann és Raab-cég, amelyről több ízben esett szó, már február havában elhatározta a felszámolását,

Minden ügyletét lebonyolította, a börzén közel egy millió koronát fizetett ki részint ügyfelei nevében, részint a magáéból s azóta senkivel semmi dolga nem volt.

A vádtaács határozatáról nyomban értesítették dr. Vaisz Sándor és dr. Dési Géza védőket, akik tudomásul vették, hogy ez ellen további fölfolyamodásnak helye nincs. A rendőrség folytatja a vizsgálatot és bizonyítékok megszerzése végett állandóan tanukat hallgat ki.

Itt említjük meg, hogy a felsőbbi parcellázás körül országos botrány támadt. Ebben a hirhedt üzletben része volt Weil Lórán Félixnek is, aki a napokban lett öngyilkos. A birtok parcellázásához 680.000 koronára volt szükség. A kecskeméti bank rendelkezésére bocsátott Ladányi Miklósnak 600.000 koronát és a kikötött 20.000 korona jutálékkal együtt betábláztatta első helyen az ingatlanra. Ladányi a még szükséges 60.000 korona megszerzése végett budapesti ügyvédje tanácsára Weil Lórán Félixhez fordult, aki hajlandónak is mutatkozott az összeg megszerzésére, azonban 8000 korona jutálékot kötött ki magának. A kölcsönt azután tényleg meg is szerezte és a 8000 koronát bekebelezte a birtokra. Mikor a parcellázás körül szinte országos botrány támadt, Weil Lórán Félix Kaposvárott termelt július 4-én, hogy követelését lehetőleg biztosítsa. Pár nappal a halála előtt azonban ajánlatot tett egy kaposvári ügyvédnek, hogy az összegből 3000 koronát elenged, ha nyomban hozzájuthat pénzéhez. Az illető az ajánlatot nem fogadta el. Egyébként a Ladányiak a gróf Niczky-féle birtokok jelenlegi birtokosai ellen valószínűleg pört indítanak, támaszkodva egy 1848-ban kelt királyi leiratra, amely Ladányi Györgyöt, gróf Niczky György természetes fiát törvényesítette.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégibb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi naplira.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasókörzés előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is törlhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar naplapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állni.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességét, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

Edvárd király Marlenbadban.

Marlenbad, július 16. (Saját tudósítónktól.) Most már biztos, hogy Edvárd király augusztus 16-án érkezik ide.

Edvárd király és Vilmos császár.

Frankfurt, július 16. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik a „Frankfurter Zeitung“-nak: Hír szerint Edvárd király augusztus 11-én vagy 12-én a Taunusban, a friedrichshofi kastélyban találkozni fog Vilmos császárral.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	Jul. 15.	Jul. 16.
Buza	locobuza 1007 ³ / ₈	1011 ¹ / ₂
	juliusra 991 ¹ / ₂	1001 ¹ / ₂
	szeptemberre 97 ³ / ₄	98 ³ / ₈
Tengeri	juliusra 84 ¹ / ₄	87
	szeptemberre 82 ¹ / ₈	83 ³ / ₄
Csikagó.		
Buza	juliusra 897 ³ / ₈	91
	szeptemberre 90 ³ / ₈	91 ¹ / ₂
Tengeri	juliusra 74 ³ / ₈	75 ³ / ₈

New-York, jul. 16. Gyapot New-Yorkban nelyben 11.— (11.10 tegnap), gyapot augusztusra 9.31 (9.41 gyapot októberre 9.29 (9.40), gyapot New-Orleansban helyb. 10.88 (10.15/16), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 16. (Zárlat.) Zsír júliusra 9.42 (tegn. 9.32), zsír szeptemberre 9.52 (tegnap 9.40), szalonna short clear, 8.93 (tegnap 9.12), sertészsír szeptemberre 16.20 (tegnap 15.90)

UJDONSÁGOK.

A Vág titka.

Rózsahegy környékén rémüldöző tótok izzasztó, rejtelmes valamit fogtak ki a Vágból. Egy fejetlen, lábatlan hullatörzset, amelynek bőre lehuzottan, víztől fölpuffadva akadozott a partszéli füzek között. A borzalmas leletre megmozdult az egész hivatalos apparátus, jött a szolgabíró s vitte magával a furcsa valamit, jött a hatóság s elrendelte a talált hulla felboncolását. És végül jöttek a törvényszéki orvosok, a komoly, fölesküdt szakértők (udvariasak leszünk irántuk s nem írjuk ide ki a nevüket) s miután fölbontották a formátlan hústömeget, megállapították róla a következőket: Ez a hulla egy megcsontolt, megnyuzott, késsel több helyen átszurt erős „athlétaszerű“ huszonkétéves koru férfi hullája. Némi habozásra a nagytekintélyű szakvélemény kimondása közben csak az indította őket, hogy a hulla gyomrában füvet s szecskát találtak. A vizsgálat bizottság laikus tagja, a vizsgálóbíró erre mindjárt annak a gyanújának adott kifejezést, hogy talán akkor állati hullával van dolguk, de a szakértők ragaszkodtak a véleményükhöz, hogy de bizony az igenis emberi hulla, még pedig huszonkét éves és „athlétaszerű“ férfiúé. E szakvélemény alapján a hullát a papság szépen beszentelte, eltemette, a bíróság pedig megindította a vizsgálatot.

S azután kiderült, hogy a Vágból kihalszott valami mégis állati hulla: egy szegény medve, amit néhány kilométerrel feljebb lőttek meg, nyuztak le s daraboltak föl a vadászok. Így szünt meg a vizsgálat, így dobták ki a medvét a meg-

szentelt sirból, így maradtak benne a páciban a nagyképu szakértők.

De még jó, hogy így végződött az eset, hogy csak a szakértő urak maradtak a páciban. Mert mások és pedig sokkal különb módon is benne maradhattak volna. Tegyük föl, hogy még mielőtt a világra szóló baklövés kiderült, közel a helyhez, ahol a medvét találták, fölfeledeztek volna egy árva drótostótot. A tót rongyos, a késén vérfoltok vannak, a szeméjlia dagadt egy hatalmas „athlétaszerű“ ütéstől. Pénz, ékszer van nála, de nem tudja urát adni, honnan vette? A csendőrök fogják a tótot s viszik a bíróság elé; a bíróság fogja a tótot és elítéli; a hóhér fogja a tótot és fölakasztja. Azután pedig kiderül, hogy a derék szakértők csalódtak, merthogy nem tudtak különbséget tenni egy medve és egy ember holtteste között.

A szegény tót azonban szépen köszöni a híres szakértői vélemény ilyen késői reparálását. Csunya ingatag ebben az országban a személybiztonság, ahol szakértői vélemények alapján bebörtönöznek és fölakasztanak embereket, a szakértői vélemény pedig olyan labilis valami, hogy azt még egy döglött medve is megczafolhatja!

NAPIREND. Naptár. Péntek, július 17. — Róm. kat.: Elek hv. — Prot.: Elek. — Görög-orosz: jul. 4. Krét. Andr. — Zsidó: Tham. 18. — A nap két reggel 4 óra 21 perczkor, nyugszik este 7 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 10 óra 31 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 9 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9—1-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9—1/2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A történelmi képesarnok nyitva 10—1/2-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — Az aquineumi muzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítása zárva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti-fasor 10.) zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— Személyi hír. Erzsébet Amália főherczegnő több heti tartózkodásra Székesfehérvárról külföldre utazott.

— Ferdinánd fejedelem Magyarországon. Szófiából Ferdinánd fejedelem családjával tegnap a fejedelem magyarországi birtokaira utazott, ahonnan a fejedelmi pár az ünnepi játékokra, Bayreuthba megy.

— Kihallgatás a királynál. Ischlből jelentik, hogy a király ma kihallgatáson fogadta gróf Szécsen quirináli nagykövetet.

— Kossuth Ferencz állapota. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek állapota tegnap óta némileg javult. A bal bokaizületben azonban még mindig elég heves fájdalmak jelentkeznek, maga az izület duzzadt és abban lobos izzadmány jelenléte ma is kimutatható. A miniszternek láza nincs, közérzése kielégítő. Kezelőorvosa, dr. Áldor Lajos főorvos továbbra is a legnagyobb kiméletet és szigorú nyugalmat ajánlotta. — Tegnap és ma Pöstyénben járt dr. Pállay Sándor, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemi miniszter részére, aki augusztus első napjaiban hosszabb iszapkurúra odaérkezik, alkalmas lakosztályt szemeljen ki. A miniszter a fürdőigazgatóság kezelése alatt álló ujonnan általalkított uradalmi fürdőszállóban fog lakni.

— Kinevezések a postánál. A hivatalos lap a következő, a magy. kir. posta- és távirvánál történt kinevezéseket fogja közölni: Kolozsváry Endre, Bene Róbert igazgatók főigazgatókká neveztertek ki. Demény Károly, dr. Hennyey Vilmos, Schrimpf Zsigmond és Opris Péter igazgatók a főigazgatói czimet és jelleget nyerték. Igazgatók lettek: Hadzsy Pál, Réray Sándor, Dornyey A. Mihály postatanácsosok; posta- és távirvai igazgatói czimet és jelleget kapták: Bérczy Ernő, Sebők Géza, Borsitzky Ottó postatanácsosok.

— Herczegné és sófiór. A prágai „Czech“ jelentése szerint e hónap 14-én délelőtt fél tizenegy órakor meg volt a Fürstenberg Amália herczegnő és Koczián volt főhadnagy esküvője a bradeczi vár kápolnájában. Az esküvőn az ifjú pár legközelebbi rokonsága volt csak jelen

— Etienne volt miniszter súlyos balesete.

Etienne volt minisztert és jelenlegi kamarai alelnököt, aki tegnap feleségével automobilon kikocsizott, Nant le Pin mellett sofförje ügyetlensége következtében súlyos baleset érte. Etienne kiesett az automobilból, eltörte két bordáját és belső fájdalmaikat érez. Felesége még súlyosabban sebesült meg és állapota komoly. A sofför szintén súlyosan megsebesült. Thomson tengerészeti miniszter meglátogatta a szerencsétlenül járt államférfit.

— **Gróf Zichy Jenő múkincsel.** Két esztendővel ezelőtt értékes gyűjtemények birtokba jutott a főváros. Az ajándékozó gróf Zichy Jenő volt, aki végrendeletében Rózsa-utcai palotájának összes múkincseit a fővárosnak hagyta azzal a föltétellel, hogy a gyűjtemények gróf Zichy Jenő-muzeum elnevezéssel örök időkre a Rózsa-utcai palotában őriztessenek. Ma egy estlapp azt a hihetetlenül hangzó hírt újságotla, hogy ezeket a múkincseket, gróf Zichy Rafael, az örökös fia, önhatalmulag budai palotájába vitette át. Utána jártunk a dolognak és megállapítottuk, hogy a hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy gróf Zichy Rafael a Rózsa-utcai palotából a családi butorokat budai palotájába vitette át, de fővárosnak hagyományozott gyűjtemények és múkincsek ma is érintetlenül a helyükön vannak. A végrendelet ugyanis a családi butorokat és emlékeket kivette a hagyományból s meghagyta fia tulajdonában. Gróf Zichy Rafael pedig csak ezeket a dolgokat vitette el, amihez kétségtelen joga is volt. Hogy azonban milyen lelkiismeretes gondnal és precizitással történt ezeknek a holminknak kiválogtása, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a közjegyző és két hivatalos személy jelenlétében, a végrendelet leltárából állapították meg, hogy mi vihető el és mi nem. A Zichy Jenő gyűjteményei tehát érintetlenül meg vannak a Rózsa-utcai palotában, amint hogy az másként nem is képzelhető.

— **Lemoine üldözése.** A zágrábi rendőrség lázasan kutat a megugrott gyémántcsináló nyomai után. A nyomozást nemcsak Zágráb területére, hanem egész Horvátországra kiterjesztették. Lemoine ugyanis, akinek atyja triezsti születésű, anyja pedig egy Petrovics Ida nevű horvát nő volt, állítólag a Balkán-államokban rejtőzködik. A rendőrségnek tényleg sikerült is egy hölgyet kinyomozni, akinek társaságában Lemoine a legutóbbi időben Belgrádban időzött és reméli, hogy e nő révén a sokat keresett gyémántcsináló is nyomára jöjnek. Hogy Lemoine valószínűleg a Balkánon tartózkodik, azt az a körülmény is elfogadhatóvá teszi, hogy a család némileg horvátul is beszél.

— **A tót nemzetiségiek ünnepe** A turóczenzmártoni ujonnan felépített tót muzeumot augusztus hó 5-én avatják fel nagy ünnepségek kíséretében. A tót nemzetiségi képviselőkön és vezérferfiakon kívül Cseh-, Morva- és Lengyelországból jelentették be számos megjelenésüket, sőt Oroszországból is érkeznek ez alkalomból vendégek. Az ünnepi beszédet dr. Petrikovics József orvos fogja tartani. Beszédet fognak még tartani azonkívül dr. Bottó Gyula és Skultéty József szerkesztő. A felavatási ünnepségek befejeztével a tót nők egyesülete, a „Zsivena“ tartja meg közgyűlését, este pedig a Narodni Domban (nemzeti ház) banket lesz. Az új muzeum felépítése 85.000 koronába került, mely összeget gyűjtés útján szerezték be. A tót ünnepségeken Ujhelyi Antal turóczenzmártoni főszolgabíró fogja a hatóságot képviselni.

— **Munkaadók kongresszusa.** A munkaadók Könyben tartandó nemzetközi kongresszusára a magyar szabómesterek országos szövetsége Kriszthaber Leót, a budapesti kereskedelmi és iparkamara tagját küldötte ki, aki ez alkalomból hosszabb tanulmányutat tesz Párisba és Londonba is a munkáviszonyok tanulmányozása céljából.

— **Szépségverseny a Svábhegyen.** A svábhegyi szállodában baranyavári Ullmann Béla védnöksége alatt a Svábhegyen nyaraló ifjuság a Hirlapírói Nyugdíjintézet javára ma este szépségversenyt tartott, amelyet Fried József és Teplai Herczka Pál rendeztek. A díjakat a következők nyerték: Neuländer Mici, Papp Jella, Rózsaavölgyi Margit, Kammer Irma és Widder Hedvig. A szépségverseny után Ullmann Béla verses beszédében üdvözölte a nyerteseket.

— **Halálugrás a vonatról.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap késő este a rákosi rendezőpályaudvaron. Ernst Miksa, a budapesti Hermes-bank főtisztviselője leugrott a robogó vonatról és agyonzúzta magát. A tragikus sorsra jutott tisztviselő a tegnapi napot nagybátyjával együtt Érsekújváron töltötte. Este fölültek a 121. számú személyvonatra, hogy vizsztatérjenek Budapestre. Ernst, aki családjával a Hungária-úton lakik, nem akart bemenni a vonaton a nyugati pályaudvarra, hanem a lakásához közelebb eső rákosi rendező-pályaudvaron akart kiszállni. A feleségének irt is és kérte, hogy a rákosi pályaudvaron várjon rá. Ernst utközben jókedvű volt s örült, hogy hamarosan hazakerülhet. Amikor a vonat már közel járt a rákosi pályaudvarhoz, ő is, valamint a nagybátyja is kihajoltak az egyik kocs ablakán, hogy lássák, vajjon ott várakozik-e Ernstné. A fiatal asszony valóban ott volt. Ernst nagybátyja látta meg először s így szólótt öcscséhez:

— Miksa, nézd, ott van a feleséged.

Ernst erre még jobban kihajolt s felér zsebkendőjét lobogtatta felesége felé, aki szintén kendőlobogtatással iparkodott magát észrevétni és az urát jó előre üdvözölni. A vonat azonban nem állott meg a rendezőpályaudvaron. Férj és feleség egy pillanatra szembenéztek még, de Ernst akkor már látta, hogy a vonat át fog haladni a pályaudvaron megállás nélkül. Ekkor az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy leugrik a vonatról. A következő pillanatban le is ugrott s ez volt végzete. A sötétben nekivágódott egy jelzőoszlopnak, majd valamiképpen a kocsik kerekei alá került. Koponyája szétrocsolódott, teste több helyen összehúzódott, úgy, hogy a szerencsétlen ember meghalt. A szomorú sorsra jutott banktisztviselő főnöke volt a Hermes lípótvárosi osztályának. Öt évvel ezelőtt nősült; özvegyén kívül négy éves leánya és két éves fiacskája siratja. A rendőrség a halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitette.

— **Az angol Hotta Fiumében.** Az angol hadihajók holnap, pénteken délután öt óraker érkeznek Fiuméba. A flotta az Adamich-molónál köt ki, ahol a 79. gyalogezred diszszázada várja. Az angol admirális ellép a diszszázad előtt, miközben a katonai zenekar az angol himnuszot játsza. Gróf Nákó Sándor kormányzó este a kormányzói palotában diszszabadat ad a flotta tiszteletre. A fiumei hatóságok vezetői valamennyien részt vesznek az ebéden. Vasárnap este lesz a kormányzói palotában. Az estre körülbelül háromszáz hivatlosa. A palota kertjét kilágitják. A parkban a városi zenekar, a palotában pedig a katonai zenekar fog játszani.

— **Grófi pezsgőünnök.** Pétervárott egy lengyel mágnás gróf Thyokievic felsapott pezsgőünnöknek. A gróft egyidőben kalandjai révén egész Pétervárott emlegették. Egy szép napon azon vette magát észre, hogy annyira sincs, amivel máról-holnapra tengődhetne. Valami alkalmas foglalkozás után látott és pezsgőünnökséget, amely nem fáradtságos és jövedelmező foglalkozás, találta ki a legalkalmasabbnak. Elvégül gondolta, pezsgőhöz legalább ért, no meg többek közt a pezsgő révén hágott szép vagyonnának nyakára, segítsen hát most a pezsgő, hogy megint talpra állhasson.

— **Kubelik pöre.** Néhány nap előtt Londonból az a hír érkezett Prágába, hogy Kubelik hegedűművészt Christhuechben (Uj-Zéland) hangversenymesterének és impresszáriójának följelentése következtében letartóztaták. A művész prágai ügyvédje, dr. Uhlir erre a hírre táviratban fordult az új-zélandi német konzulátushoz, mivel ott osztrák konzul nincsen, azzal a kéréssel, hogy mi történt Kubelikkal. Ma kábeltáviratot kapott a német konzultól, amely a következőket tartalmazza: A láma alaptalan. A koncertünnök pert akart indítani Kubelik ellen, de keresztét, mint jogtalant, elutasították.

— **Ritka természeti tünnemény.** Léczfalva község lakói most csodájára járnak a kis patakjuknak, amely csendben, békében, szenzációmentesen csörgedezett a legutóbbi hetekig. Történt azonban, hogy néhány hét előtt belelötött a villám és azóta a patak partján állók átható égési szagot éreztek. Végére jártak a dolognak és a kutatás kiderítette, hogy a föld alatt föz-zé-réteg van és azt gyújtotta fel a villám.

— **Betörés a szatmári járásbírósgba.** Szatmárnémetiben az igazságügyi palota földszintjén levő járásbírósgai hivatalban mult éjjel vakmerő betörést követtek el. A tettesek kapuzárás előtt belopózkodtak az épület belsejébe, éjjel pedig fölfeszítették a hivatal összes szekrényeit és össze-visszadobálták az iratokat. A Vereczy Antal táblai bíró szobájában levő Wertheim-szekrényt nem tudták feltörni. Hogy aktákat vagy pénzt elvittek-e, eddig nem volt megállapítható. A betörők az épület Werbőczy-utcai oldalán az aktákról leszedett zsinórokból font köteleken leereszkedtek s nyomtalanul eltűntek. A betörők nagy csendben végezheték munkájukat, mert a járásbírósg folyosójától alig ötven méternyire van a fogházorség, amely semmit sem vett észre. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Az „atléta“ hullája.** Rózsahegyen e hónap 13-án a fonógyár munkásai egy hullára akadtak a Vág folyóban. A munkások bejelentették a hatóságnak, mire valóságos népvándorlás indult meg a hullához. Borzalmas gyilkosságról beszéltek, hogy megcsontított és lenyuzott emberi törzset találtak a Vág vizébe. Horánszky István főszolgabíró még a kora délelőtti órákban megjelent helyszínén Makoviczky Gusztáv orvossal és dr. Polgár Márk törvényszéki orvossal. A vízben fekvő hullát kiemeltette, mire az orvosszakértők a hatósági hullaszemlélt megejtették s konstátálták, hogy a hulla egy megcsontított, lenyuzott, késsel több helyen átszurt, erős, „atlétaszzerű“ huszonkét éves férfi hullája. Ezen hatósági hullavizsgálat alapján a rózsahegy kir. ügyészség elrendelte a hulla törvényszéki boncolását. A boncolás még aznap délután a Rózsahegy fonógyári hullaházban megtörtént s azt dr. Polgár Márk törvényszéki orvos és dr. Eichel kisegítő orvos végezték. Habár a boncolásnál a hulla belsejében az emberi szervezettől eltérő változásokat és gyomorban füvet és szecskát találtak, az orvosszakértők még sem fogtak gyanut, hogy itt tulajdonképpen valami abnormitással van dolguk. A gyomorban talált szecskából arra következtettek, hogy a szerencsétlen áldozat nem volt épelemjű és ilyennél előfordul, hogy szecskával is táplálkozik. Csak a vizsgálóbíró adott ama gyanujának kifejezést, hogy itt alighanem állati hullával van dolguk, de minthogy az orvosszakértők boncolás után emberi hullának véleményezték, Belopotoczky Gyula kir. ügyész elrendelte a hulla eltemetését. A rózsahegy fonógyári betegsegélyző-pénztár emberhez illő tisztelettel temettette el, koporsóba fektette, a fonógyári temetőben nagy részvét mellett elhantoltatta és sírjához fejét helyeztetett. És a nap nagy izgalommal telt el, az egész város csak a szörnyű és embertelen gyilkosságról beszélt. A hatóság is lázas tevékenységgel dolgozott. A csendőrség a határrendőrséggel vállvetve a legszélesebb körben megindította a nyomozást. Gróf Seefried Ottó vadász, mihielyt tudomást szerzett a hatósági beavatkozásról, Doby István kir. sóhivatali ellenőr útján értesítette a főszolgabírót, hogy a Vágban talált hulla — egy medve törzse. A medvét ő — a vadász — lötte s vasárnap bevitte a gróf rózsahegy villájába, ahol még aznap megnyuzták a medvét s miután fejét és czombját levágták, a megcsontított állati hullát a Vágba lökték, hogy a halaknak is jusson belőle valami. Mihelyt a szolgabíró értesült a mondottakról, a tévedést tudatta Horánszky főszolgabíróval, aki azonnal beszüntette a nyomozást. Az ügyészség pedig elrendelte, hogy a temetőben elhantolt medvehulla onnan kiemeltessék. Ez lenne a Vág folyó titka és a meggyilkolt atléta tragédiája. Némi titokzatoság ugyan még most is lappang a dolog körül. Örök rejtély marad, hogy diplomás orvosok, törvényszéki szakértők micsoda okulárét használnak, hogy egy medve megcsontított testét egy atléta hullájának nézik.

— **Puszító áradás.** A Jangeckiang alsó folyása mentén újabb áradás történt, amely különösen Jangcsounál, Csinkianggal szemben, nagy kárt okozott. Az árvíz átszakította a töltéseket, elpusztította a vetést és minthogy az áradás nagyon hirtelen jött, igen sok ember is életét vesztette.

— **Talált holttest.** Tegnap délután az összekötő vasúti hídnál Lumi Lajos halászsegéd egy vörös haju és vörös szakállú 40—50 év körüli férfi holttestét fogta ki a Dunából. Beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe és kiltét kutatják.

— **Örült táncosnő.** Hirsch Anna táncosnő tegnap este nagy csődületet okozott a Kossuth Lajos-utcában. Szoknyáját felemelve, táncolni kezdett az utca közepén, miközben harsányan kiabálta, hogy ő a Népszínháznál Hansnétől tanult táncolni és most a Beketow-cirkusz szerződtette. Több száz főre menő tömeg gyűlt össze a miss Allan módjára, jóformán meztelenül táncoló leány megcsodálására, akit végre a rendőr bekísért a főkapitányságra, ahol dr. Barta rendőrorvos előtt folytatta táncát és csak nagysokára lehetett megfékezni. Bevitték a lipótmezei tébolydába.

— **Egy különczködő festő halála.** Bécsből jelentik, hogy Wessely Antal hatvanéves festőművészt tegnap halva találták lakásában. A festő a Hernalser Hauptstrasse 13. sz. alatt négyszobás lakást bérelt és már évek óta nem érintkezett senkivel. Mivel már három nap óta nem látták, a házbéliek gyanút fogtak és értesítették a rendőrséget. Egy lakatos feltörte a lakást, mire a belépőknek borzasztó látvány tárult a szemük elé. A szobák talán éveken át nem voltak szellőztetve és tisztítva. Valamennyi szoba teli volt a legkülönbözőbb butorokkal s a butorokat ujnyi vastagságban lepte be a por. Könyv és újság szanaszét hevert az egész lakásban és az egyik asztalon készpénzt, zálogcédlulát és ékszereket találtak. Ebből gyanítják, hogy a festő tekintélyes vagyont hagyott hátra. Wessely az utolsó szobában holtan feküdt egy ágyban. A festő különczködő életet élt. Senkivel sem érintkezett, látogatást nem fogadott és lakásába sem eresztet senkit. Meglehetősen kopott ruhában, rendszeren kalap nélkül jár-kelt az utcán.

— **Egy végrendelet miatt.** Bestiális módon elkövetett gyilkosság történt Belényesen. Hermann Mózes kepesdi gazdaember felesége régóta beteg volt. A különben is öreg asszony állapota az utóbbi napokban reménytelenné vált. A jó öreg asszony is tudta ezt s éppen ezért végrendeletet akart. A férj hiába iparkodott szép szóval, majd fenyegetésekkel lebeszélni beteg hitvesét, ez előtt négy-öt nappal az asszony határozottan kijelentette, hogy azonnal végrendeletet akar, gondoskodni kíván szegény nőtestvéreiről. Természetes, hogy a férj nem akart ebbe sehogysem bele menni, sőt mikor a kepesdi jegyző vasárnap beállított az asszony hívására, a férfi botlalt zavarta ki. A körjegyző csendőrökért fordult, Hermann azonban bezárta összes ajtóit. A jegyző azon hitben hogy felbőszült férj másnapra lecsillapul, elhalasztotta a végrendelet elkészítését. A férj ezután ismét rimázkodni kezdett, hogy végrendelettel ne forgácsolja szét vagyonát, hagyjon mindent rája. Az asszony azonban nem tárgyalt. Erre az erőszakos férj látszólag belenyugodott a helyzetbe, nem is kérte többet hitvesét. Éjjel után egy óra tájban felkelt s rémesen kigondolt tettet végrehajtotta. Egy vastag pokróczot terített a csendesen alvó asszonyra, azután ráállt s addig ugrált rajta, taposta, míg a szerencsétlen asszony eszméletét nem veszítette. Hajnalban pedig, mintha mi sem történt volna, a bestiális férj felkelt s kiment a gazdaságba. Órákig feküdt egyedül eszméletlenül az elhagyott asszony. Végre tíz óra tájban némileg magához tért, az ágyat azonban nem tudta elhagyni. Gyenge, erőtlen szexválykiáltásait, nyöszörgését szerencsére mégis meghallotta a szomszéd cselédleánya, aki a hallottakra nyomban fellármázta a falut. Az előhívott csendőrök a falubeliekkel behatoltak a lakásba, amikor látták, hogy a szerencsétlen asszony utolsó perczeit éli; annyi ideje azonban mégis volt, hogy a csendőröknek mindent elmondjon. Tizenegy órakor belső sérüléseibe azonban belehalt. A férjet nyomban letartóztatták s a belényesi járásbíró, aki tegnap szállt ki az eset színhelyére intézkedett, hogy a nagyváradi ügyészség fogházába szállítsák az elvetemült gonosztevőt.

— **Megmérgezett gyermek.** Pristalek György gyári munkás Ferencz nevű kis fia tegnap délután beléndekmagot evett, amittől oly rosszul lett, hogy kórházba kellett szállítani. A mentők vitték a Rókusba. A gyermek állapota életveszélyes.

— **Ledött fal.** A Magdolna-utca 43. számú háromemeletes ház tűzfala beomlott s a lehulló téglák a mellette levő ház tetejét is beszakították. A rendőrség azon a helyen a közlekedést elzárta, hogy elejét vegye a történhető baleseteknek. Emberben kár nem esett. A kerületi mérnök a helyszínére ment a további intézkedések megtétele végett.

— **Gyógyszerészek ülése.** Kaposvárt az Országos Gyógyszerész-Egylet XII. járása közgyűlést tartott, amelyen állást foglalt a gyógyszerészeti javaslattervezet 19. szakasza ellen és elhatározta, hogy akciót indít ellene.

— **A szatmári kakasviadal.** A szatmári tűzoltó-kongresszus mulatságának kiválóan exotikus száma: a kakasviadal, talán mégis elmarad. Az Országos Állatvédő-Egyesület megkeresést intézett a város polgármesteréhez és főispánjához s a humanizmus és a józóság nevében a kakasviadal eltiltását kérte. Az egyesület határozott szándéka, hogy ha a hatóságok nem teljesítenék kérésüket, a belügyi és igazságügyi miniszterekhez folyamodik.

— **Exhumált cigánysír.** Még a múlt hónapban történt, hogy Kamond községben hirtelen meghalt egy kis cigánygyermek, akit halotti bizonyítvány alapján el is temettek. A napokban feljelentés érkezett a devceseri csendőrséghez, hogy a gyermek nem természetes halállal mult ki. A feljelentés következtében exhumálták a kis gyermeket és tényleg konstatálták az erőszakos halált. A nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a gyermeket valóban úgy ütötték agyon. A gyilkos megszökött, de a devceseri csendőrségnek sikerült kinyomozni a gonosztevőt, Kolompár vén cigány személyében, akit Győrben elfogtak. Kolompár töredelmesen megvallotta, hogy sógoronőjével veszekedett s azt akarta leütni, de a fejse célzél tévesztett s az asszony helyett annak karján ülő másfél éves kis leányát találta. Az exhumálást nagy apparátussal ejtették meg, mert féltek a cigányok esetleges fellázadásától, de ezek nyugodtan viselkedtek, csak messziről álltak körül a sirt. Az elvégzett boncolás után a kis tetemet nyomban visszahelyezték selyemmel párnázott koporsójába s újra elhantolták. Az összesereglett cigányok csendben eltávoztak.

— **Sztrájk a Dréher-gyárban.** A kőbányai Dréher-féle sörgyárban tegnap a munkások egy része sztrájkba lépett. A gyár igazgatósága ugyanis elbocsátott két munkást, akik állítólag piszkosan hagyták a gépeket. A munkások egy része nem ismerte el igazságosnak az igazgatóság eljárását és szolidaritást vállalt az elbocsátott emberekkel. Eddig körülbelül százan hagyták abba a munkát és pedig ötven sörfőző, harmincz kőműves, a többi napszámos.

— **Csendőrök a tűzoltó-tanfolyamon.** Az országos tűzoltó-tanfolyamon, melyet most tartanak a fővárosban, az idén másodikban vesznek részt a csendőrség képviselői. A csendőri főparancsnokság összesen tizenegy csendőrt vezényelt ki a tanfolyamra, még pedig két főhadnagyot, három hadnagyot és kilencz altisztet. A csendőrök szorgalmasan hallgatják az elméleti előadásokat és résztvesznek a gyakorlatokon is. A képesítő vizsgálatot, amelyen mind az 54 tanfolyamhallgató jelen lesz, július 23-án tartják meg. A vizsgálatot a belügyminiszter Adorján Antal min. osztálytanácsost küldte ki miniszteri biztosnak.

— **Egy nyaklánc története.** A francia fővárosban mostanában nem egy ékszer tárgy tűnik el titokzatos módon. Már megemlékeztünk a legújabb affér de collier-ben szereplő százezer frankot érő gyöngygyakékról, amely Woodland, a híres zsoke feleségének a tulajdona volt, aki valamikor a mulató világban élt és akkor Blencion Emilienne néven ismerték. A zsoke felesége nemrég barátjánál, Arora asszonynál, az egykori színésznő villájában járt látogatásban. Egyik reggel, mielőtt lement volna étkezni a földszintre, az emeleten hagyta nyaklánczát a pénztárczájával. Később a gazdasszony jelentette, hogy mind a két tárgynak lába kelt. A gyanu a gazdasszonyra hárult, aki több ízben felsietett az emeleti szobába. Most azt jelentik Párisból, hogy a hatósági vizsgálat eredménye a háziasszonyban vagy a jelenlevő társaság egyik nőtagjában sejt a tolvajt. Most már még magasabbra fokozódott a közönség kíváncsisága és óriási érdeklődés várja a további nyomozásokat.

— **Pusztító felhőszakadás.** Jusczyń falut Zirbusch közelében, amely Károly István főherceg uradalmahoz tartozik, a múlt éjszaka felhőszakadás pusztította el. Több ház bedőlt, az árvíz szarvasmarhákat és embereket, a legnagyobb részt agokat és gyermekeket ragadott magával, akik odavesztek.

— **Gyilkosság felelősség nélkül.** E hónap negyedikén a Szondy-utca és Rózsa-utca sarkán valami éjszakai bicskás hasbaszurta Sárközy István huszonnégy éves kocsist. A szerencsétlen ember ott a helyszínen összeesett úgy, hogy a járó-kelőknek kellett egy ház kapujáig támogatni. A támad az összeverődött közönség haragja elől menekülni próbált, de valaki felatrtóztatta és átadta a rendőrszemnek. A rendőr nem kísérte be a merénylőt hanem elfogadta az igazolását, azután elbocsátotta Sárközyt a mentők vették ápolás alá, sebet be kötözték és hazaszállították a lakására, mert sérülését könnyűnek találták. Másnap azonban Sárközy nagyon rosszul lett, úgy hogy a Rókus-kórházba kellett szállítani. A kórházban műtétnek vetették alá a súlyosan sebesült és gondtalanul kezelt embert. A műtét azonban a seb infekciója miatt hiábavaló volt és Sárközy tíz napi kínos szenvedés után tegnap meghalt a kórházban. Ma fölbontolták s a boncolás kiderítette, hogy halálát a késszurá okozta. Most a rendőrség keresi a tettest, aki egy hamis névbemondással megmenekült. Ez az eset az bizonyítja, hogy a mentők is, a rendőrség is föltételesen kezelik az éjszakai támadásokat. Nagyot megszokottak már ezek az utcái utonállások és úgy látszik, hogy a megszokottság azt a tévhitet keltette az illetékes körökben, hogy a bicskázás nem gyilkosság, hanem csak rendőri hír.

— **Elhamvadtt gyár.** Hamburgban a Teutonia olajgyárban tűz támadt, amely gyorsan terjedt s az egész gyártelepet elhamvasztotta. A tűzoltóság csak a szomszédos gyárak megvédésére szorítkozhatott. A leégett gyár tulajdonosa egy dán társaság volt.

— **Lezuant mozdony.** A Krahenhöhe—Müngstey vasutvonal építésénél a barmeri hegyi vasut mozdonyának elromlott a fékje s a meredek uton lefelé haladó mozdony lezuhant a töltésről, maga alá temetvén a gépészt és a fűtőt. A mozdony romjai alól a gépészt holtan, a fűtőt életveszélyes sebekkel borítva húzták ki.

— **Elégett faraktár.** Grác közelében a Gratweil féle faraktárban egy óra körül tűz támadt, amely gyorsan elharapódzott. A tűzvész nagymennyiségű feldolgozatlan és felaprított fát és cellulosét pusztított el s a tűzoltóság csak nagy munka árán tudta lokalizálni. A kár több mint 100.000 korona. A tűz oka valószínűleg az, hogy az egyik munkás égő gyufát dobott el.

— **Vasuti összeütközés.** Az alsóausztriai vidék vasutak igazgatósága kommunikét tesz közzé, mely szerint St.-Pölten és Gusswerk állomások között egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközésnél hat személy súlyosan, nyolcz pedig könnyen sebesült meg. Egy személykocsi és két tehervocsi megrongálódott, a két lokomobil azonban csak jelentéktelenül sérült meg. Az összeütközés okának kiderítésére vizsgálatot indítottak.

— **Házasságok.** Földeáki dr. Návay Aladár, a kereskedelmi minisztérium párisi szaktudósítója folyó hó 9-én vezette oltárhoz Párisban lovag Gutman Dávid leányát, Herminát.

Bedő Kálmán cementgyári hivatalnok Beocsiban, eljegyezte Herzog Mór leányát, Margitot Óbecsén.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebb Polgár Kálmán műórás ékszerterében. Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Szerencsétlenség egy gyárban.** Nagy szerencsétlenség történt ma reggel Sopronban a Welleschwitzer és Társa tulajdonát képező soproni gummitölggyárban. Reggel fél nyolcz órakor, közvetlen a munka megkezdése után szétrobbant az egyik, úgynevezett csinózó-gép öntöttvasból való hengere Patzel Tivadar előmunkást, aki a közelben foglalatzkodott, a vasdarabok agyonütötték. Egy másik munkás, Max Samu a vasszilánkoktól halálra sebesült. A gyárban minden munka megakadt, mert a vasszilánkok a többi hengert is megrongálták. A gyártelepen nyomban megjelent a rendőrség. Élő Ferencz vizsgálóbíró és dr. Rotter Béla kir. ügyész, hogy megállapítsák, kit terhel a mulasztás a szerencsétlenség miatt. Annyi máris valószínű, hogy a henger, amelyben egy atmoszféra nyomású gőznek kellett volna lennie, túl volt hevítve, de azt is megállapították, hogy a henger már korábban meg volt repedve. Az elhunyt előmunkás családosa ember volt négy árva és özvegyet hagyott hátra, a másik áldozat nőlen.

— Öngyilkos jegyző. Kádár Ernő az aradmegyei Kovaszinc községben volt segédjegyző. Itt megismerkedett özv. Kovácsné leányával, Vilmával. A két fiatal hamarosan egymásba szeretett s Kádár néhány nap múlva megkérte a leány kezét. Az anya nem kifogásolta a dolgot, megkívánta azonban, hogy az eljegyzés előtt bármily csekély jövedelmű, de biztos állást szerezzen leánya kéréje. Kádár járt-kelt mindenfelé, de eredménytelenül. Nem volt protekciója, nem kapott állást. Végre is, hogy az otthagytott kovaszinczi segédjegyzői álláshoz legalább hasonlót szerezzen, elfoglalt Livádián egy megüresedett segédjegyzői állást, amiről rögtön értesítette Kovácsné. A másik nap két levelet kapott Kádár, az egyiket az anya, a másikat a leány írta. Szakításról szó sem volt talán a két levélben, a fiu mégis megérezte, hogy itt vége van mindennek. Három bucsulevelet írt; az egyiket édesapjának, aki Kézdivásárhelyen ref. lelkes, a másik kettőt az anyának s a leánynak. Ezután pedig két golyót röpített a mellébe. A halállal vívódó fiu életéről az orvosok is lemondtak már.

— Tüzek. Ráská községben kedden, mielőtt a lakosság legnagyobb része a mezőn volt elfoglalva, eddig ki nem derített okból egy gabonával telt csűr kigyuladt. A tüz oly gyorsan terjedt, hogy csakhamar tizenöt ház melléképületeivel együtt lángban állott. A nagy füstoszlopot látva, hazaszaladtak a mezőről, de a mentést lehetetlenné tette, hogy a falun keresztül-folyó patak is kipáradt. A nagyrészt behordott gabona, ezenfelül több borjú, sertés és szárnyas odaégett. Bár a leégett házak jórésze biztosítva volt, a kár mégis jelentékeny. — Mezőkovács házában Órómi József gazda tanyáján cséplés közben a gépből kipattant egy szikra, amire az egyik kazal tüzet fogott. Rövid idő alatt 1200 kereszt buza a lángok martaléka lett. Az óriási szélben alig lehetett a tüz terjedésének gátat vetni, úgy, hogy ez a szomszéd keresztkebe is belekapott. A kár 16.000 korona, amelynek fele biztosítás útján megtérül.

— Hullacsonkítás a temetőben. Tudatlan, barbár észjárásra valló eset történt a napokban a verőcsemegeyi Drnje községben. Még a télen történt, hogy egy Szávotics nevű negyven éves gazdaember meghalt; özvegyet és több gyermeket hagyott hátra. Azóta, hogy eltemették, az özvegynek — mint szomszédainak mesélte — nem volt nyugta; elhunyt férje éjnek idején felkereste s minduntalan szerelmével üldözte. Az eszelős asszony meséje egy Privotác nevű falubeli ember fülébe is eljutott, aki háziállatainak pusztulását szintén a hazajáró lélek mesterkedéseinek tulajdonította. A dolgot megbeszélte az özvegyvel s tanácsára péntek éjjel egész csomó falubeli ember vonult ki a temetőbe ásókkal, fejszékkel és vasvillákkal felszerelve. Ott nekiestek a sírnak, kiásták az elhunyt Szávotics holttestét s azt a szoros értelmében apróra feldarabolták, hogy így elejét vegyék a halott hazajárásának. A megcsontított hullát aztán újból elhantolták. Azóta az özvegy nyugodt. A csendőrség azonban, amely neszét vette a hullacsonkításnak, megindította a nyomozást a rémregényszerű eset ügyében.

— Halálozások. Demjanovich Ágoston görög-katolikus lelkes neje, életének 27-ik évében Nagydoboson elhunyt.

Wittlinger Adolf czukrász hosszas szenvedés után e hó 14-én Gyulán elhunyt. Az elköltözöttnek sok éven át jó hírnévnek örvendő üzlete volt a Rákóczi-ut 23. szám alatt.

Nemesvidi Kiss Adolf nyugalmazott községi jegyző életének 66-ik évében elhunyt Felsőrezen.

Dr. Farkas Balázs, a kisvárdai takarékpénztár igazgatóságának elnöke elhunyt Kisvárdán.

— Havemann. A Budapesten hamarosan népszerűsége szert tett Havemann Rikárd világhírű vadállatszeliadó szép és vakmerő mutatványaiban öt-hatezer ember gyönyörködik esténként az Amerikai Park-Ösbudavárban, hol a 10 órakor kezdődő magas nivóú variété-előadás keretében lép fel. A közönséget valóságos elragadják a világ legjobb táncosai: a négy Farabonis A területen ingyen mozgófényképfeladás van A honvédenek hangversenyét Bachó karmester vezeti személyesen. Johnsonék Chorin bájos magyar dalát éneklék.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Dr. Hönig Izsó elektroterapiai és Röntgen-intézet (Károly-körut 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegeket (neurasthenia, hysteria),

csuszosok, köszvényesek, szívbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábában, álmatlanságban szenvedők stb. találhatnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A czár birodalmából.

Írta: Tolsztoj Leó

Hét halálraítél: kettő Pétervárott, egy Moszkvában, kettő Pensaban és kettő Rigában. Hét kivégzés: kettő Kharsenben, egy Wilnában, egy Odesszában. Naponta jelentette minden újság és folytatás is, nemcsak heteken, hónapokon, avagy egy esztendőn keresztül, nem: évek óta megy ez így! És mindez Oroszországban történt, abban az Oroszországban, ahol az emberek szálamramramlónak tekintenek minden gonosztevőt és ahol még nem is olyan régen a törvény sem ismerte el a halálbüntetést. Emlékezem, hogy milyen büszke szoktam lenni, ha eldicsekedhettem vele a nyugateurópaiaknak; de most már második, sőt, hogy helyesebben szóljak, harmadik esztendeje, hogy kivégzés kivégzést követ, anélkül, hogy végeszakadna.

Kezembe veszem a mai lapot.

Ma, május kilencedikén eliszonyodom. Az újság azt a rövid hirt hozza: Chersonban, a Steribitzky-földön, husz parasztot akasztottak fel ma, büntetésül azért, mert egy Erzsébet-kerületi mezei ember birtokán rablómódra garázdálkodtak.

Az újságok azóta ellentmondtak a közleménynek, hogy husz parasztot akasztottak volna fel. Én csak örülni tudok annak, hogy tévedés volt s nemcsak ezért örülök, hanem azért is, hogy az eliszonyító esettel alkalmam nyílik minden érzelmemet kiönteni, ami már régóta gyötör, kínoz. Az most már egyre megy, hogy huszat, avagy csak tizenkettőt akasztottak-e fel, mert amit itt mondok, nemcsak a tizenkét felakasztott emberre vonatkozik, hanem szól ezer meg ezer elnyomottak és halálraítélteknek.

Azon emberek közül akasztottak fel tizenkettőt, akiknek munkájából élünk, azon emberek közül, akiket mi demoralizáltunk s demoralizálunk is minden eszközzel, ami csak hatalmunkban áll — gyilkoló szeszszel, átkos babonák hazugságaival, amikben mi magunk sem hiszünk — mondom, felakasztottak tizenkettőt azok, akiket ők ruháznak, táplálnak, gondoznak, akik megrontják őket és tovább is folytatják a megrontásukat. Összefogdostak, bebörtönöztek, vasraveztek tizenkét férjet, apát, fiut, akiknek jószágán, szorgalmán az egész Oroszország élete pihen. Aztán hátrakötötték a kezeiket, hogy ne markolhassák azt a kötelet, mely a nyakukat fogja összeszorítani s úgy vitték őket a bitófa alá. Sok felvértezett paraszt, hasonló azokhoz, akiket fel fognak kötni, kíséri a halálraítélteket. Fegyver van a kezükben, szennyesen uniformis a testükön, jó cipő a lábukon. Mellettük hosszuhaju ember lépked arannyal és ezüsttel szőtt miseruhában, drága stolában. A processzió csendesen megáll. A kormányzó ismerteti röviden az esetet, a titoknak bizonyítékokkal érvel s mikor befejezik, előáll az a bizonyos hosszuhaju ember s azoknak, akiknek pár perc múlva hurok kerül a nyakára, mesélni kezd egyet-mást istenről s a názarethi Krisztusról. Alig hangzanak el a pápa szavai, fogvicsorgatva lép elő a hóhér, szappant vesz elő, megkeni a kötél hurokját, hogy jobban csuszson, megragadja az agyonkötözött szerencsétlent, halottinget ad rája, a vesztőhely elé viszi s nyaka közé keríti a jól beszappanozott hurokkötést.

És ekkor egymásután rugják ki a széket az élő teremtések alól, amelyet lábuk alá helyeztek a szomorú aktus előtt, saját súlyuk szoritja a hurkot s csakhamar vergődve csüngenek. Élő emberek voltak pár percczel előbb s most kötélen függ a testük, mely mozog még egy kicsit s aztán beáll a halottak merev nyugalma.

S mindezt az okos, felvilágosult felsőbb régiók eszelték ki s készítették elő gondosan. Ugy rendezték be, hogy titokban, virradatok, misztikus félhomályban történjék és úgy rendezték be, hogy a jogtalanságokért járó felelősség akként osztassék fel azok között, akik a jogtalanságot elkövetik, hogy senkinek eszébe ne jusson bárkit is felelősségre vonni.

Bizony elszomorító, iszonyatos dolog ez!

Nyilt - tér

az rovatban közzétett nem vállal felelősséget a tartalomért.

19-én

vegye meg 10 fillérért az

EGYETÉRTÉST

és nézze meg az

EGYETÉRTÉS

VASÁRNAPJA

című ingyenes mellékletet

The Mutual

New-Yorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.

Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesek nincsenek.

Összes vagyon 1906. december 31-én

2.569.246.889.02 frank

Biztosítási állomány 1906. december 31-én

7.86.436.000.— frank

Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:

Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Csókkirály. (Bemutató a Budai Nyári Színházban.) A Budai Nyári Színházban ma került először színpadra a Csókkirály, melynek szövegét egy novella után Orbán Dezső írta, zenéjét pedig Sztojanovics Jenő komponálta. Az ujdonság Flandriában játszik, Alkamaar városában, amelynek legdelibb legénye Fansen Miska csipkeverő. A fiatal legény szemét vetett Heemskerck tulipánkereskedőnek leányára, a szépséges Erikére, ki viszonzta is szerelmét, de az apa — egy gögös pénzeszák — tudni sem akart arról, hogy a fiatalokból egy pár legyen. Sőt elbizakodottságában tudatta a legénnyel, hogy megkaphatja ugyan a leányt, de csak akkor, ha százezer tallér vagyona tesz szert. Ez időtájt történt azután, hogy a királynénak kellett trónörökösről gondoskodnia. Az alkamaari legény megtetszett a királynénak s Don Bombadilas varázsló révén kastélyába hozatta. Előbb azonban elaltatták s aztán elhitették vele, hogy előbbi élményei nem egyebek a pusztá álomnál. Mikor Fansen Miska mint király betöltötte szerepét, visszavitték szülővárosába s miután kinevezték grófnak, az öreg tulipánkereskedő hozzáadta leányát. Ez röviden a meséje a Csókkirálynak, melyet Orbán Dezső igen poétikusan dolgozott fel. Ehhez a szöveghez Sztojanovics Jenő írt könnyed, fülbemászó melódiákat,

melyek igen gyorsan fognak népszerűsége szert tenni. Különösen az első felvonás duettje és a kórus szoltára tetszett, a második felvonásban a cziczák dala, a királyné és Miska duettje és egy matrózda. A mai premier után ítélve, a Csókkirály Krecsányinak ez ideig „slagerje” lesz, mert a közönség, mely zsufolásig megtöltötte a színházat, nem fogyott ki a tapsból egész estén át. A szereplők közül nagy sikere volt Albert Erzsinek Miska szerepében. Különösen nagy ovációban részesült a matróz-tánczával melyet igen bravurosan adott elő. Fóthy Fridának a királyné hálátlan szerepével kellett megküzdenie. Kisebb szerepükben jók voltak Déry Rózi, Kiss Mariska, Kiss Mihály, Tábori és Virágh. Dicséret illeti Krecsányi igazgatót a kitünő rendezésért, mely nagyban hozzájárult a mai est zajos sikeréhez. Végül elismerés illeti Orbán Karmestert, kinek vezetése alatt a megerősített zenekar feladata magaslatán állt. S. V.

(*) **Japán művészek Budapesten.** A Képzőművészeti Társulat 1909. év februárjában nagyszabású nemzetközi grafikai kiállítást rendez a Múcsarnokban. A kiállításnak egyik legérdekesebb része a nagy japán kollekczió lesz, amelyben a szigetország valamennyi jeles művésze méltó módon lesz képviselve.

(*) **Latinovics Pál arcképe.** Bácsbódog vármegye a megye székháza számára megfestette Spányik Kornéllal nyugalmazott főispánjának, Latinovics Pálnak az arcképe, aki igen sok érdemet szerzett magának főispánsága alatt a megyei életben.

(*) **A póstyéni magyar szintársulat.** Mezei Béla a győri szini kerület igazgatója e hó 21-én kezdte meg jó erőkből szervezett, saját zenekarral bíró társulatával Póstyénben a magyar szimfóniát a „Naftalin” című bohózzattal. Mezei igazgató Komáromban három hónapon át tartott előadásokat és társulatának tagjai, Moly Margit, Hidy Irén, Pozsonyi Lenke, Fűrdey Ilona, Radó Aranka, Halmay Kornélia, valamint a társulat férfitagjai a közönség osztatlan tetszésében részesültek.

(*) **Nagy ajándék a Földtani Intézetnek.** Volnics Oszkár nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos Ausztráliában, a Fidsi szigeteken, Birmában, Ceylonban és az egész sziget-tengeren tett utazást. Nagy utja alatt beszerzett gyönyörű ásvány és kőzet gyűjteményét a Magyar Királyi Földtani Intézetnek ajándékozta. Az igen szép és rendkívül értékes gyűjteményt a Földtani Intézetben már feldolgozzák és a legközelebb a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszik.

(*) **Nemzetközi fényképképzés Drezdában.** A Drezdában 1909. évben rendezendő nemzetközi fényképképzés a magyarországi csoportot kizárólag a Photo-Club rendezi s így a bejelentések a Budapest, IV., Egyetem-tér 5. alatti titkári hivatalához intézendők. Az eredeti meghívókra a bejelentési határidő 1908. évi augusztus 1-re volt ugyan kitűzve, a budapesti Photo-Club közbenjárására ezen határidő néhány hónappal meg lesz hosszabbítva.

(*) **A frankfurti Klinger-kiállítás.** Frankfurtban ma nyílt meg, az ottani népszimfóniás társulat műcsarnokában a Klinger-kiállítás, amely a kitünő lipcsei művészt, a bécsi Beechhoven-szobor nagy hírű alkotóját, mint festőt, szobrászt és rajzolt mutatta be. Ez lesz a legnagyobb kiállítás, amit eddig Klinger Max műveiből rendeztek. A festmények között látható „A támadás” címűtől (1877) kezdődően egészen az újabb eredetű „Szőlőhegyi villa”-ig a mester jelesebb képeinek egész sorozata. A szobrászati csoportban a számos mű között ki van állítva az „Atléta” című bronzszobor, Liszt és Nietzsche mellszobra, meg az „Alvó leány” című dombormű. A kiállítás szeptember huszonhetedikéig marad nyitva.

(*) **Uj amerikai operettek.** Kerker Gusztáv, a nálunk is kedves emlékeztető „New York szépe” című amerikai operette szerzője néhány nap óta Bécsben időzik. A Theater an der Wien igazgatója megszerzte a kiváló komponista „The Social Whirl” és

„The Touriste” című új operettejeinek előadási jogát, melyek a jövő szezonban kerülnek bemutatásra.

(*) **Schubert élő kortársa.** Tennebergben Altenburg mellett él a 89 éves Traweger Eduard nyugalmazott kapitány, akinek legkedvesebb emlékei közé tartozik, hogy Schubert Ferenczet ismerte. Büszkén emlegette, hogy mint gyermek hónapokon át hallotta Schubertet zongorázni, hogy őt a nagy dalszerző a térdein lovagoltatta és akárhányszor elémekeltette vele a legújabb szerzeményeit.

SPORT.

Az olimpiád.

London, július 15.

Egész délelőtt esett az eső és félf volt, hogy a versenyzők tisztelgése és felvonulása elmarad az angol király előtt. Délután félhárom óra felé már óriási tolongás van a bejárat előtt. A franco-british kiállítás bejáratától kezdve egész a Stadion bejáratáig rendőrök állanak sorfalat. Az idő borús és esővel fenyeget. A Stadion belsejében egy 100 tagból álló zenekar játszik. Várják a királyt. A megnyitás három órakor lesz s az első napon csak pár szám van programmon. Magyar részről Bodor indul az 1500 méteres síkfutás és Las-Torres a 400 méteres uszás előfutájában. Ez utóbbi nem volt programmon, de tekintve, hogy az angok ezen a távon a legerősebbek, ezt az uszó-számot választották. Kívül éljenzés hallatszik. Jön a király. A királyi páholyal szemben a fényképezők egész légiója vár. A király megérkezik s fölhangzik az angol himnusz. Hatalmas éljenzés. A British Olympic Committee tagjai feketében és egyenruhákban felvonulnak a király elé.

Felvonulás: 1. Ausztria, 2. Belgium, 3. Csehország, 4. Dánia, 5. Franciaország, 6. Németország, 7. Görögország, 8. Hollandia, 9. Magyarország, 10. Italia, 11. Norvégia, 12. Svéd-, 13. Finnország, 14. Amerika, 15. Ausztrália, 16. Kanada, 17. Dél-Afrika, 18. Nagy-Britania. Pompás látvány. A magyar csapat gyönyörűen festett sötét-kék egyenruhájában. A nemzeti színű zászlót az idősebb Mudin, a táblát az ifjabbik vitte.

1500 méteres síkfutás. Olimpiai rekord: 4 p. 5³/₄ mp. Lightbody. 1904. St. Louis. Kontinentális rekord: 4 p. 8¹/₂ mp. Soalheat. Páris. Angol rekord: 3 p. 59¹/₂ mp. Wilson. 1908. május 30. Nyolcz előfutamban mérköztek egymással az atléták. Az első futamban állt a starthoz az eddigi olimpiai rekord tulajdonosa, Lightbody, akit remek végkiüzdelem után az amerikai Sullivan második helyre szorított. A harmadik előfutamban győztese Hallow (Anglia) 4 p. 3³/₄ mp. idejével új olimpiai rekordot ért el. Ebben az előfutamban startolt az olasz Lunghi E. is, aki hazájának próbaversenyén a 800 méter 1 p. 52 mp. alatt tette meg. Mostani futásáról tudósításaink és az angol napilapok ellentmondó híreket adnak le. A „The Sporting Life” szerint Lunghi Hallow mögött 4 p. 3³/₄ mp. alatt második lett: tudósításaink szerint pedig a versenyt 800 méter befutása után feladta. Wilson, a világrekorder, a legnagyobb könnyedséggel nyerte meg előfutamat. A döntőben csak az előfutamok győztesei indulhatnak. Öt angol, két amerikai és egy kanadai. A győztes valószínűleg Wilson, vagy Hallow lesz. Az előfutamok eredményeit a következőkben adjuk:

1500 m. síkfutás. I. Előfutám. (Csak a győztes megy tovább.) Tőlünk Bodor indul. Indulnak: Meadow (Kanada), Smith (Anglia), Lightbody (Am.), Dahl (Svéd), Sullivan (Am.), Knatt (Angl.), Keyser (Fr.). Óriási küzdelem. 1. Sullivan (Am.) 2 m-el nyerve. 2. Lightbody (Am.). Bodor utolsó. Idő 4 p. 7³/₄ mp.

1500 m. II. előfutám. 1. Sheppard (Am.). 2. Halsted (Am.). Idő 4 p. 5 mp. A vert mezőnyben Lynch (Asztr.), Hesse (Ném.), Lee (Angl.), Nielsen (Dán), Butterfield (Angl.)

1500 m. III. előfutám. 1. Hallow (Angl.) Idő 4 p. 3³/₄ mp. Itt indul Lunghi és Colász, aki állítólag odahaza a 800 m-t 1 p. 52 mp alatt futotta. 800 m. után feladta.

1500 m. IV. előfutám. 1. Laney (Angl.) Idő 4 p. 8¹/₂ mp. 2. Coe (Am.) Rendkívül erős küzdelem után 1 m-el nyerve. Dreber (Fr.) 40 m-el maradt le.

1500 m. V. előfutám. 1. Tait (Canada). Idő

4 p. 12¹/₄ mp. 2. Nagy József (Magy.), ki megvert Svanströmöt (Svéd) és Raguneaut (Fr.) 20 m-e nyerve. Raguneau (10 m-el 3-ik.) A kanadaiak első győzelmüket hatalmas fúvordítással, amit ők nemzetcsatakiáltásnak tartanak, fogadták.

1500 m. VI. előfutám. 1. Deakons (Angl.) Idő 4 p. 13³/₄ mp. A német Breyner sokáig tartja magát, de 400 m. után visszaesett. 50 m-el nyerve.

1500 m. VII. előfutám. 1. Wilson (Angl.) Idő 4 p. 11³/₄ mp. 2. Banin (Fr.). 3. Gabraist (Can.) 3 induló, 10 m-el nyerve.

1500 m. VIII. előfutám. 1. Fairbairn-Gransford (Angl.) Idő 4 p. 9¹/₂ mp. 2. Dahl (Svéd), erős küzdelem után 8 m-el nyerve.

Távíratú tudósítás.

Gerelyvetés. 1. Lemming (Svéd) 54 m. 49 cm. 2. Doriza (Görög). 3. Halse (Norvég). 4. Mudin I. (Magyar).

400 m-es uszás középfutama. 1. Sheff O. (Ausztria) 5 p. 40³/₄ mp. 2. Taylor (Anglia) 3. Battersby (Anglia). Hajós és Las Torres helyezetlenek.

() **Tengeri sportünnep.** A király 60 éves uralkodási jubileuma alkalmából a hadi tengerészet folyó hó 19-én és 20-án tengeri sportünnepet rendez, amelynek programján evezős- és vitorlás-versenyek vannak. A versenyek megtartására szükséges összeget a tengerészethez tartozók adták össze és ehhez a hadügyminisztérium nagyobb pénzadományal járult hozzá. A király külön díjat adományozott. A császárdíj művészi kivitelű ezüst gyűjtemény, amely kagylón álló nyimfát ábrázol.

() **A 100 méteres uszás világbajnokság részvevői.** A londoni olimpiai játékok 100 méteres uszóversenyei a világbajnokságért a következő sorrendben fognak lefolyni:

I. előfutám: Tartacover (Ausztrália), Benenga (Hollandia), Meyboom (Belgium), Klein (Dánia), Baffardo (Itália), Halmay (Magyarország).

II. előfutám: Meister (Franciaország), Scheff (Ausztria), Tylkesky (Anglia), Munk (Magyarország), Trübenbach (Amerika).

III. előfutám: Beaupaire (Ausztrália), Benenga (Hollandia), Holm (Dánia), Hajós (Magyarország), Anderson (Svédország).

IV. előfutám: Derbysliere (Anglia), Foster (Amerika), Julin (Svédország), Boin (Belgium).

V. előfutám: Onódy (magyar), Rene Andre (francia), Innocent (angol), Daniels (Amerika), Saxtorph (dán).

VI. előfutám: Radmilovic (angol), Hebner (amerikai), Cooke (ausztráliai), Feyaerts (belga).

VII. előfutám: Kiss (magyar), Goodwin (amerikai), Gentily (francia), Zimmermann (kanadai), Edwards (angol).

VIII. előfutám: Lagersen (svéd), Dockrell (angol), Baker (ausztráliai), Vasseur (francia).

IX. előfutám: Rich (angol), Pearson (svéd), Deprer (belga).

Az előfutamokat július 17-én, délután 3 óra 45 perckor, a középdöntőt július 20-án, hétfőn délelőtt 11 órakor, a döntőküzdelmet pedig július 20-án, hétfőn délután 2 órakor tartják meg. Az előfutamok győztesei bekerülnek a középdöntő két futamába és ezeknek a két győztese jut a döntőbe; minden valószínűség szerint Halmay és Daniels.

Lawn-tennis. Football. Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hítlelteti athléikai sportcizmek. Tornaszerek. Uszó övek. Fagyalt és szodagápek. Hinta és nyugvóóvak. Nyaratokba és tűrcóba való szűkegletti cizmek és szórakoztató játékok. Lampion magnesium lámpa. Tombola. Arjgyékek ingyen

KERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

EGYESÜLETEK.

(—) Az Eötvös-alap Országos Tanítói Segélyegyesület augusztus 22-én tartja meg Budapesten rendezési közgyűlését. Az elnökség ez uton hívja fel az egyesület ama tagjait, akik ez alkalomra kedvezményes utazási jegyre tartanak igényt, hogy ebbeli öhajukat a kiinduló vasúti állomás pontos megjelölésével s egy tizfilleres levéljeggyel beküldése mellett legkésőbb e hó 31-éig jelentsék be az Eötvös-alap titkári hivatalánál: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 47. sz.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használatá valódi áldás gyomorbetegségek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

!!!

Mindenki

aki látta az **Egyetértés Vasárnapja** című illusztrált ingyenes szépirodalmi mellékletet, elragadtatással beszélnek annak gyönyörű kiviteléről, a pompás összeállításról és az aktuális művészi kiviteli képekről. Az **Egyetértés Vasárnapja** külön e célra szerkesztett

saját

fényképészével megörökíteti a legaktuálisabb eseményeket, szépirodalmi részét pedig az irodalom legjelesebbjei állítják össze. Kitüntető

szerencsésjének

tulajdonítja az Egyetértés olvasói részéről az évtizedek óta tartó bizalmat, ezt meghálálja azzal, hogy kitűnően szerkesztett lapot ad és ingyen páratlan kedvezményi az **Egyetértés Vasárnapját** amely ismeretterjesztő tartalmánál fogva ép oly szívesen fogad a fővárosi családnak, mint a falu

kovácsa.

A nagy kedvezmény nem jelent tulkiadást, az előfizetési ár maradt a régi: Negyedévre 7 korona. — Ujjonnan belépő előfizetők megkapják az eddig megjelent mellékleteket.

FŐVÁROS.

(A munkaközvetítő intézet segítése. A kereskedelemügyi miniszter ma érkezett leiratában közönnel veszi tudomásul, hogy a főváros hatósága a székesfővárosi ipari és kereskedelmi munkaközvetítő intézet 1908. évi főtartásához tízezer koronával járult hozzá. A miniszter arravaló utalással, hogy az intézet működése megfelelő, aziránt való reményét fejezi ki, hogy a főváros tanácsa, az 1909. évi hozzájárulás biztosítása iránt, a közgyűléshez újabb előterjesztést fog tenni.

(Szervezkedő fővárosi alkalmazottak. A fővárosi alkalmazottak szövetsége pénteken este a ferencvárosi függetlenségi pártkörben gyűlést tart, amelyen az ideiglenes alkalmazottak helyzetét megvitatják.

(Városi Szemle. A székesfővárosi statisztikai hivatal kiadásán dr. Havner Ferenc és Thirring Gusztáv által szerkesztett Városi Szemle nek megjelent a júliusi füzet. A most is tartalmas szám első helyen dr. Márfy Ede cikkét közli a városi adók és illetékekről. A füzet egyéb tartalmából kiemeljük még Kabdebó Gyula cikkét Páris építéséről, Medgyaszay István tanulmányát a Gellérthegy kiképzéséről és a nemzeti pantheonról. Dr. Ágoston Péter a budapesti lakbérszabályzat tervezetét tárgyalja.

(Adókiivetés. A fővárosi adókiivető bizottságok holnap, pénteken és holnapután, szombaton a következő helyrajzszámú házakban lakó adókötelesek III. osztályu keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni: A VI. kerületben az első bizottság pénteken 3825—3827. hrszámig, szombaton 3828—3829. hrszámig; a második bizottság pénteken és szombaton a külön meghívottakét; a harmadik bizottság pénteken 3482—3488. hrszámig, szombaton 3489—3495. hrszámig; a negyedik bizottság pénteken és szombaton a külön meghívottakét. — A VII. kerületben az első, második és harmadik bizottság a külön meghívottakét, a negyedik bizottság pénteken 4308/09/8—4327. helyrajzszámig, szombaton 4328—4340/43/10—12. hrszámig.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Achim András sérelme. A békéscsabai mandátumtól megfosztott Achim András hivatalos idézést kapott a főszolgabírótól, de mivel nem jelent meg, a főszolgabíró rendőrökkel vezette elő. Achim erre a három rendőrt magánlaksértésért jelentette föl a büntető bíróságon, mert szerinte a rendőrök, amikor az idézéssel nála jártak, erőszakoskodtak. A gyulai kir. ügyészség megszüntette a vizsgálatot s a vádra nem vállalkozott, mivel úgy találta, hogy a rendőrök eljárása jogos volt. Achim az ügyészi végzés ellen a nagyváradi főügyészséghez fellebbezett.

§ Izgató pap. Kaszala János pap ellen a pozsonyi ügyészség vádat emelt a zsidó felekezettel szembe való izgatás miatt. A ma tartott esküdtészi tárgyalás alkalmával az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

§ Rablógyilkos halála a fegyházban. Az illavai fegyházból egy örökös rabságra ítélt haramia halálát jelentik. Barna Lukácsnak hívták a rabot, akinek kezéhez sok embervér tapadt. Így 1904. évi január ötödikén Oláh-Simkó István sokszor büntetett fegyházviselt ember biztatására, társával, Bóné Ferenczel együtt fölkéredzett a Rétság és Vác között közlekedő postakocsira, amelyen Czillik József kocsis és Sunter János iparos ült. A haramiák mind a kettőt meggyilkolták és a postát kirabolták. Másfél év múlva a zentai csendőrök elfogták Barna Lukács szabadkai kovácsmestert, aki nemcsak azokat az utonállásokat és gyilkosságokat ismerte be, melyeket a Bácskában elkövetett, hanem megvallotta azt is, hogy része volt a rétsági postarablásban is. A pestvidéki esküdtbírószék elelőtt egy esztendővel, több hétig tárgyalta a rétsági haramiák dolgát. Barna Lukácsot, aki a vizsgálóbíró előtt is töredelmesen vallott, annyira megfélemlítette egy a börtönbe csempészett levél, mely akasztófát ígért neki, hogy letagadott mindent, még azt is, hogy ő volt az, aki a csendőröknek megmutatta azt a helyet, ahol gyilkos szerszámaint rejtette. Az esküdtbírószék Bóné Ferenczet és Barna Lukácsot életfogytig tartó fegyházra, Oláh-Simkót tíz esztendőre ítélte. Miután ezt

az ítéletet a Kuria is jóváhagyta, ez évi május huszonhatodikán Barnát a pestvidéki törvényszék börtönéből Illavára vitték, ahol a minap meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

A bankkارتel ügye. Az érdeklődés, melyet a bankkارتel ügye — mondhatni — első pillanattól kezdve keltett, napról-napra nő. Amíg a kارتel vezetői azon fáradoznak, hogy az „ügyet“ végre befejezzék, addig a vidéki gazdasági körök óriási erővel dolgoznak a kارتel ellen. Arról hírt adtunk már, hogy több vidéki kereskedelmi és iparkamara milyen erélylyel foglalt állást a kارتel ellen. Most ezek példáját — úgy látszik — a törvényhatóságok is követni fogják. Így Pécs város legutolsó közgyűlésén Mándy Samu földbirtokos, bizottsági tag indítványára kimondották, hogy a bankkارتel ellen felírnak a kormányhoz és amennyiben a kormány nem tudná megakadályozni a kارتel életbeléptetését, terjeszsen törvényjavaslatot a képviselőház elé, mely a törvényes kamatlábat nyolcz százalék helyett hat százalékban állapítja meg. Ezt a határozatot egyhangulag hozta a törvényhatóság és valószínűleg követni fogja az ország több törvényhatóságának hasonló határozata is. A kارتel munkáját aligha fogja befolyásolni a törvényes kamatláb megváltoztatása. Bármennyire is jogosultnak mondható a pécsiek és a többiek állásfoglalása, mégis valószínű, hogy — bár hosszú vajadás után — a bankkارتel, sajnos, meg fog alakulni.

A Mezőgazdasági Részvénytársaság ma tartotta tizenhetedik rendes közgyűlését a Magyar Általános Hitelbank helyiségeiben. Az előterjesztett mérleg szerint az 1907/1908. üzletév nyeresége a múlt évről áthozott 33,823.33 koronányi maradvány hozzászámításával 645,073.49 koronát tesz. A kimutatott nyereség hovatartása iránt a közgyűlés a következőképpen határozott: az alaptőke 8%-a, azaz 480,000 korona osztassék ki a részvényesek között; a tartalékalap javadalmazására fordítsassék 61,125.02 korona; végül az igazgatóságot megillető jutalék levonása után fennmaradó 42,823.45 korona vittessék át az 1908/1909. üzletév számlájára. Az igazgatóság tagjává öt évi tartamra újból megválasztott Barcza Károly. A felügyelő-bizottság tagjaivá Abonyi K. Mór, Csorba Ede, Fenyvesy Adolf és Folly József egy évre újból megválasztottak.

Az Osztrák Lloyd elnöke lemondott. Az Osztrák Lloyd bécsi igazgatósági ülésén Becher Ernő elnök, betegessége hivatkozva, lemondott állásáról és az igazgatóság sajnálatos tudomásul vette azt. Becher hét év óta áll az Osztrák Lloyd élén, ahová a tengerészeti hatóság vezetőségéből hívták meg. Utódául az elnökségben gróf Stürgkh-öt emlegetik s állítólag már a legközelebbi napokban ő veszi át az elnökséget. A mai ülésen egyébként szóba került a Lloyd triestri palotája egy részének bérbeadása. Az ajánlkozók közül elsősorban a Reininghaus-féle sörgyár és a nemzetközi hálókocsi-társaság jön tekintetbe.

A kassai Franck-pótkávégyár. A soproni kereskedelmi és iparkamara nemrégiben foglalkozott a Franck-féle pótkávégyár ügyével, amiről mi is hírt adtunk. Erre vonatkozólag most Kassáról a következőket írják nekünk: A magyar ipar díszjele joggal megilleti a Franck Henr. Fiai cég kassai impozáns vállalatát. Ezen gyár több mint 300 havi munkást foglalkoztat. A Franck-féle termékek minősége világhírnévre tett szert, a múlt évi pécsi kiállítás alkalmával is aranyéremmel tüntették ki. A kassai gyár nemcsak az ország szükségletét fedezi, hanem még Ausztriába is jelentékeny kivitele van. Ez az országra nézve igen fontos, mert a külföldi pénznek tekintélyes összege vándorol be évente az országba a Franck-féle gyártmányokért, ami munkásainknak és mezőgazdaságunknak javára válik.

Uj cserzőanyag-gyár Fiumében. Szakkörökben ismeretes az a tény, hogy a cserzőanyag-gyártás terén Ausztriában túlermelés észlelhető, mely körülmény arra indította a csehországi Roztokban működő cserzőanyag-gyárat, hogy e telepének a tengeri szállítás és a Balkán-államokra szóló kivitel szempontjából előnyösebb fekvésű Fiuméba való áthelyezése tervével foglalkozzék. Ez a terv Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter részéről kedvezően fogadtatván, az erre vonatkozó tárgyalások befejezést nyertek, minek folytán a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság üléstermében tegnap megalkult az új vállalat, mely a fentemlített gyár áthe-

Ilyezésével kapcsolatban Fiuméba nagyobb szabású gyártelepet létesít cserzőanyagok és különösen quebrach-kivonat előállítására. A vállalat Cserzőanyag-Gyár Részvénytársaság céggel létesült 1.2 millió korona teljesen befizetett alaptőkével s a fentemlített csehországi vállalatnál érdekelt Lepetit, Dollfus és Gansser milánói és H. & M. Oesinger strassburgi cégek közreműködésével. A gyártelep építése Fiumében haladéktalanul megkezdődik. A közgyűlés megválasztotta az igazgatóság tagjait a következőket: G. O. Dollfuss (Milánó) elnök; Elek Pál alelnök; Henri de Oesinger és Maurice de Oesinger (Strassburg), dr. Robert Lepetit (Milánó), Vajda Imre igazgató (Budapest); a felügyelő-bizottság tagjait pedig: Rudolf Gansser (Milánó), Polgár Jakab (Budapest) és Tibor Róbert (Fiume).

A raktári órák meghosszabbítása a budapesti pályaudvarokon. A múlt ósz óta valamennyi budapesti pályaudvaron az árufelvételi idő délután 6 órakor véget ér. A felvételi szolgáltatnak teljes két órával való rövidítése különösen a vásárok idején tartathatatlanságokat idézett elő. A Magyar Szállítványozók Országos Egyesülete még a múlt hó végén sürgős beadványt intézett a MÁV. igazgatóságához, hogy az árufelvételi idő a nyugoti és a dunaparti teherpályaudvarokon legalább a vásárok tartamára este 8 óráig meghosszabbítsák. Az államasutak igazgatósága azonban ezen kérelmet, melynek jogosultsága a jelenlegi pályaudvari viszonyoknál fogva kétséget nem szenved, hivatkozással a raktári személyzet szükséges pihenésidejére, teljesíthetetlennek jelentette ki, ellenben kilitásba helyezte, hogy az árufelvételi helyiségeket a nyugoti pályaudvaron a lehetőséghez képest szaporítani fogja.

A husvizsgálat országos rendezése. A husvizsgálat országos rendezését régóta sürgeti már a magyar közvélemény. Fővárosban és vidéken egyaránt az élelmiszerek és husvizsgálatra hivatott hatósági közegek laza eljárása folytán napirenden voltak a panaszok. A bajon Darányi földművelésügyi miniszter most azzal segít, hogy kidolgoztatta a husvizsgálat országos és egyöntetű rendezéséről szóló rendeletet. A hivatalos lap mai száma Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek hosszabb rendeletét közli a husvizsgálatról. A rendelet részletesen intézkedik a vármegyei és városi törvényhatóságok területén a köztávóhidak föllállításáról, a husvizsgálókról és képesítésükről, a közfogyasztásra szánt állatok vizsgálatáról, az állatok levágásáról, a levágott állatok egészségügyi vizsgálatáról, a hus kezeléséről és megjelöléséről, a vágóeljárásról és marhalevelekről, a hatósági husszútekről, a hustermekek elkészítéséről és elárulásáról és végül a hus szállításáról. Ezek kivül a miniszter külön utasítást ad a nem állatorvos husvizsgálók részére. A rendelet augusztus elsején lép életbe.

Állatkivitelés Hunyaddobrán. Hunyád vármegye gazdasági egylete a földművelésügyi miniszter támogatása mellett folyó hó 14-én állatdíjazást rendezett Hunyaddobrán. A díjazásra mintegy 400 drb pinzgau és berni szarvasmarhát hajtottak fel. Az állandijakat a földművelésügyi miniszter képviselője osztotta ki.

Budapesti gyapjúaukclezők. A Magyar Általános Hitelbank gyapjúárveréseinek ez ideig első sorozata megnyitott. Nagy vevőközönség érdeklődött az árverés iránt. Az eladók örömdetes meglepetésére, szemben a külföldi nagy áresésekkel, aukclezőnk mai ár-folyama a tavalyihoz képest átlagban alig mutat 10%-os árcsökkenést. Csak a durva és rosszul kezelt minőségeknél tehető az áresés mintegy 15%-ra, viszont azonban a magas finomságú merinotételek, helyenkint a tavalyi értékesítést teljesen elérték, vagy csak nagyon kevéssel kelték alább, mint a múlt év ez időbeli árverésen. Általában véve, a hátmosású gyapjúk részesültek előnyben a szennyesekkel szemben, mert ez utóbbiak nagy része a tartós szárazságban és a tavaszi nagy melegben poros és zsíros lett. Az első napi árverésen kiállított 4876 zsákból 3800 zsákkal kelt el.

Az árverés második napján változatlan jó vétel-kedv mellett 4856 zsák került eladásra, mely mennyiségből 3600 zsák kelt el tegnapi teljes áron.

Osztárak cég magyar faipari vállalata. Gödömesterháza, a Bánffy család birtokán, nagy kiterjedésű erdőségek vannak, amelyeknek kihasználási jogát tíz évre Schwarz Mendel utódai, szászregeni cég szerezte meg magának. A Schwarz-cég a szerződésben foglalt jogait az általa épített 20 1/2 kilométer hosszú gőzüzemi iparvágány- és gőzfűrészel egyúttal átruházta Graszl, Schenk és társa bécsi fakereskedői cégére. A megváltási ár egy millió koronánál többre rug

Uj iparvállalatok. Az Angol-Osztárak Bank újabban több iparvállalatot létesített Magyarországon. Mint bennünket értesítenek, az Angol-Osztárak Bank Magyarországon 1,200,000 korona tőkével celluloidgyárat épít. — Alsókubinban fűrészlágyárat alapítanak. — Budapesten új csavargyár van alakulóban. — Győrött a gazdák erőtakarománygyárat akarnak létesíteni s ugyanott nemsokára megkezdik az Adler-féle új gyutacsáru-gyár építését. — Budapesten 600,000 korona alaptőkével új részvénytársaság alakul, amely megvásárolta a Joh. Heilingner et Co. cégnek Wagramban és Oderbergen levő műtrágyagyárait. — A Regenhart-féle gyárak átvételére alakult részvénytrásaság kötelezettséget vállalt a kormányval szemben három magyar gyárának kibővítésére és a jövőben a hadsereg-szállítások kizárólagos kultiválása helyett a rendszeres kereskedelmi forgalom tárgyait képező cikkek készítésére is be akar rendezkedni.

Nemzetközi czinkkattel. A német és francia-belga érdekcsoportok már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatnak egy nemzetközi czinkkattel létesítése tárgyában. Az egyes csoportok érdekelteit már egymás közt teljes megegyezésre is jutottak s így csak a nemzetközi czinkkattel megkötése volt függőben. Berlinből jelentik, hogy a nemzetközi czinkkattel tegnap végleg megalakult. Az új czinkkattel létrejöttének hatása alatt már a magyar és az osztrák bádogyárak a fehérbádogyárakat 100 kilogrammonként két és fél koronával felemelték.

A takarmánykiviteli tilalom elrendelése. Az Egyetértésben előzől sürgetjük napok óta a földművelésügyi kormánytól a takarmánykiviteli tilalom sürgős életbeléptetését. Megirtuk azt is, hogy a külföldön az állattenyésztő országok idej takarmánytermése nagyon silány s egyes államok kormányai már el is rendelték a takarmánykiviteli tilalmat, sőt a német és román kormányok ügynökei a feivideki és az erdélyi vidékeken már nagyobb mennyiségű takarmányt is vásároltak össze. A velünk közösségben levő Ausztriában is nagyon kevés takarmánytermésre van kilitás és így a magyar földművelésügyi kormányunk feltétlenül és sürgősen el kell rendelnie a takarmánykiviteli tilalmat, mert egyébként szépen fejlődő állattenyésztésünk depekoráció veszélyének lenne kitéve. A földművelésügyi miniszteriumban utána néztünk az ügy mibenállásának, ott azonban azt az értesítést nyertük, hogy a miniszteriumban a kiviteli tilalom elrendelése tekintetében semmi lépést nem tettek, sőt a gazdasági szervezetektől sem érkezett be ezideig erre vonatkozólag semmiféle kérelem. Erre vall legalább az, hogy a gazdák országos testületének, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye, a „Köztelek” csak legközelebbi számában valóban fog sötét képet festeni az idej szárazság mostoha következményeiről és a hozzá csatlakozó vármegyék véleményeire hivatkozva, a takarmánykiviteli tilalom elrendelését sürgeti. Arra hivatkozik, hogy ez a tilalom a magyar állattenyésztésnek létérdeke, mert ha nem igyekszünk minden száj szénát saját fogyasztásunknak biztosítani, kétségtelenül bekövetkezik az évtizedekre kiható depekoráció. Ezt a tilalmat a magyar kormányunk Ausztriával együttesen kell kiadnia, de ennek nincs nehézsége, miután az osztrák gazdák is erélyesen követelik a tilalom elrendelését. A száraz tavasz következtében rosszul sikerült aratás és az ezel együtt járó takarmányhiány valóságos katasztrófával fenyegeti a magyar mezőgazdaságot. Az idej ugyszólván minden takarmányban inség van. Széna nincs, a gyökönvényeket elperzselt a nap és a legelők is kopárak. Sok helyen már a téli takarmányt kell etetni. Ennek következménye aztán az, hogy az állatarakban óriási csökkenés állott be. Egyes vidékeken a szarvasmarhák, juhek 50 százalékot vesztek értékükből s takarmányhiányában a gazdák kénytelenek piacra vetni állataikat. Mozgalom indult meg tehát, melynek a célja az, hogy a kormányt a takarmánykiviteli tilalom elrendelésére bírják. Mindezekből az tünik ki, hogy az állattartó magyar gazdák eminens érdeke az, hogy a kormány a takarmánykiviteli tilalmat mielőbb elrendelje.

Berlinből jelenti tudósítónk: Stájerország, Isztria, Dalmácia, a partvidék, Galiczia és Bukovina egyes vidékein olyan nagy a takarmányhiány, hogy a földművelésügyi kormány sürgős segítőakciót kezdeményezett. Tárgyalásba bocsátkozott a vasuti mi-

nisztériummal, hogy takarmányszállításra inségtarifákat állapítson meg és a pénzügyminisztériummal is érintkezésbe lépett megfelelő segély kiosztása céljából. A szükséges összeget 4 millió koronára teszik s a segítséget a közigazgatási hatóságok és a mezőgazdasági egyesületek utján fogják kiosztani.

Porcellánkattel. Már régtől fogva tárgyalásokat folytatnak a magyar és osztrák porcellánkereskedők a gyárosokkal a káros verseny lehető elkerülése és a kivitel szabályozása céljából. Ma — mint értesülünk — a tárgyalásokat befejezték a porcellánkereskedők és megegyezésük már a hó közepén életbelépett.

Egyöntetű váltófog. Rómából jelentik, hogy Németország, Olaszország és Hollandia nemzetközi konferencia összehívásán fáradoznak, mely konferenciának feladata lenne a váltófog szabályainak alapelveit valamennyi államra nézve egyöntetűen megállapítani. A kezdeményezés Hollandiából indul ki. Ma még igazán kérdéses, hogy a konferencia egyáltalán megalakul-e, de annyi bizonyos, hogy egy igazán fontos nemzetközi közigazdasági ügy jegyében indul Hollandia dicséretreméltó akciója.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditorenverein következő fizetéseképtelenségeket közli: Kubaszek Róza, kereskedő, Bosna-Hunyad; Kolbe Antal, vegyeskereskedő, Bécs; Jurcsék Károly, kalapcsináló, Friedau; Stecher János, szatócs, Innsbruck; Altmann József kereskedő, Eger; Karl Dóra, divatárusnő, Lemberg; Hillmann M. bej. cég, Bécs; Czaczky Róza, divatárusnő, Lemberg; Fischer Hedvig, kereskedő, Bodenbach; Gál Henrik, fűszerkereskedő, Kolozsvár; Bergmann Róbert, elektrotechnikai iroda, Bécs; Friedrich Samuel, szabó, Bécs; Cuhár Mária, zsiradéküzlet, Urfahr, Linz mellett; Zarotti Antonio, kereskedő, Póla.

Itt említjük meg, hogy Panas-estvérek bukaresti nagybérők fizetéseképtelenek lettek. Összes tartozásukat több mint két millió frankra becsülik.

Miskolczi áru- és értéktőzsde. A tegnapi üzletnapon a budapesti tőzsde jegyzéseinek hatása alatt a miskolczi tőzsdén lanyha irányzat volt észlelhető. Ugy a kereslet, mint a kínálat látható tartózkodást mutatott. Általában csak kevés üzletet kötöttek. Az értékpapír-tőzsde meg egészen üzletelen volt.

Osztályosorjatek. Az osztályosorjatek mai húzásán a következő nagyobb nyereseményeket húzták ki:

25,000 koronát nyert: 71574;
20,000 koronát: 64425;
3000 koronát: 118960 120639;
2000 koronát: 86725 105189;
1000 koronát: 41559;
500 koronát: 1089 2164 2833 4527 5762 6118 6917 6951 8978 11143 15056 15678 17615 18916 20045 20298 23539 24174 27089 32098 32377 34399 35960 37582 46317 51102 54346 58778 61577 65082 68853 77419 83136 91612 93969 96229 97983 100838 101479 101767 107978 108676 109276 115683 117486.

Azonkivül kihúztak 1446 sorsjegyet 130 koronás nyereseménnyel.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota a külföldön. A földművelésügyi miniszterhez a cs. és kir. konzulátusoktól beérkezett jelentések alapján. Szerbia: A sabaczi cs. és kir. konzuli ügyvivőség jelenti, hogy az időjárás, — bár tulnyomólag száraz volt — kedvező lefolyást biztosított a gabonaféléknek; az őszi buza és árpa kielégítő termést ígérnek. Az aratás mindenfelé folyamatban van. A zab is megfelelően fejlődött; a tengeri pedig tühretőben. Utóbbi esőt kíván. — Oroszország: A versói cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a kedvező időjárás hatása alatt, amey a növényzetnek mindenképen megfelelt, a terméskilitások általában kielégítőek, sőt egyes vidékeken jók és kitünőek. A rosztermésből a fele rész közepén felüli eredményt ígér és a másik fele részből is csak 15% esik a közepén aluli hányadra. A buza egész jól áll; alig 20% közepes, a többi rész közepén felüli, ugyanez konstatalható a repce-termésnél. A takarmányfélék jól fizettek. Burgonya nagy átlagban jól áll, helyenkint azonban kipusztult.

A francia bank állása július 16-án. Kézpénzkészlet (arany) 3.170,113.000 (+3,763.000), kézpénzkészlet (ezüst) 910,821.000 (— 3,728.000), váltótárca 770,092.000 (—28,697.000), bankjegyforgalom 4.832,400.000 (+8,592.000), magánszámlák 559,021.000 (— 39,936.000), kincstár követelése 145,291.000 (+ 14,060.000), összes előlegek 547,159.000 (—9,823.000), kamat és leszámítási jövedelem 2,204.000 (+419.000). A bankjegyforgalom aránya a kézpénzkészlethez 84.44.

A komáromi ipartestület tegnap este Boldoghy Gyula elnöklésével ülést tartott, melyen állást foglalt a munkásbiztosításról szóló törvény ellen. Dr. Mike Lajos ipartestületi ügyész előterjesztésére elhatá-

rozták,
rendelk
leszállt
hoz és
ták to
megke
reskede
ban leg
Az
26,804.0
(—281.0
tárca
47,803.0
(+442.0

Visz

rikából
utóbbi
kizett
miniszte
köröket,
iparosok
az össze
rletén

hogy a
tályával
beszélőn
ségiük és
nának h
adót nem
visszavá
nem jele
a munka
felfogd
ben csup
alkalom
alkalmak
miniszter
riszterek
deltsége
munkake
írjanak
mivelésü
utján elő
hez mun
feltételek

Egy
késztök
leti na
rendez.
délélt
Szerény
melyesen
kiállító
kiállításo

A M

A M

DR
Elek
Intéz
Budap

Győ
Elektrom
rás.
Röntgen
kezelés
Magas f
mal va
valisati
Kék fény
Villamos
trother
Villamos
Villamos
ratlio.
Galván,
áramm
Villamos
Szénava
Fébb
Általános
raster
— Ren
Zselés e

rozták, hogy a törvénynek a járulékokra vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatása, illetve a járulékok leszállítása iránt felirattal fordulnak a képviselőházhoz és a kereskedelemügyi miniszterhez. Elhatározták továbbá, hogy hasonló állásfoglalás céljából megkeresik az összes hazai ipartestületeket és kereskedelmi és iparkamarákat. Az ipartestület e tárgyban legközelebb rendkívüli közgyűlést tart.

Az angol bank állása július 16-án. Össztartalék 26,804.000 (+338.000), bankjegyforgalom 29,470.000 (-281.000), bankkészlet 37,824.000 (+56.000), váltótárca 29,111.000 (-887.000), magánosok követelése 47,803.000 (-1,029.000), kincstár követelése 5,325.000 (+442.000), bankjegytartalék 25,196.000 (+320.000).

Visszavándorló munkások alkalmazása. Az Amerikából való visszavándorlás szüntelenül tart s a legutóbbi hetekben is tizenháromezer munkát kereső érkezett haza. Erre való tekintettel a földmivelésügyi miniszter felhívta a gazdasági egyesületeket, gazdaköröket, kereskedelmi és iparkamarákat, a Gyár- és iparosok Szövetségét, az ármentesítő társulatokat s az összes alsófoku hatóságokat, hogy működésük területén a munkaadót alkalmas módon kériék fel, hogy a földmivelésügyi minisztérium munkásügyi osztályával közvetlenül levélben, táviratban, vagy távbeszélőn közöljék, hogy milyen munkásokra van szükségük és milyen bérfeltétel mellett hány munkást volna hajlandók alkalmazni. A bejelentés a munkaadót nem kötelezi arra, hogy munkaalkalmakra csak visszavándorlókat alkalmazzon s addig, míg ilyenek nem jelentkeznek, más munkást ne fogadjasson fel; a munkaadó a bejelentés után is bármikor és bárkit felfogadhat, zavarok megelőzése céljából ilyen esetben csupán azt kell bejelenteni, hogy a kínált munkaalkalom már nem áll fenn. A bejelentett munkaalkalmakról a visszavándorlókat a földmivelésügyi minisztériumnak a belügyi- és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértően szervezett közvetítési bizottsága azzal értesíti, hogy a munkások, mielőtt a munkahelyekre elindulnának, vagy közvetlenül maguk irjanak, vagy a községi elöljáróság, vagy a földmivelésügyi minisztérium munkásközvetítési osztálya utján előbb irassanak levelet azon munkaadóhoz, akikkel munkába óhajtának állni azért, hogy a részletes feltételekre nézve egymással tisztába jöjjenek.

Egyenruha-kiállítás. A budapesti Egyenruha-készítők Köre a technológiai pormuzeum első emeleti nagytermében egyenruházati munkakiállítást rendez. A megnyitő ünnepség július 18-án szombaton délelőtt tíz órakor lesz. Az ünnepségen résztvesz Sztéryny József kereskedelmi államtitkár, aki személyesen fogja megnyitni a kiállítást. Több mint 250 kiállító vesz részt kisebb-nagyobb kollektívákkal a kiállításon, amely iránt általános az érdeklődés.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógyítványozók:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizáció).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrothermi).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szárazsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kivánakra orvosok.

Idégyengességi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsákák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véreredény-meszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőr-bajok, bőrvizketegyek.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

Budapest, július 16.

A gabonatözsdeiről szóló tudósításunk a közgazdasági rovatban van.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki, uj: 600 mm. 81.5 kg. 24.—korona, 600 mm. 81.5 kg. 24.—korona, 500 mm. 81 kg. 24.—korona, 500 mm. 81 kg. 24.—korona, 150 mm. 81 kg. 23.80 korona, 1000 mm. 81 kg. 23.70 korona, 500 mm. 80 kg. 23.35 korona, 200 mm. 80 kg. 23.50 korona, 100 mm. 79.1 kg. 23.80 korona, 200 mm. 79 kg. 23.80 korona.

Szarvasi: 300 mm. 80 kg. 23.80 korona.
Pestvidéki: 200 mm. 80 kg. 23.80 korona, 200 mm. 80 kg. 23.50 korona, 500 mm. 80 kg. 23.35 korona, 100 mm. 78 kg. 23.50 korona, 100 mm. 78 kg. 23.20 korona, 200 mm. 77.5 kg. 23.20 korona.

Bihari: 300 mm. 80 kg. 23.90 korona.
Szerémségi: 500 mm. 79 kg. 23.30 korona.

Bánsági: 100 mm. 82 kg. 24.—korona, 5000 mm. 81 kg. 24.—korona, jul. száll. 100 mm. 81 kg. 24.—korona, 100 mm. 81 kg. 23.90 korona, 100 mm. 80 kg. 23.60 korona, 500 mm. 79 kg. 23.60 korona, 100 mm. 79 kg. 23.60 korona, 100 mm. 78.5 kg. 23.60 korona, 100 mm. 79 kg. 23.60 korona, 100 mm. 78 kg. 23.60 korona, 100 mm. 78 kg. 23.50 korona, 500 mm. 78 kg. 23.60 korona, 1000 mm. 78 kg. 23.10 korona.

Tiszavidéki ó. 100 mm. 78 kg. 24.25 korona, 400 mm. 77.5 kg. 24.—korona, 100 mm. 77 kg. 23.90 korona, 100 mm. 77 kg. 23.40 korona, 200 mm. 74.5 kg. 23.—korona.

Pestvidéki: 300 mm. 79 kg. 24.10 korona, 300 mm. 77 kg. 23.70 korona, 900 mm. 76.8 kg. 24.—korona.
Hartai: 250 mm. 77 kg. 23.41 korona.

Bácskai: 200 mm. 73 kg. 22.90 korona.
Raktárból: 800 mm. 79 kg. 24.30 korona, 800 mm. 79 kg. 24.30 korona.

T.-becsei, uj: 500 mm. 80 kg. 23.90 korona.
Rozs: 100 mm. 18.60 korona, kpí. mellett, par. 700 mm. 15.25 kor., kpí. mellett.
Tengeri: 200 mm. 15.30 korona, kpí. mellett, par., 700 mm. 15.25 kor., kpí. mellett.

Zab: 130 mm. 16.60 kor., 150 mm. 16.40 kor.
Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	74	22.70—23.10	78	23.55—24.—
"	75	23.—23.40	79	23.55—24.51
"	76	23.20—23.60	80	—
"	77	23.25—23.55	81	—
Tiszavidéki uj	75	—	79	22.90—23.30
"	76	—	80	23.50—23.70
"	78	22.90—23.80	81	—
Fejérmegyei	74	22.40—22.80	77	22.95—23.45
"	75	22.50—23.10	78	23.25—23.65
"	77	22.90—23.30	79	23.35—23.85
Fejérmegyei uj	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Pestvidéki	74	22.50—23.—	78	23.35—24.75
"	75	23.10—23.60	79	23.55—24.—
"	76	23.—23.40	80	—
"	77	23.05—23.55	81	—
Pestvidéki uj	74	—	78	22.80—23.20
"	75	—	79	22.90—23.30
"	76	—	80	23.10—23.50
"	77	—	81	—
Bánsági	74	22.60—23.—	78	—
"	75	23.—23.30	79	—
"	76	23.10—23.50	80	—
"	77	23.15—23.75	81	—
Bánsági uj	74	—	78	22.40—23.10
"	75	—	79	22.90—23.20
"	76	—	80	23.—23.50
"	77	—	81	—
Bácskai	74	22.80—23.40	—	—
"	75	22.90—23.40	—	—
"	76	23.20—23.60	—	—
"	77	23.25—23.75	—	—
Bácskai uj	74	—	78	23.—23.30
"	75	—	79	23.10—23.50
"	76	—	80	23.20—23.60
"	77	—	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	18.90—19.10
" középminőségű uj	—	—	—	18.70—18.90
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	15.—15.30
" II.-rendű	—	—	—	14.60—15.—
Köles	—	—	—	11.—12.—
Zab I.-rendű	—	—	—	16.60—16.80
" II.-rendű	—	—	—	16.—16.40
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.20—15.40
epce: Káposztarepcze	—	—	—	—

Budapesti gabonaforgalom.

A határidőpiacon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 10.89, 10.92, 11.04, 11.01.
Rozs 1908. októberre 9.23, 9.28, 9.25, 9.29.
Zab 1908. októberre 8.26, 8.31, 8.34.
Tengeri júliusra 7.51, 7.56.
Tengeri 1909 májusra 7.24, 7.25, 7.22, 7.30.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza 11.—11.01
októberi rozs 9.28—9.29
októberi zab 8.34—8.35
júliusi tengeri 7.57—7.58
1909 májusi tengeri 7.24—7.25

1908. július 14-től július 15-ig.

Érkezett: Elszállított:

	14856	—
Buza	14856	—
Rozs	811	—
Arpa	702	—
Zab	1049	—
Tengeri	12705	5592
Liszt	—	73347
Korpa	—	1915

Értéktözsde.

Az értéktözsde napról-napra jobban összezsugorodik az üzleti forgalom és most már oda jutottunk, hogy rendszeres forgalomról beszélni sem lehet, mert csak időnkint és akkor is csak szórványosan fordulnak elő kötések. De nem is csoda, hogy ez így van, mert hiszen híján van a spekuláció minden ösztönzésnek és így nem is érez semmi hajlandóságot sem valamelyes tevékenység kifejtéséhez.

A külföldi tőzsdékről ma reggel érkezett tudósítások félig-meddig kielégítőek voltak, ennek folytán barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel nyit meg az előtözsde, amely azonban annyira üzletlennel maradt, hogy az Osztrák hitelen, az Államvasuton és a Jelzálogon kívül egyéb értékekben egyáltalán nem volt forgalom.

A déli tőzsde szintén üzletlennel maradt. Csúpan a nemzetközi értékekben volt itt-ott egy-egy üzletkötés, helyi értékekben pedig éppenséggel nem volt forgalom.

Az Osztrák hitel 620.50 koronán indult, 619.75-re gyengült, a Magyar hitel csúpan 738 koronás árfolyamon kötöttet, az Államvasut pedig 697.50-ről 698.50-re javult, aztán 698-ra gyengült.

Forgalomba került továbbá: szubszkribált jelzálogkötvény 96 koronán, Hazai sorsjegy 100 koronán, Szanatórium-sorsjegy 7.35 koronán, egyéb semmi.

Előtözsde.

Előtözsde üzletlennel.

Kötöttet: Osztrák-magyar államvasut 620.50—619.75. Osztrák-magyar államvasut 697.50—698.50. Jelzálogbank 432.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartózkodó.

Kötöttet: Osztrák hitelrészvény ————, Magyar hitelrészvény 738.————, Osztrák-magyar államvasut 697.75—698.25. Rimamurányi vasmű 549.—. Magyar koronajáradék 93.05. Jelzálog-sorsjegy 96.—. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 7.35—7.40.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1938. július hó végére 81—90 K.

Utőtözsde.

Az utőtözsde csekély forgalom mellett gyenge irányzattal folyt le. Kötöttet: Jelzálogbank 430.—. Rimamurányi vasmű 549.25. Államvasut 696.75.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, július 16. (Saját tudósítónk jelentése.)

Az irányzat búzában és rozsbán gyengült. A konzum a napok óta tartó hanyatló mozgalmorra való tekintettel tartózkodó volt a bzsásárlásban és csak némi kis tételekben fordult elő üzlet. Buza 10—15, rozs 10 fillért vesztett, tengeri ellenben ártartó és zab ára sem változott. Az északamerikai piacok gyengült árjegyzéseket jelentettek, míg a nyugat-európai tőzsdékem meglehetősen szilárd volt az irányzat.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.70—13.10 korona, uj 12.25—12.75 korona, bánáti 12.—12.30 korona, tótfelvidéki 12.20—12.80 korona, uj 11.80—12.20 korona, marchfeldi 12.20—12.50 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.—10.20 korona, csepeli 10.—10.15 kor., pestmegyei 10.10—10.30,

déli vasut 9.90-10.10 korona, különféle magyar 9.00-10.10 kor., osztrák 10.-10.20 korona.

Arpa: morvaországi 7.30-7.60 kor., marchfeldi kor., bécsvidéki kor., tótfelvidéki kor., csepeli kor., győri kor., déli vasuti kor., tiszavidéki korona.

Magyar tengeri: régi 7.95-8.15, új korona, cinquantin 8.50-8.80, új korona.

Magyar zab: selejtes kor., közepes 8.65-8.90 korona, elsőrendű 8.90-9.15 kor., válogatott 9.05-9.35 korona, cseh-morvaországi alsóausztriai 8.35-8.65 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, július 16. Államvasuti részvényekben kezdetben ma is helyi eladásokat eszközöltek, minnek következtében árfolyamuk kissé gyengült, államvasuti élvezeti jegyek azonban emelkedtek.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 619.50, Magyar hitel. 737.50, Länderbank Allamvasut 698.50, Elbavölgyi vasut 455.-, Déli vasut 118.50, Alpisi bányatársulat 674.25, Rimamurányi 549.50, Májusi járadék 96.75, Magyar koronajár. 93.-, Orosz érték Török sorsjegy 186.75, Német márka 117.57.

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 619.25, Magyar hitel 737.50, Länderbank 437.50, Unio-bank 540.-, Allamvasut 698.50, Anglo-bank, Bankverein, Déli vasut 118.50, Gőzhajó, Alpisi bányarészvény 673.50, Májusi járadék 96.75, Magyar

koronajáradék 93.-, Török sorsjegy 186.75, Német márka 117.57, Elbavölgyi vasut 455.-, Rimamurányi 549.50, Orosz járadék, Keleti vasutak, Skoda, Magyar jelz., Kárpáti petroleum.

Bécs, július 16. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.70, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25, 1860-as sorsjegy 151.90, Osztrák hitelsorsjegy 475.-, Angol osztrák bankrészvény 294.50, Bécsi Bankverein 517.90, Osztrák-magyar bank 1797.-, Déli vasut 118.10, Dunagőzhajózási társ. 994.-, Dohány rész. 428.-, Cs. k. arany (vert) 11.33 Német bankv. 117.55 Osztr. Lloyd 403.- (4-2 száz. ezüst. jár 96.70-91.-, Osztr. koronajáradék 96.85, 1864-es sorsjegy 261.-, Osztrák hitelintézeti részvény 619.-, Union-Bank 540.-, Osztrák Länderbank 437.75, Osztrák-magyar államvasut 696.25, Elbavölgyi vasut 453.-, Alpisi részvény 668.50, 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 239.62, Lipótkohó 430.-, Töröksorsjegy 186.-, Nyugodt.

Bécs, július 16. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.10, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.-, Magyar hitelbank részvény 737.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466.-, Rimamurányi 549.-, Magyar cukoripar 1715.-, Adria hajózási részvénytársaság 401.-, Magyar koronajáradék 93.-, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.75, Magyar nyer.-k. sorsjegy 183.-, Kassa-Oderbergi vasut részvény, Magyar jelzalogbank 428.-, Magyar keresk. bank

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, július 16. (Tőzsdejelentés.) A tőzsde irányzata ma a vasipar helyzetéről érkezett kedvezőtlen hírek hatása alatt gyenge volt. A kohóértékek piacáról kiinduló árfolyamcsökkenés csakhamar áterjedt a többi értékekre is, bár erősebb és csak szórványosan volt konstatalható, mint pl. 1902-ös oroszoknál és amerikai vasutaknál, amely utóbbiakra a newyorki tőzsde tegnapi gyenge zárlata is hatást gyakorolt. Hazai értékek megtartották tegnapi árfolyamukat. Az utolsó tőzsdeóránban a forgalom majdnem teljesen megakadt. A készpénzpiac ipari érté-

keinek irányzata nem volt egységes. Napipénz 3 1/2 százalékos, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2 százalékos.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.70, osztrák hitelrészvény, Déli vasut 22.70, orosz bankjegyek 214.60, 4 százalékos új orosz kölcsön, Disconto Commandit 171.-, Dinamit-truszt 161.50, Harpeni 196.70, Unifikált török járadék 96.25, 4-2 százalékos ezüst-járadék 96.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajáradék, Osztrák-magyar államvasut 149.10, Bécsi váltóár 85.-, Olasz járadék, Alt. villamossági Edison 212.50, Gelsenkircheni 218.40, Laurakohó 203.10, Csendes.

Frankfurt, (Zárlat.) július 16. 4-2 százalékos papírjáradék, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.45, Osztrák hitelintézeti részvény 194.30, Osztrák-magyar államvasut 149.10, északnyugati vasut, Bustiehradi vasut, Londoni váltóár 203.77, Bécsi Bankverein, Villamos részvény 143.25, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.20, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.-, Osztrák koronajáradék 96.75, Magyar koronajáradék 92.85, Osztrák-magyar bank 125.45, Déli vasut részvény 22.75, Elbavölgyi vasut, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 811.50, Union bankrészvény 136.-, Alpisi bányarészvény, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) július 16. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.80, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut 23.20, 4 százalékos aranyjáradék 98.80, Osztrák hitelrészvény 194.25, Osztrák-magyar államvasut 149.-, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.70, Allandó.

London, július 16. Angol consol 88.

Páris, július 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.87, Osztr. aranyjáradék 98.50, Magyar aranyjáradék 93.40, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről, 4 százalékos Olasz járadék 103.40, Déli vasut elsőbbségi kötv. 288.-, 5 százalékos marokkói járadék 505.-, 4 százalékos 1890. Román kölcsön, 4 százalékos Kons. amort. román járadék, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.-, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.67, 5 száz. Orosz kincstartalvány 1904. 511.-, 4 száz. Szerb járadék 1907.-, 4 százalékos spanyol járadék 96.40, 4 száza-

Table with columns: Buza, Egyéb gabonafélék, Burgonya, Faj, and various sub-categories with prices.

Table with columns: Államadósság közközlésnök, Záloglevelek, Biztosító társaságok, Gőzmalom, and various financial instruments.

Table with columns: Sorsjegyek, Pénznemek és váltók, and various exchange rates and securities.

lékos unifikált török jár. —, Török sorsjegy 177.75, Török dohányrésze 454.—, Osztrák földhitelintézet 1115, Osztr. Länderbank 469.—, Magyar Jelzálogbank 458.—, Banque de Paris 1445, Banque Ottomane 702.—, Osztr. magyar államasut —, Déli vasut 123.—, Meridional vasut 651, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 534.—, Rio Tinto 16.17, Sucrerie d'Egypte 16.20, Tula 243.—, Thomson Houston —, Urikányi közszén —, Chartered 20.50, De Beers 260.50, East Rand 102.50, Jagersfontein 86.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.87, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) ^{1/16}, Oslaz aranyváltó (rövid) ^{1/16}, Váltó Svájcra (rövid) ^{1/32}, Csek Londonra 251.30, Magánkamatláb ^{1/8}, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, július 16. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2448 darab vágómarha és pedig 1465 darab magyar és tarka ökör, 606 darab magyar és tarka tehén, 12 darab bosnyák ökör, 35 darab bosnyák tehén, — darab magyar és tarka bika, 1 darab bosnyák bika, 76 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 66.— 72.— koronáig, kivételesen — 75.— koronáig, középminőségű 56.— 64.— koronáig, silány minőségű 46.— 54.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 72.— 85.— koronáig, kivételesen 89 K, középminőségű 60.— 70.— koronáig, silány 46.— 58.— koronáig, Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 54.— 62.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 42.— 52.— koronáig, Magyar tehén legjobb minőségű 44.— 60.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Tarka tehén legjobb minőségű 44.— 70.— koronáig, kivételesen 74.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Bika legjobb minőségű 58.— 70.— koronáig, kivételesen 74.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőség 46.— 56.— koronáig, Bivaly legjobb minőségű 30.— 44.— koronáig, kivételesen 48.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Kicsontozni való marha 24.— 40.— koronáig, Boszniai ökör legjobb minőségű 50.— 63.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Növendékmarha 42.— 62.— koronáig, Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás mintegy 400 drbbal kisebb volt a múlt hetinél, a kereslet is gyenge lévén, ennélfogva daczára a kisebb felhajtásnak, az árak változatlanok maradtak.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, július 16. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 517 darab élő borju (közte 12 rugott) Fízettek: elsőrendű élő borjúkért 72—80 fillért, kivételesen 74—84 fill., középminőségű élő borjúkért 58—60 fillért, silány és rugott borjúkért 64—72 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénkebb volt, az árak változatlanok.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, július 16-án. (Saját tudósítónk telefon-jelentése) A mai vásárra fölhozta: 3579 darab borjut, 2769 darab fiatal sertést, 1171 levágoit sertést, 192 darab levágoit juhot, — darab élő juhot, 184 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágoit borju 68—88 fillér; elsőrendű 90—120 fillér; legeleje 126—136 fillér; élő borju 72—88 fillér; hizott hussertés 85—114 fillér; hizott sertés — fillér; levágoit nehéz sertés I. rendű 116—136 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés — 140 fillér; elsőrendű süldő 116—136 fillér; levágoit juh 84—104 fillér; bárány 22—34 korona bárány elsőrendű — korona páronként.

Heti lóvásár.

Budapest, július 16. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 301 darab I., 522 darab II. oszt. Összesen 823 darab lovat. Elkelt 440 darab ló. A székesfőváros megvevett 69 darab vágólovat 90—130 korona között váltakozó áron.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 16. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 127—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 129—131 fillér. Könnyű (páronként 250 kigr.-ig) 133—137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi július 14. napján volt készlet 37982 drb., 1908. július hó 15-én felhajtott 89 darab, 1908. július 15-én elszállított 259 darab, 1908 július 16. napjára maradt készletben 37812 drb. A hizott sertéstízlét irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 16. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 307 darab sertés, 4 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 636 darab sertés, 40 darab süldő, 3 darab malacz. Összesen 934 darab sertés, 44 darab süldő, 3 darab malacz. Eladott 801 darab sertés, 21 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 142 drb sertés, 23 darab süldő, 3 drb malacz. Mai árak: Zsirterés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül élletsúlyban 106—110 fillér, élletsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 96—102 fillér, élletsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, élletsúlylevonással 128—134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, élletsúlylevonással 130—136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, élletsúlylevonással 128—136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — könnyű 140—300 kigr.-ig — 96 fillérig, élletsúlylevonással 129—132 fillérig. Belsőidő süldő 108—116 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendő.) A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 16-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt sok helyütt fordult elő kisebb-nagyobb zivataros eső és — főleg az ország nyugati felén — élénk szél keletkezett. A hőmérséklet — a délkeleti részek kivételével — többé-kevésbé csökkent; a maximum: Bótfalun 34 C° és a minimum: Árvaváralján 9 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe és még változékony idő várható, helyenkint zivataros esőkkel.

Allomás	Legmagasabb hőmérséklet 700 +	A hőmérséklet csökkenése az éjszaka alatt	Szélirány és erője	felhőzet	csapadék mm	Hőmérők jel.		
					max.	min.		
A-Szalonta	59.8	18.2	NE	3	4	30	15	
Ungvár	57.8	16.8	NW	1	3	5	31	14
Kősmárk	59.4	14.8	SW	2	4	15	24	14
Gyöngyös	57.5	17.2	NW	2	2	—	29	15
Gyalla	59.0	15.5	NW	3	4	13	29	15
Budapest	58.1	16.0	NW	4	2	—	31	14
Horony	61.8	17.4	N	2	3	1	28	14
Köszvény	61.3	15.8	NW	6	4	7	28	14
Pécs	60.3	15.4	SW	1	4	31	20	14
Zágráb	63.0	18.0	NE	4	4	8	17	14
Győr	59.0	16.7	N	1	4	9	31	13
Szeged	58.9	20.1	SW	2	3	4	33	13
Temesvár	57.9	18.7	SE	0	3	14	31	17
Nagyvárad	58.9	18.2	—	4	4	—	32	14
Körmény	57.4	21.8	WNW	4	4	—	32	14
Vágyas	—	—	—	—	—	—	—	—
Szalma	—	—	—	—	—	—	—	—
Érőd	—	—	—	—	—	—	—	—
Árvaváralja	—	—	—	—	—	—	—	—
Selmecsbánya	—	—	—	—	—	—	—	—
Komárom	—	—	—	—	—	—	—	—
Magyar-Ovár	—	—	—	—	—	—	—	—
Sopron	—	—	—	—	—	—	—	—
Kécsk	—	—	—	—	—	—	—	—
Cirkvonya	—	—	—	—	—	—	—	—
Debrecen	—	—	—	—	—	—	—	—
Csákvás	—	—	—	—	—	—	—	—
Görcsöny	—	—	—	—	—	—	—	—
Ócskány	—	—	—	—	—	—	—	—
Árva	—	—	—	—	—	—	—	—
Árva	—	—	—	—	—	—	—	—
Vöröcs	—	—	—	—	—	—	—	—
Úrvo	—	—	—	—	—	—	—	—

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezés. A nagyvárad törvényszék Kasolczán Viktor élesdi lakost az élesdi járásbíróvához állandó oláh tolcácsá nevezte ki. Pályázatok. A m. kir. pénzügyminisztériumban

egy segédhivatali főigazgatói és két segédhivatali igazgatói, a csepregi járásbírósnágnál végrehajtói állásra 2 hét; Fenyőkosztolányban (Bármegye) postai ügynöki állásra 4 hét; a m. kir. pénzügyminisztériumban egy kataszteri irattári kezelő irodatiszti állásra 5 hét és a budapesti postatakarékpénztárnál öt hivatalozgatói állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

m é t e r			m é t e r		
jul. 15. jul. 18.			jul. 15. jul. 18.		
Inn	Bárding	1.61 1.68	Jász	M.-Sziget	0.01 0.08
Duna	Passau	2.14 2.18		Tekoháza	0.12 0.12
	Linz	0.50 0.82		V.-Namény	0.— 0.61
	Bécs	0.89 0.82		Tokai	0.10 0.10
	Pozsony	0.86 1.—		Tiszafüred	0.16 0.10
	Komárom	1.95 1.98		Szolnok	0.80 0.28
	Budapest	1.44 1.32		Csongrád	1.15 1.07
	Paks	0.78 0.84		Szeged	0.64 0.55
	Mohács	1.54 1.60		T.-Becse	0.45 0.40
	Gombos	0.— 2.10		Titl	1.— 1.08
	Újvidék	1.03 1.81	Óndava	Hód	1.15 1.10
	Pancsova	0.45 0.40	Tapoly	Bárta	0.60 0.70
	Órrova	1.20 1.20	Ladány	Ladány	0.41 0.28
Horva	Morvafalu	0.07 0.09	Sajó	Zaolza	1.20 1.20
Vág	Zsolna	0.82 0.40	Horvát	H.-Némell	0.12 0.13
	Trencsén	0.28 0.28	Borettyó	Margitta	0.52 0.22
	Szered	0.64 0.58		B.-Uffalu	0.26 0.26
Eába	Szt.-Gothárd	0.45 0.45	Kőrös	Causca	0.42 0.42
	Sárvár	0.10 0.12		N.-Várad	0.80 0.28
	Győr	1.86 1.55		Relányos	0.18 0.18
Dráva	Várasd	1.80 1.85		Tonke	0.82 0.32
	Zákány	0.28 0.15		Gurahone	0.26 0.26
	Bács	0.08 0.14		Borojenő	0.63 0.58
	Feréz	0.07 0.09		Bókös	0.40 0.84
Mura	M.-Szerdah.	0.40 0.44		Békés	0.84 0.27
Száva	Zágráb	0.18 0.18	Maros	Gy.-Fehérvár	0.82 0.80
	Szék	1.— 1.—		Branyicska	0.— 0.—
	Mitrovicza	0.94 0.91		Soborsin	0.— 0.—
Szamos	Décs	0.46 0.53		Arad	1.86 1.82
	Szatmár	0.24 0.10		Makó	0.80 0.38
Kraszna	N.-Majtény	0.66 0.48	Temes	K.-Kostély	0.26 0.20
Latoros	Munkács	0.12 0.55	Béga	Kiszető	0.46 0.48
Latoros	Homonna	0.22 0.35		Temesvár	1.04 0.84
Unz	Pécseny	0.— 0.—		Becskerek	1.85 1.08

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

Titkos betegségek

Biztos és lelkiismeretes meggyógyításra óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudor specializistát.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemti szervek, bevonny vagy idült humilit, vizelési nehézségeket, hólyagbajok, leukocyta, syphilis, ideg- és hágerincsbajok és bármily női betegségeket.

Budapest, 10., Róly-körút 10. I. emele.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidéktelek levél útján is biztos eredménytel gyógykoszt és gyógyszerrel is gondoskodunk. — Néknak külön váróterem, külön kijárat.

Titkos betegségek

gyógyításra legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalata alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. esz orvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztéket, hólyagbajok, sebeket, bujjadói (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfiak, idősebbeknél is, öntörleszt és annak utóbjait, ideg- és hágerincsbaj, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszerrel gondoskodik. Levél útján is biztos gyógyítást.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

ki bármily

nemi betegségben szenvednek,

mint húgyvesztés és hólyagbajok, húgyvesztéskülölközések, vizelési zavaro- rok, éjjeli magömlések, sebek és bujjadókos bántalmak (syphilis), az öntörlesztés utóbjaitól fellépő idegbajok, korai férfi- erő elgyengülés, bármily bőrbajok stb. néknél telefon-nyel, levél útján, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes meggyógyításra alap- fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. es. és kir. osztály főorvos országos hírű és a legértebb, 22 éve lemmelő rendelő intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Itendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este, idült húgyvesztés és hólyagbajok vizsgálata villamos húgyvesztésű betegségekkel.

Vidéktelek levelekre kimerő választ és szakszertű tanácsot nyru- sok, gyógyszerrel gondoskodik lez. Titoktartás biztosított.

Néknak külön váróterem.

KÜLÖNFÉLÉK.

Pazarlók dala.

Leszakitom a gyémántokat rólam,
Odadobom a lábaid elé. —
Uri módon, Krözusként, tékozlóan.

Nem gondolok rá, hogy amit adok,
A legbecesebb. — Másnak nincs is ára. —
Nem gondolok rá. Tékozló vagyok!

Azt adom oda, ami csupa kincs,
Huságomból ami még zománcoz. —
Szükösködjék, kinek semmije sincs!

Nesze-nesze! — Nem kell a teste, csókja!
Jöhét utánad százszorta szebb asszony. —
Leszek, ha kell — a „mámor Lazarója!”

Legyek Koldus! Gaz, aki gondol rája!
„Elmúlt a tegnap. — Soha sincsen holnap!”
Ez a pazarlók pogány miatyánkja...

Abonyi Andor.

(Hugo Viktor a halálbüntetéséről.) Hugo Viktor határozott ellensége volt a halálbüntetésnek. Nézetei hára, Hugo Charlesra is átragadtak. 1851-ben a fia a bíróság elé került, mert egy halálos ítélet végrehajtása alkalmával a társadalom és a törvény kegyetlenségét szenvedélyes kritika tárgyává tette. Hugo Viktor maga vette át fiának a védelmét. Amint az „Événement” írja, óriási tolongásban igyekeztek az emberek az érdekes per tárgyalásához, mindenki szerette volna hallani a nagy költőt, aki már annyiszor és oly szenvedélyesen lépett sorompóba a halálbüntetés eltörlése érdekében. A kíváncsiak nem is csalódtak. A lendületes páthosszal mondott beszéd a következőkben csúcsosodott ki:

— Én, aki ma önmagához szólok, már huszonöt éve küzdök a halálbüntetés ellen. Én tehát ugyanazt a büntényt követtem el, amit fiam, sőt már előtte követtem el és még hozott súlyosbító körülmények között: előre megfontolt szándékkal, makacssággal és visszaesséssel. Hangosan kiáltom oda a világnak,

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

22

Talán nevetni fogsz merész önbizalmamon; talán könyeket fogsz ejteni. Nem akarom tudni, vajon nevetséges vagyok-e, vagy pedig szálamraméltó. Csak egy dologban vagyok biztos, hogy téged vissza kell nyernem magamnak a világ szeme előtt fölt nélkül, neveden, jellemden makulányi hiba nélkül. És mindezt a feleséged fogja keresztülvinni!

Írjál néha, Ernő és hídd el nekem, hogy mindig, örökre megmaradok a te hűséges —

Valériádnak.

Ezt a levelet személyesen vittem el a férjem ügyvédjének, kik ketten voltak és képviseltek bennünket.

Már az első pillantásra igen kellemetlenek voltak mind a ketten: a szelid, sovány a savanyu mosolylyal, valamint a másik, egy nagy, jól táplált erős férfi kellemetlen kedvű, összehuzott szemöldökkel. Rajtuk mintha ugyanaz az érzés uralkodott volna. Megmutatták nekem férjem utasításait, amelyek reám vonatkoznak, melyekben azt határozta, hogy nekem életfogytiglan ideadják egész jövedelmének a felét. Én azonnal visszautasítottam a pénz elfogadását.

Az ügyvédek nagyon meglepődtek ez elhatározásom felett. Előadták az érveiket. Az összehuzott szemöldökű tudni óhajította az okaimat; a savanyu mosolygású azt felelte erre, hogy asszony vagyok és nem kell az okokat megadnom.

Röviden megkértem őket, kézbesítsék uramnak a levelemet és minden további magyarázat nélkül otthagytam őket.

Amint estefelé hazatértem, Benjámint már a kapunál várakozott rám.

— Készüljél el egy meglepetésre kedves gyermekem — szolt hozzám — Starker nagy-

hogy a barbár szokásoknak eme maradványa ellen, a hóhérbárdnak eme avult és hozzánk nem méltó törvénye ellen egész életemen át küzdöttem és fogok is küzdeni.

Hugo Viktor a hallgatóságot magával ragadta és mikor a törvényszéki termet elhagyta, a tömeg lelkes ovációban részesítette. Hogy fiának mennyit használt az atyja közbelépése, azt bajos lenne eldönteni. Tény, hogy Hugo Charlest 1851. június 11-én az esküdtszék hat havi fogságra ítélte.

(Az amerikai hölgyek fürdőruhája.) A „fürdőruha” elnevezés egyébként már nem illik arra a kosztümre, amelyben az amerikai hölgyek a tengeri fürdőkben megjelennek. A fürdőző hölgy ebben a viseletben tökéletesebben van öltözve, mint báli ruhájában. Keblét és vállát teljesen elfedi az új kosztüm: a szemlélő még a szép női nyakban sem gyönyörködhetik. Egyébként ezt már csak azért is elfedi szép tulajdonosnője, mert jól tudja, hogy vakító fehér színét mi sem veszélyeztetni jobban, mint az erős napsugár. Ha ezt egyszer megbarnította a nap, soha sem nyeri többé vissza régebbi gyengédséget. Legjellegesebb még a karokat hagyja szabadon az új fürdőruha valamivel a könyökön felül. De némely hölgy a kezeit és alsó karjait is védő selyemkeztetőbe, vagy ezt helyettesítő zergebőr utanzatba takarja. A térdig ráncos nadrágocska lóg alá, amely fölött egy köpenyke lebeg, amely hosszúságára nézve ugyan némi kívánni valót hagy maga után, de amelynek bősége annál nagyobb. Ez a térdig érő alsóruha a legtöbb esetben összefügg a taille-al, vagyis bluzzal, mely a fürdőruha felső részét képezi. Ennyiből áll az egész fürdőkosztüm, amelynek csak térden alul kellene érnie és bátran lehetne comme il faut utca ruhának is használni. Az amerikai hölgyek fürdőöltözvényei mostanában valóban a tökély oly magas fokán állanak, hogy bármelyik fashionable hölgy nyári uti garderobjában, vagy az új házasság kelengyében is elférnének. Az ilyen tengeri-toilette viselője persze legtöbb esetben uszni se tud. De ez éppen nem baj; a hölgy ehelyett egy darabig fel és alá sétál a parton, aztán egyik vagy másik lábfejét beledugja a vízbe és csillogó vízszeppeket paszkol fel velük. Ha aztán igen nagy a hőség, némelyik uszni nem tudó szépség végre is elszánja magát és egész taille-magasságig beleereszkedik a hűs habokba, sőt egynéhányszor talán állig is alámerül bennük. De további hőstettek már ritkán vállalkozik; elegáns fürdőruhája akadályozza mozgásában, úgy, hogy uszáról, vagy magasból való vízbeugrásról szó sem lehet. Az ilyen excentrikus mozgások csak

bátyja megérkezett. Ma reggel kapta meg a levelet és a következő vonattal már meg is érkezett.

Következő pillanatban nagybátyám erős karjai tartották átölelve. Odaadó szeretete a hála könyvét lopta szemembe, mely most különösen jólesett.

— Azért jöttem, hogy visszavigyelek régi otthonomba — szolt aztán. Talán nem szükséges, hogy arról biztosítsalak, hogy nénéd mennyire óhajította mindig, „bár soha se hagyta volna el bennünket!” De mit segít rajtunk ez már? A baj megtörtént, most arra kell gondolnunk, miképp tegyük ismét jóvá a dolgot. Mielőtt azonban elfelejténém, nénéd legmelegebb üdvözlését küldi. Visszakapod régi szobádat, Valéria, a fehér függönyökkel, rajta a kék rojtokkal. Azt hiszem, holnap reggel a kilencz óra negyven perces vonattal indulunk.

— Teljes szívemből köszönöm neked a jószágodat bácsi — feleltem én — de jelenleg nem hagyhatom el Londont.

— Nem hagyhatod el jelenleg Londont?! — ismételte csodálkozva.

— Mit akar ezzel mondani, Benjámint ur? — fordult az öreghez.

— Én is szívemből örülök, ha itt láthatom magamnál — felelt emez kitérően.

— Ez nem felelet! — szolt lármázva bácsikám. — Mi tart vissza Londonban? — fordult aztán felém. Ennek valami okát kell adni!

Összeszedtem minden bátorságomat és nyiltan, őszintén elmondtam neki, milyen feladatot tűztem ki magamnak.

— Isten legyen neki irgalmas! — kiáltotta az érdemes öreg ur, amint befejeztem mondókámat. A szegény gyermek elvesztette az esztét.

— Igen, igen, én sem tartom helyesnek — szolt Benjámint az ő jószágos, huzódózó mosodrával.

— „Nem tartja helyesnek”, ez nem kifejezés — szolt a lelkész felörtyanva. — Én egyenesen örülnék nevezem.

Odaállt elém és izgatott hangon kérdezte tőlem:

a vízi-sport hivatott hölgyeknek vannak fenntartva, akik az újmódi fürdőkosztüm alól teljesen emancipáltak magukat és most is testhez álló és majdnem egészen átlátszó viseletben hódolnak szenvedélyüknek.

(Innen-onnan.) Az amerikai matrózok ezután bagózni fognak, mert orvosszakértők véleménye szerint a cigarettázás nagyon árt nekik. Az Egyesült Államok tengerészeti vezetősége a minap százezer font bagót vásárolt tengerészeti részére.

Belgium és Poroszország között van egy négyezer lakosu államocska, „Moresnet” amely hivatalosan köztársaság gyanánt szerepel. Ez az „állam” az Esperanto nyelv országa. Iskoláiban hatszor adják elő hetenkint az Esperantót.

A párisi Scalában, mely a legnépszerűbb variéték egyike, néhány nap óta Fallières elnök londoni útját is kifigurázzák. Fallières Jeanne Bloch kisasszony játssza, akinek az a specialitása, hogy Páris legkövérebb színésznője. Most esténként a poczakos Fallières utánozza és a közönség hempereg kacagatában.

Taft, az Egyesült-Államok elnökelölte, Hot Springs fürdőhelyre ment, ahol le akar fogyni. Most 125 kiló a súlya. Root államtitkár Muldron volt díjbirkózó szanatóriumában végzi nyári kuráját. Reggel öt órakor fölkel, több pohár forró vizet iszik, majd nyolcz kilométernyi utat tesz meg. Ezt hideg zuhany és regeli követi. Néhány óra hosszágig dolgozik, aztán öt perczig boxol a szanatórium tulajdonosával. A többi ideje szabad.

(Japán líjak tizparancsolata.) A japán iskolákban hetenkint egyszer a következő intelmeket vésik a tanulók emlékezetébe:

1. Melletted elhaladó idegenek után ne kiabálj csufolódo szavakat.
2. Sohse fogadj el idegentől ajándékot, ha nincs jogod arra, hogy ilyenre számíts.
3. Ha idegennek eladsz valamit, többet ne kérj tőle, mint a mennyit honfitársaidtól kérnél.
4. Az idegenekkel való érintkezésben légy becsületes és őszinte, ne légy főnhéjazó, de szolgálj módjára se alázkodjál meg.
5. Tanulmányozd az idegenek szokásait, de ne utánozzad őket.
6. Óvakodj attól, hogy idegennek eladd a lelkedet.
7. Se a házadat, se a földedet el ne add nekik.
8. Tanulj meg idegen nyelveket, akkor meghódíthatod a világot!
9. Adj az idegenek szállást s mutasd meg neki, hogy mit tudsz.
10. Ha utazol, viselkedj európaiasan, hogy ki ne nevéssenek, de utasíts vissza minden lekicsinylést.

— Te tehát azt képzeled, hogy neked sikerülni fog az, ami Skórczia első és legnagyobb jogászainak nem sikerült? Az ő összes tudományuk nem tudta férjed ártatlanságát bebizonyítani és te szegény, együgyű teremteté mgpróbálkozol ezzel a feladattal? Szavamra mondom, te csodálatos teremtetés vagy!

— És hogyan akarod ezt megtenni?

— A per olvasásával fogom megkezdeni, bácsi — feleltem én nagyon nyugodtan.

— Szép olvasmány egy fiatal teremtetés számára! És ha azzal készen vagy, mit csinálsz azután? Ezt már meggondoltad?

— Igen, bácsi. Az első dolgom az lesz, kikutatom azt a személyt, aki a büntényt elkövette. Azután azoknak a tanuknak listáját fogom összeállítani, akik férjem javára vallottak. E tanuk mindegyikét meg fogom látogatni, megmondom nekik, ki vagyok és mit szándékozom tenni. Minden lehető kérdést hozzájuk intézek, olyan kérdéseket is, amit komoly jogászok méltóságukon alul tartó dolognak hittek. Így gondolom, így fogok cselekedni.

A lelkész és Benjámint úgy néztek egymásra, mintha nem hinnének az eszüknek.

— Ezzel talán azt akarod mondani — kezdte újból a lelkész — hogy az országuton fogsz csavarogni, minden embernek terhére léssz, vagy azok szánalmát akarod kikoldulni? Egy fiatal asszony, férjétől elhagyva, egyetlen ember támasza nélkül, aki őt megvédi! Igazán nem tudom, ébren vagyok vagy álmodom-e? Ezt mind olyan elfogultlanul mondd, mintha az egész dolog természetes, magától értetődő lenne! Az Isten szerelméért, mit kezdjek el veled?

— Engedd megpróbálnom ezt a kísérletet, bácsi, akármilyen különösnek is találd. Semmi a világon nem nyújt nekem vigaszt, ezenkívül és Isten tudja, milyen szükségem van nekem a vigaszra!

A vikárius gyorsan rám nézett, azután Benjámint fordult:

(Folyt köv.)

SZÍNHÁZAK

Pénteken, 1908. július 17-én. Városligeti Nyári Színház Fővárosi nyári színház

Berli panamája. Énekes bohózat 3 felvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerzelte Barna I. Kezdeté fél 8 óraker

Csók király. Regényes daljáték 3 fel. Kezdeté fél 8 óraker Műsor. Szombat: Csók királyok Vasárnap: d. u. Vereshajja Este: Csók király

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Nagy Fényes Előadás Tom Jack

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ OS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva este 6 órától reggel 4 óráig. Minden este a hónapvadenszeker monstre vadás hangversenye BACHÓ karmester személyes vezetésével mellett. Orfias műsor a varietében és a Moulin-Rougeban Havemann Rikárd az állatszeli dítk királyja 18 vadállattal. 4 FARABONIS 4 a táncos esodái. Johnson et Dean, Ochora „A napernyő és sátohatódi” dalával, Edler Gusztó és Gyuri, Reros lódkirályok, 12 Godlefszki orosz- és 10 Bonevzeke longyel táncosok, 14 Ploannites, Jester-Joktor: amerikai bohócok, 3 Fred Mad hasbezdők stb. stb. Az előadások kedvezőellen időben is megtartatnak.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvondégtője VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A számaüvegyek legkedveltebb éltérme. Mérsékelt árak! Kétféle kiszolgálás

Most jelent meg!

Népiskolai magyar nyelvtanaink története. Írta BÖNGÉRFI JÁNOS.

Ára 2 korona.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám valamint minden könyvkereskedésben.

Berlini Victoria Általános Biztosító Részvény-Társaság.

Alapított 1853. Biztosítási Alomány 1903. dec. 31-én 7,212,089.80 | Nyeréket az 1905. évben 133,079.09 Vagyonszállomány 1905. dec. 31-én 630,857.79 | Évi nyereség 617,129. Különös előnyök: Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg. — Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék és azután az egész biztosítást öszeg fizeteli ki halálesetben. — Világkötvény: Kezdeti díj tartózkodás és utazás az egész földön potiek nélküli megengedve. — A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem vátal érvénytelen. — Legmagasabb kölcsön- és visszavásárlási érték három évi fennállás után. — Megszűnt biztosítások érvénybe helyesése 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül eszközölhető. — Értékbiztosítás teljes költségmentesen. — Nyereségnyereszesedés: A hisza nyereségny 90% a a biztosítottaknak szavatoltatik. Az 1903. évi nyereség 58% a, azaz 29,72,038.34 K utatlatati át a biztosítottaknak mint nyereségnyeresz. — Már 1878. óta az beszédközlészetek 8% -ával emelkedő osztalék fizetettek ki. — Pótdíj: 10,000 koronára szóló megítés és halál esete fére 25 évi időtartammal költött biztosítás egy 80 éves egyén részére összesen 6000.- koronába kerül. Rövid, világos biztosítási feltételek, fontartások nélkül. Egyes képviselők alkalmaztatnak. Igazgatóság Magyarország és a Keleti országok részére Budapest, V. kerület, Széchenyi-utca 1. szám.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Warm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4/5-1/2-ig és este 1/2-10-ig kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangversenyz, fényes változatos műsor, Hűdég és meleg ételtek. Rendes polgári árak.

Butor

készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

BÉRLET

megszünése miatt ENGEL JAKAB urnál Kömlő, Hevesm. vasuti állomás Füzösahony

eladó 1400 darab birka, 60 darab tarka gulyabeli marha, 50 darab ökör, 12 darab ló, összes holt felszerelések, ugymint vetőgépek, szekerek, ekék, boronák, cséplő-garnitúrák stb. — Erdekldők forduljanak fenti címhez, vasuti állomáshoz, kocsli küldetik.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. TELEFON 62-80.

UJDONSÁGI!

GYULAI PÁL DRAMATURGIAI DOLGOZATOK Két kötet.

Ára füzve 16 korona. Diszkötésben 22 kor.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Most jelent meg! AZ ARANY POLGÁR REGÉNY. Írta: LOVIK KÁROLY. Singer és Wolfner kiadása, Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. július hó 19-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

Table with departure and arrival times for Budapest-Vác-Nagymaros routes. Includes columns for departure time, arrival time, and return time.

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapestről-Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.

Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér

Vácra Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. áll. s udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és téríjegyek adatnak ki és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargözös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, ügyerről a társulat idejekorán hirdetést fog közzé tenni. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatósága.

Advertisement for hunting weapons. Features an image of a rifle and text: 'Vadászoknak! Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, cöllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi részletfizetésre árfelemlés nélkül szállit Aufrecht és Goldschmied fegyveráruhaza Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.'

E hirdetési rovatban minden szöveges beiktatás közönséges... KIS HIRDETÉSEK

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szöveges beiktatás közönséges... KIS HIRDETÉSEK

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Ananász kajszin

barackot befőzésre és lekvárnak postakosárként 1 fr. zöldségre, csomagealmá, szegülék, körte postakosárként 1.20 fr. Métermészánként zöldségre, csomagealmá 12 fr. falkörte 14 fr. vérébű görögdiányt 6 fr. turkesztán és csantalop 10 fr. paradicsom 12 fr. káposzta 100 fejenként 6 fr. kovászos uborkának, töltött zöldségeknek száza 1.50 fr. Paradicsom, fejes káposzta, töltött paprika, kovászos uborka, vajhab, tejes kukorica, nemes faldiókvek vegyesen vagy postakosárként 1.50. Vasúti rendelésnél az előző beiktatásról szállítás. Gyümölcskivétel! Csomagról.

Kajszinbaraczkot

nemes példányokat befőzésre vagy lekvárnak, zöldségre, befőzésre postakosárként 2.40 csomage alma, táblakörte 2.40 paradicsom, káposzta, töltött zöldségek, vajhab, kovászos uborka, tejes kukorica, turkesztán és görög diányt vegyesen vagy egyenként 2.40 ismét-eladókknak külön árajánlatot küld Szabó Csongrád.

Kastély

(Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két malaképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Címzett megtehető: Mosse Rudolfnál Budapest, Nádor-utca 11. 27809

Őszi baraczkot

nagy duráncit, 5 kilót 4 koronáért kajszinbaraczkot válogatott legszebbek 3 koronáért, apró ananászbaraczkot, ringlót, aranyalmát, szilvát körtét, 2 koronáért szállít Müller I. gyümölcskivétel Kiskunhalas.

Kajszinbaraczkot

valogatott legszebb példányokban, hegyi termést 5 kilógramonként 3 koronáért zöldségre 2.50 fillérért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön.

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Stenográfia

Ingyenes gyorsirás-tanítás, teljesen díjtalan gépírástani tanítás. A Stenográfia országos gabelsbergi gyorsíró és gépíró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsírás és gépírási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsírászatot a közönség minél nagyobb körében terjessze és ismerettesse. Az egyes tanfolyamok okleveles tanárok vezetésével állanak. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Sokszorosított és másoló iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Vácskörút 33. Össze nem tévesztendő más hasonló hangzású írógépiskolákkal.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárságokból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén Államsvizsgálati államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

A Falkogen tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27798

Pótvizsgákra Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, malgánvizsgálatra, gimnáziumi különböztetve és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvéllal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Rózsa. Telefon 67-47. 27750

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Kolozsvári jogtudományi és Államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vissza sikeresét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Válogatott speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen oskely díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

30 forint. Varrógépek egy új valódi oskadó Singer varrogép szerkezetű, amely 6 év óta állásban van. SINGER A. gyártmányú Budapest, Földes-utca 55. Mindenféle varrogépek javítását legújatosabb áron elvéllal. Árjegyzék ingyen.

BUTOROK háló-, ebéd-, szalaburkondozások, torábbá uriszoba, iroda berendezésel rész- és mahagony butorok, szőnyegok és függönyök valódi angol börgarnitárak eladása és vétele.

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. sz. I. emelet 268 Károly-utca sarok.

Magánnyomozó törv. bejegyzett cég avállal bírsámi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyelését a elűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Lóbor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 103-52. 28887

Gépészeket eséplés idejére ugyiszintén gazdatisztokeket és az összes gazdasági személyzeleket, szakértelmok és jószanságokért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-87.

BUTOR árverésről, linom és egy szerű butor, hálószerűk és garson szobák Szalon börfotellek, gyönyörű tükörök, diván, börszék, íróasztal, porzasszonyok és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Zalogcédulákat veszek. Elzalogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

FARAGÓ J. műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből. Költségvetés díjmentes.

A legelőnyösebb részleltételre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt középszerűen áron a legújabb rendszerű bankhitel után kizárólag csak Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Kitűnő likörök és rum készíthetők házilag olcsón eszenciával. Egy liter készítéséhez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógy-szerész Békéscsaba

Butor részlete is mélyen leszállított áron kapható a Butor-Udvarban Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-ut sarkán.) Árjegyzék ingyen

Villamos világítás saját dynamóval, lakoházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkok árjegyzéke ingyen. Árjantat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Vadászfégyver gyűlötemény, részben öröksépből származó egyenként is polom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsos Lancaster 20 forint. Előrefekvő lakatszerkezettű, modern Hammerles 35 forint. Grener-zárú, Bückalfinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp aczélcövekkel 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodogghamerles, ugyanígy Görs Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgépek, egy perzsa-szönyeg és egy motorke-rekmpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtelt, málna-, szamóca-, csipkebogyóízű, gomba- és buskonzerveket, pastétomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, Al-landó nagy raktár. Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebéd-, szalaburkondozások és irodai teljes berendezések Dus raktár szőnyegok, függönyök, terítők, csillárok, vas- és részbutorokban. GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kajszinbaraczk postakosár 2 kor. 50 fillér bérmentve. Szállítja: Weisz Sándor Kápolnásnyék, Fejérmegye. 28812

HASZNALT becsértelt pénzszekrények jókarba hozva kaphatók „Meteor” pénzszekrény és íresszorgyárban VI., Gomb utca 59. a Lehel-utczai B. U. R. villamos vasut megállója. 28737

Magy. kir. Államvasutak Üzletvezetőség Szeged 28627/908 szám. Hirdetmény.

A magyar királyi Államvasutak szegedi Üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet a Szeged-temesvári vonal 5370/5379 szelvényeiben Zsombolya-Gyertyámos állomások közti építendő »Klári« forgalmi kitérő magasépítményi munkáinak u. m. a szeged-orsovai vonal szabvanya szerinti IV. o. felvételi építlet és melléképületei; szabadon álló árnyékszék. 1 drb. kettős altsízi laképület. 4 drb. váltóórház és melléképületei; valamint 2 jelzőbódé létesítésére.

A munka végzésére vonatkozó költségvetés, munkaleírás, pályázati feltételek, ajánlati minta és szerződés tervezet, valamint az építési tervek a szegedi Üzletvezetőség építési és pályafenntartási osztályában (II. em. ajtó 9.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az építési tervek el nem árusítottak, míg a leírás művelet példányonként a pályázni szándékozók 8 korona befizetése ellenében szolgáltatattatik ki.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 20-án déli 12 óráig nyújthatók be az Üzletvezetőség titkárságnál. Ajánlat Klári forgalmi kitérő magasépítményi munkákra felirattal ellátott lepecsételt borítékban. Az ajánlat benyújtását megelőző nap, vagyis f. é. július hó 19-én déli 12 óráig mint óvadék 3.000 korona készpénzben, vagy letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi Üzletvezetőség gyűjtőpénztárába befizetendő. A posta után benyújtott ajánlott levélben terüi vevény nyel adandók fel. Letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az ajánlatok 1 koronás, az ajánlat mellékletei pedig ívenként 30 filléres bélyeggel látandók el. Az Üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhasson. Szeged, 1908. év július hó.

Az Üzletvezetőség. Telt kebel. Telt kebel két hónap alatta Pilles Orientales

Dr. R. RATIÉ gyógy-szerész PARIS. Kétfélek: Récs, R. Peerhofer gyógy-szerész, Singer-strasse 15 Budapest, Török József gyógy-szerész Király-utca 12.

INGYEN DRAGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 53-68 cm. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES OLANKER ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐHÖZ KENDŐT FELVÉTELEMB. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN PÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS RAFAEL PÉNYKÉPÉSZI MŰTEREM GUDAPESZT, VIL ROTTENBÜLER-0-66 KÜTÖMTEVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL, KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.

Vegyeskereskedés. 60-év óta áll fenn, modern berendezéssel, más vállalat miatt azonnal átadó. Átvételhez 4000 korona szükséges. Weisz Sándor Kápolnásnyék, Fejérmegye. 28812

Szülő-tulajdonosok „Peronospin” mely már 7 év óta használatban van. Hatásában sokkal jobb és olcsóbb permolezészónál, mint a kétkő. Egy csomag 1 hektó vize 50 fillér. 10 csomag rendelendő bérmentve Kldi Demeter M. gyógyszerész Szászváros 28715

Egy distingvált és előkelő urinó ismeret-séget óhajlana kötni csakis intelligens és művelt urral. Leveleket „C. S.” alatt postrest. főposta.

INGYEN bérmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrás GUMMI- HALHOLYAG stb. ről szóló árjegyzékünket.

GUMMI - HALHOLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. torzja NAKIRA valódi indiai forró-különlegesesség tuozatja 12 korona. Uterus - Spray legújabb női különlegesség 14 kor. PESSARO OCLUS női szer 3-11 kor. MINTA-GYÜJTEMÉNY 12 db lezafinomatob óvászár 4 k. IRRIGATOR 10 koronától 30 koronáig

INGYEN küldjük mülábak mükezek támgekpek sérvkötők stbről szóló legújabb nagy köpös árjegyzékünket UNIVERSÁLIS sérvkötők páratlanok kis enyhe nyomással peotitával a legmagyobb sörv is elszárható. HASKÖTÖK, Gummi-karri-nyak stb. mörtyör szorint készíttetnek. MAGYAR ORVOSI MŰZEM Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pontos címre és a városi kirendezésre érveillanak.

INGYEN DRAGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 53-68 cm. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES OLANKER ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐHÖZ KENDŐT FELVÉTELEMB. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN PÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS RAFAEL PÉNYKÉPÉSZI MŰTEREM GUDAPESZT, VIL ROTTENBÜLER-0-66 KÜTÖMTEVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL, KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.